

הללי סמדר

מומלץ במיוחד לכל מי שחולם
על חופש

משפחה במסע

המדריך לתכנון טיול משפחתי
ארוך, מהנה ומגבש בחו"ל

מדריך חובה לכל משפחה שמתעניינת ביציאה לטיול ארוך בחו"ל.

מקיף, מעודכן, מבוסס על נסיון של 10 שנים של טיול מתמשך.

מכיל מידע מפורט בנושאים כמו:

- ניהול תקציב והוזלת עלויות
- בניית מסלול
- סגנונות טיול
- קונסטלציה משפחתית
- יצירת קשרים וחברים
- מעברים נוחים ממקום למקום
- אוכל, לינה ודרכי תחבורה
- לימודים
- ועוד.....

למי זה מתאים?

- לכל מי ששוקל לקחת את המשפחה לטיול של 3 חודשים ומעלה.
- למי שכבר החליט וצריך הנחיה מדוייקת איך לעשות את זה הכי נכון והכי טוב שאפשר
- למי שכבר נמצא בטיול ורוצה ללמוד איך לקחת אותו כמה צעדים קדימה וגם לקבל טיפים והדרכה בנושאים ספציפיים.

משפחה במסע

הכנה מעשית לקראת יציאה למסע משפחתי ארוך

10 שנים של מסע מתמשך נארוזו לספר אחד מקיף, מלא בנסיון ובאבק
דרכים (-:)

במדריך זה:

הכנה מנטאלית

הכנה וכלים מעשיים

פרק 1: כסף

פרק 2: איך לתכנן את המסלול

פרק 3: מעברים ממקום למקום

פרק 4: אמצעי תחבורה ונסיעות

פרק 5: ילדים וחינוך

פרק 6: בריאות

פרק 7: מקומות לינה

פרק 8: אוכל

פרק 9: זמן זוגי וזמן פרטי

[פרק 10: תיעוד וצילום](#)

[פרק 11: בטחון אישי](#)

[פרק 12: איך לחסוך כסף](#)

[פרק 13: סוגים שונים של משפחות](#)

[פרק 14: תקלות, בלת"מים, פספוסים, ושאר ירקות](#)

[פרק 15: בירוקרטיה](#)

[פרק 16: מה לקחת](#)

[פרק 17: איך לממן את זה?](#)

[פרק 18: היופי שבחופש](#)

[לינקים ואפליקציות](#)

[ולסיום- נספחים: החיים הקלים \(או: cheat sheet\):](#)

[1 . נספח חיים קלים- לפני שיוצאים](#)

[2 . נספח חיים קלים אחרי שיוצאים](#)

[3 . נספח חיים קלים מעברים ממקום למקום](#)

[4 . נספח חיים קלים: איך לבנות מסלול](#)

עשר וחצי בבוקר. אני יושבת בחדרי שבדירה השכורה בפוקרה, נפאל. לצדי כוס קפה שחור אורגאני מתוצרת מקומית. זוהי עונת תחילת המונסון, מזג האויר מתחיל להתחמם.

הבוקר שלנו מתחיל לאט, ולא בשעה מוקדמת מדי.

דרך החלון אני יכולה לראות את האגם, את עופות המים, ואת שושנות המים שמקשטות אותו.

באופק מרחוק רואים את הרי ההימלאיה. בימים צלולים רואים גם פסגות מושלגות. ואת פסגת 'זנב הדג' המפורסמת שאליה, בניגוד לפסגת האברסט רבת הרייטינג, אף אדם עוד לא הגיע.

לרגלי שוכב ליאוו, הכלב של השכנים שבא לבקר אותי בכל בוקר.

האם החלטתם שאתם יוצאים למסע ארוך עם הילדים? או שאולי אתם חולמים ועדיין מתלבטים אם כדאי ונכון לעשות את הצעד? אולי אתם מתלבטים אם עכשיו הוא הזמן הנכון, או שכדאי לחכות עוד כמה שנים?

מה שתקבלו במדריך הזה הוא הסבר מעשי ופשוט: איך אני עושה את זה, יום יום, חודש אחר חודש, שנה אחרי שנה עם שלושה ילדים כבר כמעט 10 שנים.

אני מקווה שבסוף קריאת המדריך תקבלו מענה לכל השאלות שלכם.

בואו נתחיל.

“THE BIGGEST ADVENTURE YOU CAN EVER TAKE IS TO LIVE THE LIFE OF YOUR DREAMS”

~ OPRAH WINFREY

קודם כל, בואו נכיר טיפה:

גלי, בתי הקטנה. יצאה מהארץ בגיל 4.5. היא תצא איתי לכל הרפתקה, בלי למצמץ, כל עוד יש לה מוזיקה לשמוע בדרך. וכששואלים אותה מה המקום שהכי אהבה היא אומרת שבכל מקום יש משהו שהיא אוהבת. היא מדברת 4 שפות ולומדת שתיים נוספות.

אני, הללי סמדר. אמא לשלושה. חייתי חיים רגילים לגמרי, עד שבשנת 2010 החלטתי שהחיים קצרים. ושכדאי שאחיה כמו שנכון בעיני, בלי לנסות להתאים את עצמי לתבניות שלא עובדות לי. כל ה'תשע עד חמש' הזה פשוט לא התאים. יצאתי מהארץ בגיל 35, עם שלושת הילדים, בעלי (דאז) והכלב. בעלי עזב אחרי שנה. אני והילדים המשכנו. ואנחנו ממשיכים עד היום. מגיל צעיר הילדים היו שותפים מלאים לשינוי החיים הזה, וכך עברנו המון הרפתקאות מדהימות ביחד.

רני, בתי האמצעית. יצאה מהארץ בגיל 8. היא תשתף איתי פעולה עם כל רעיון משוגע שיהיה לי, ותלך איתי עד הסוף גם כשהאחרים כבר יתעייפו. היא תקפוץ איתי למים בכל הזדמנות, תטפס על הרים ותקפוץ על משאיות בדרך אל הלא נודע. היא מדברת 4 שפות, ולאחרונה התחילה ללמוד גם רוסית, רק כדי שנוכל שתינו לצאת למסע אמה-בת לסיביר ולמונגוליה. היא הקימה תכנית לעזרה לנזקקים בנפאל, לומדת ברגע לימודי קולג' דרך האינטרנט ויש לה אוסף של 'סלפים' על רקע נופים, ועם אנשים מרתקים מכל העולם.

יותם, בני הבכור, יצא מהארץ בגיל 11, והיום הוא גבר צעיר ועצמאי, שממשיך להסתובב בעולם בעצמו, ומדי פעם קופץ לבקר את הבנות ואותי.. 😊. הוא מתפרנס בעצמו, דרך האינטרנט, אוהב לקרא, לומד שח מט ברמה מקצועית וגם מתאמן בכל מה שקשור ללהטוטנות, קרקס ואש. לפני שיצאנו חששתי שלא יוכל להמשיך עם לימודי השח מט, כי לא יהיה לו עם מי לשחק. ואז גילינו שנינו, ששח מט משחקים בכל רחבי העולם. כך יצא לו לשחק עם אנשים ממש מכל העולם, מה שעזר לו מאוד לפתח מיומנויות ונסיון רחב בתחום, וגם לרכוש הרבה חברים חדשים.

פרק לפני הכל:

הכנה מנטאלית

ללא ספק הנושא החשוב ביותר בכל מה שקשור למהלך של שינוי. אי אפשר לשנות שגרה מבלי לשנות את דרך החשיבה שלנו.

לכן, עוד הרבה לפני שיצאתי למסע, עברתי תהליך של שינוי תפיסתי שכלל כל מיני תחומים.

הבנתי שהחיים קצרים ושכל מה שיש לנו בעצם, זה את 'עכשיו'.

הבנתי שמה שעושה לי טוב זה לחוות ולפגוש. ולטעום ולגלות. ללמוד ולהתנסות. ולנוע.

הבנתי שמה שחשוב לי בהשכלה של הילדים זה פחות הציונים ויותר חוויות שיעצימו אותם וילמדו אותם על עצמם. כדי שכשיגדלו יהיו להם את הכלים ואת הבטחון ואת האמונה בעצמם לצאת ולעשות כל מה שיחלמו עליו.

הבנתי שאני חייבת להתנתק מתרבות הצריכה ושטיפת המוח שגורמת לי להרגיש כל הזמן שאני 'לא מספיק' (יפה, רזה, אופנתית, ריחנית, בשלנית, מרוויחה מליונים..וואטאבר). רק כדי לעצור לרגע ולהסתכל על עצמי.

הבנתי שאני ממש, אבל ממש לא רוצה להעביר עוד שנה בהסעות ובפקקים וקניות ואסיפות הורים וקבוצות וואטסאפ וימים עמוסים בלו"ז שמורכב משטויות, ורחיצת כלים וכביסות ולמצוא חניה. לרוץ ממקום למקום, לקום בבוקר כשאני יודעת בדיוק איך הולך להיראות היום שלי, על הדקה. בלי מרווח לספונטניות, לאויר, לתקלות. שאני לא מצליחה לשמוע את עצמי מבעד לכל הבלה בלה שסביבי.

הבנתי שאני חייבת לעצמי את השינוי. כדי שלא אתעורר יום אחד, ואשמע את עצמי לוחשת: "איזה סתומה. על מה התעקשת? על מה בזבזת את כל החיים שלך?".

בקיצור, אחרי שהבנתי שיש דברים שחשובים לי יותר מבית ספר, וחשובים לי יותר מכריות בסלון ומהכנת הקינוח המושלם לארוחת החג, היציאה לדרך היתה פשוט מתבקשת.

← לכן אני מציעה לכם כצעד ראשון: בדקו היטב מה מניע אתכם היום, ומה הייתם רוצים שיניע אתכם בעתיד. זה הכל.

1 . להתגבר על הפחד:

גם אחרי שהגעתי לכל המסקנות והתובנות המופלאות האלה, היו לי הרבה חששות ומעצורים. למעשה, אני מבטיחה לכם שאת כל החששות שיש לכם בנושא, גם לי היו.

מה יהיה עם לימודים, מה יהיה עם הבריאות מה יהיה עם הכסף, איך נסתדר, מה אם יקרה משהו, מה יהיה עם חברים, עם הגעגוע למשפחה ולחברים. איך הילדים ילמדו מיומנויות בסיסיות כמו לרכב על אופניים או לשחות. מה יהיה עם לימודי השח מט של יותם..

התערבלתי והתבלגנתי עם זה הרבה מאוד זמן. קראתי כל מה שיכולתי למצוא בבלוגים נידחים באינטרנט, שאלתי את גוגל, ואפילו פניתי למשפחות (הבודדות) שחזרו מטיול ארוך בבקשה לעיצה.

לא הצלחתי לקבל את התשובות שרציתי. אף אחד לא יכול היה להבטיח לי שהכל יהיה בסדר, או שאין מה לפחד.

הפחד היווה מעצור ומחסום וידעתי שעד שלא אפתור לעצמי את העניין הזה, לא אוכל לצאת.

ואז הבנתי שני דברים:

1 . התחושה של החשש ממה שעשוי או עלול לקרות לא תחלוף. אין באמת פתרון קסם. ואנחנו לא יכולים להכין את עצמנו מראש לכל תסריט אפשרי.

2 . לכן מוטב להניח לכל אלה, ולתת לעצמנו להתמודד עם כל צורך שיגיע, אם וכאשר הוא יגיע. ארוין ד. יאלום אמר: "קשה לראות את כל התמונה כאשר אתה נמצא בתוך המסגרת".

יהיה קל יותר ונכון יותר להתמודד עם כל מצב או צורך שיעלה, מתוך המקום והזמן שבו הם מתרחשים. ולא סתם, להמציא לעצמנו אירועים בראש.

וכך החלטתי: במקום לחשוש מהלא נודע, אתמודד עם כל צורך שיעלה, כשהוא יעלה.

במהלך השנים ההחלטה הזאת הצדיקה את עצמה עשרות פעמים. ולמעשה הרווחתי ממנה הרבה. כי בכל פעם, מצאנו מענה נכון ומתאים והולם. כך שהיום יש לי הרבה תשובות להרבה שאלות (את כל התשובות אחלוק איתכם כאן בהמשך).

← לכן אני מציעה לכם: צאו עם ההחלטה שאם וכאשר יעלה הצורך- תמצאו לו מענה.

מפנקס הטיפים: תמיכה וליווי נפשי- לפני היציאה אני ממליצה ליצור קשר עם מטפלת שי.תוכל להיות מקור תמיכה ברגעים קשים, אם יהיו.

2. איך מוצאים מענה?

אני יודעת שרוב האנשים היום פונים ישר לקבוצות הפייסבוק. אני באופן אישי לא שייכת לקבוצות פייסבוק, במיוחד לא לקבוצות פייסבוק של מטיילים ולכן אני נוהגת להתייעץ עם התושבים המקומיים. רוב הזמן, זה פותר לי את הבעיה.

ככה מצאתי, למשל, את הבית על החוף הפרטי בכפר דייגים קטן בפיליפינים, בו גרנו כמעט חמישה חודשים. ככה הגענו לרופאת המשפחה של בעלת הבית שלנו כשגרנו בסופיה, בולגריה, כשיותם היה חולה והיה זקוק לבדיקה רפואית, וככה קנינו (למעשה, חברינו הוויטנאמים קנו עבורינו) את הקפה וויטנאמי הכי טעים כששהינו על החוף בוויטנאם.

פעם אחת זה לא עבד כמו שאני רגילה. כשיצאתי עם הבנות מנפאל לדארג'ילינג, (באוטובוס לילה 17 שעות) היינו צריכות לחצות את הגבול היבשתי בין נפאל לבין צפון מזרח הודו. בגבול הזה עוברים שני מעברי גבול, וכל התושבים המקומיים (הנפאלים) ששאלתי אמרו לי שכדאי לעבור דרך מעבר אחד מסויים, שהוא הרבה יותר נוח ונגיש ופשוט.

וכך, אחרי לילה של שנת אוטובוס טרופה, מצאנו את עצמנו בכניסה למעבר הגבול שהמליצו לנו עליו, רק כדי לגלות שהמעבר הזה הוא לתושבים נפאלים בלבד ושאין בו בכלל משרד הגירה (הנפאלים מורשים לחצות את הגבול להודו ללא צורך בדרכון או במסמכי נסיעה כלשהם). לא פלא שכל הנפאלים אמרו שקל יותר לעבור דרכו... 😊

נאלצנו לעשות אחורה פנה, לקחת ג'יפ ולנסוע איתו בחזרה במורד ההר עוד כשעתיים (בדרך הנהג עצר לנו אצל בני משפחתו ואכלנו איתם ארוחת בוקר...)). ואז לחצות כמו תיירות מן המניין..

← לכן אני ממליצה לכם:

נסו דרך האינטרנט והקבוצות הרלוונטיות.

אם לא- שאלו את התושבים המקומיים.

3. מה הצעד הראשון שעשיתי כדי להפוך את ההחלטה לרשמית

ניגשתי לאמאזון והזמנתי את [הספר הזה](#).

העניין הוא לא הספר (למרות שהוא ספר נפלא, בדיוק מה שהייתי צריכה כדי לקבל בטחון לצאת ולחקור את העולם. ואני הולכת איתו איתי במזוודה עד היום..).

אלא ההתחייבות. כשאני משקיעה כסף ומשקיעה זמן בלקרא את הספר, זה יוצר אצלי תחושה שאין דרך חזרה. זהו. הצעד נעשה. מכאן רק ממשיכים.

← לכן אני ממליצה לכם להשקיע כסף וזמן במשהו קטן (לא קטן מדי..). שיכול לתת את ה'חותמת' 😊. זה יכול להיות ספר, כמוני, פתיחת בלוג או אפילו רכישת כרטיסי טיסה.

4. מהו הזמן המתאים?

אין זמן 'אבסולוטי' המתאים לכולם. הזמן הנכון לצאת, לדעתי הוא כשיש לכם את סכום הכסף או את האפשרות להתפרנס די והותר תוך כדי המסע.

בעיני אין שום מגבלה או מעצור אחר.

כל תקופת זמן בחיים מזמנת את האתגרים שלה. יהיו נקודות קשות יותר ונקודות קלות יותר, ואלו הם התנאים שעליכם לדעת להתמודד איתם.

(במדריך הזה אני נותנת הרבה כלים להתמודדות עם מצבים שונים, אז חלק מהדרך כבר נסללה עבורכם 😊).

אם אתם מאוד רוצים לחוות את החוויה הזאת, לא הייתי מחכה ל'זמן המתאים' אלא פשוט פועלת על מנת לקדם את המבצע הזה ולממש אותו.

בקיצור- הזמן המתאים ביותר הוא עכשיו.

גלי בנפאל

פרק ועכשיו נתחיל באמת:

הכנה וכלים מעשיים

פרק 1: כסף

1. כמה כסף צריך?

אני אוהבת להמליץ למשפחה בת 4-5 נפשות לצאת עם לא פחות מ-100 אלף שקל לשנה. מה זה כולל? הוצאות שוטפות יומיומיות (אוכל לינה תחבורה), אטרקציות ופעילויות מיוחדות, ומעברים בין יעדים.

כמובן שניתן להסתדר ולהנות גם עם פחות, אנחנו לפעמים מצליחים לשהות ביעדים מסויימים בעלויות נמוכות בהרבה (4000-5000 ש"ח לחודש) אבל זה מצריך קצת נסיון ו'התרגלות' לדרך חיים מסויימת. מכיוון שלרוב המשפחות לוקח זמן להתארגן על ה'תדר' הנכון, זה סכום שמאפשר לחיות בשקט.

מה זה לא כולל? כרטיסי טיסה מהארץ ובחזרה, תקציב שיוקדש להכנות ולרכישת ציוד וביטוח.

○ כרטיסי טיסה כוון אחד מהארץ להודו/תאילנד (שני המרכזים התעופתיים של המזרח, הנוחים ביותר לישראלים) עולים כ- 300\$-500\$ לאדם.

○ ביטוח נסיעות עולה 1.5\$ - 2.0\$ ליום לאדם (תלוי בגיל ובפרמטרים נוספים). כלומר ממוצע של כ- 2200 ש"ח (כ-640\$) לשנה לאדם. המחיר יהיה נמוך יותר אם הביטוח יהיה לתקופה של חצי שנה ומעלה.

○ תקציב הכנות, הדרכות ורכישת ציוד- 6000 - 7000 ש"ח לכל המשפחה.

כלומר כדאי לחשב כ- 1800\$ תוספת לאדם בוגר+ כ-900\$ לילד. (כרטיסי טיסה הלך חזור, ביטוח נסיעות לשנה, חיסונים הכנות וציוד).

← לסיכום: למשפחה בת 5 נפשות עלות כל ההכנות עד ליציאה תהיה כ 20 אלף שקל.

כמובן שניתן להפחית ולשמור על כך שהעלויות יהיו נמוכות יותר, אבל חישובתי בכוונה את עלויות המקסימום, כדי שלא תשארו בהפסד.

הייתי גם משאירה מעט כסף בצד.

כמה כסף כדאי להקדיש להכנות לקראת המסע:

יש הרבה דברים שהייתי עושה אחרת אילו הייתי יוצאת עכשיו, כשאני יודעת את כל מה שאני יודעת.

הכנה ראויה, השמה קצת פחות דגש על יעדים ובתי מלון, ויותר דגש על ארגז כלים שימושי שיהפוך את המסע כולו לחוויה חיובית ומלאת משמעות, חוויה שתלווה אתכם אחר כך בהמשך חייכם (וגם את הילדים..) היא בעיני הדבר הנכון לעשות.

לכן הצעתי לכם להקדיש לצורך העניין סכום כסף כלשהו מתוך התקציב הכולל.

דברים שאני ממליצה להשקיע בהם:

צווד - תרמילים איכותיים, נעליים ומצלמה. אלה שלושת הדברים הכי חשובים בעיני.

~ 3000 ש"ח

הבשרה- קורס צילום (מחיר מותאם אישית) וקורס החייאה ועזרה ראשונה (720 ש"ח, מפגש פרטי).

~ 3000 ש"ח

אפשרי- פגישת הכרות עם מטפלת משפחתית על מנת שתוכלו להיעזר בה במהלך המסע, כשיהיו רגעים קשים. זה חשוב במיוחד בעיני אם מצטרפים אליכם ילדים בגיל ההתבגרות.

חיסונים- לא כל כך המלצה כמו לקיחת אחריות

~ 1500 ש"ח

סה"כ: 7500 ש"ח.

◇ זכרו: העלויות תמיד גבוהות יותר בהתחלה. בכל מעבר ליעד חדש, הימים הראשונים יהיו יקרים יותר, וכך גם בכל הטיול עצמו- בתחילת הטיול תוציאו יותר, ולקראת הסוף תמצאו את עצמכם מוציאים פחות, בלי שתשימו לב.

2 . התנהלות יומיומית עם כסף:

בכל שיחת ייעוץ, בין הדברים הראשונים שאנחנו עושים, עוד לפני תכנון המסלול והתאמת היעדים לעונות השנה, זה בדיקת התקציב.

אני עושה חישוב מאוד פשוט:

את התקציב הכולל אני מחלקת ב-12, (במידה והתכנון הוא לצאת לשנה), כדי לדעת מה התקציב החודשי.

את התקציב החודשי אני מחלקת ב-30 כדי לדעת מה התקציב היומי.

אני עושה הכל בדולרים, כי הכי קל להמיר אותם לכל מטבע מקומי שהוא.

כך למשל:

100 אלף שקל הם 8333 ש"ח לחודש. 277 ש"ח ליום.

ובדולרים: כ-2370\$ לחודש, בערך 78\$ ליום.

אחרי שאנחנו יודעים מה התקציב היומי הממוצע שלנו, אנחנו יכולים להתחיל לבדוק כמה ממנו יוקצב ללינה, כמה ממנו לאוכל וכמה נשאר לכל השאר.

אם שוכרים כלי רכב כלשהו- קל לחשב גם אותו בתקציב היומי.

אם מחליטים להשאר לתקופה של חודש, חודשיים או יותר- קל לחשב הכל על פי הממוצע החודשי שלנו.

וכך אני יכולה לדעת איזה יעדים הייתי ממליצה למשפחה לה אני מייעצת. ואיך להמליץ לה להתנהל. (בגלל שאני מסתובבת באזורים האלה כל הזמן, אני יודעת בדיוק כמה עולה איפה ויכולה לבנות מסלול מתאים לתקציב ממש בתוך כמה רגעים...:-)).

התקציב היומי מאפשר לי להתמודד גם עם יעדים חדשים בקלות רבה. כשאני מגיעה ליעד חדש אני לומדת בתוך כמה ימים איך לאזן נכון בין הוצאות הלינה, האוכל וכל השאר, כדי לעמוד בתקציב הרצוי לי.

כדי שיהיה לי קל אני תמיד מחלקת את התקציב לארבעה חלקים:

לינה

אוכל

תחבורה

כל השאר (תקשורת, פעילויות, קניות שוטפות, וכו').

למשל: בואשישט, הודו: לינה עולה לנו 500 רופי לחדר ללילה. אוכל עולה בממוצע 500 רופי לאדם ליום.

אנחנו עם שני חדרים וארבעה אנשים. כלומר: $500+500$ (לינה) + 2000 (אוכל) = 3500 רופי = 46\$ ליום בממוצע.

משאיר לי למעלה מ-30\$ ליום לתחבורה (במקרה של ואשישט אין צורך בתחבורה, כי הכל נעשה ברגל) ולכל השאר.

שתי הערות בנוגע לזה:

1 . כמו שיש בשגרה הרגילה שלנו כל מיני הוצאות 'שקופות', כך גם במהלך הטיול. ההוצאות ה'שקופות' המשמעותיות ביותר הן עלויות הויזה.

אפשר לחשב אותן כהוצאה שהיא מחוץ לתקציב היומי, או לגלם אותן כחלק מהתקציב היומי. למשל, ויזה לשנה להודו עולה (נכון להיום, בממוצע) כ-400 שקל לאדם.

כלומר תוספת של כ-5-6 שקלים ליום למשפחה בת 4-5 נפשות. זה סכום זניח יחסית, בחישוב יומי. לעומת זאת, ויזה לנפאל עולה 2\$-3\$ לאדם ליום. וזה כבר לא זניח כל כך...

2 . הדוגמא שנתתי בנוגע לתקציב יומי בהודו, הראתה שלמעשה אפשר לחיות טוב, הרבה מתחת לתקציב שהמלצתי עליו בהתחלה. אז למה בכל זאת המלצתי על תקציב גבוה יותר?

כי ואשישט היא רק מקום אחד. והעלויות הרי משתנות בין מקומות ואזורים בהודו, ובין יעדים שונים בעולם. וזאת כל התורה, למעשה: **אם תדעו לאזן בין מקומות כמו ואשישט, לבין מקומות יקרים פי שניים או אפילו פי שלושה, ולשחק עם משכי שהיה שונים בכל מקום- תוכלו בעצם לטייל כמעט בכל תקציב, למשך תקופות ארוכות, וברמת חיים מספקת בהחלט.** (63)

← לכן אני ממליצה לכם:

- בדקו את התקציב היומי שלכם
- התאימו את ההוצאות היומיות לתקציב הרצוי, על פי 4 הסעיפים (ואל תשכחו את ההוצאות ה'שקופות').
- אזנו את המסלול שלכם בין מקומות שעולים פחות מהתקציב, לבין מקומות שעולים יותר מהתקציב.

מה אני עושה: אני שוהה מספר חודשים בכל שנה בפוקרה, נפאל. יש לזה הרבה סיבות, לא רק כלכליות, אבל מבחינה כלכלית, אם התקציב שלי עומד על \$2300 לחודש. והעלויות החודשיות שלי בנפאל יוצאות בערך חצי מזה, הרי שאני חוסכת כ-\$5500 (= הרחבה של למעלה מ-\$750 בתקציב החודשי!) שיכולים לשמש אותי בהמשך, כשאעבור ליעד אחד.

3. האם להתאים את היעד לתקציב, או להתאים את התקציב ליעד?

לפני כשנה הגענו לבנגקוק אחרי מסע יבשתי של כחודש וחצי. תכננו להשאר שם רק שבועיים אבל אז גילינו שאד שיראן מגיע להופיע והחלטנו להשאר כדי לצפות בהופעה שלו, לכן נשארנו בבנגקוק חודש.

בנתיים התלבטנו לאן להמשיך מבנגקוק. היו לנו שלוש אפשרויות. יכולנו להשאר עוד חודש (הכי יקר), יכולנו להמשיך לוייטנאם (קצת פחות יקר) ויכולנו להמשיך להודו (הכי זול). החלטנו על הודו.

הסיבה היתה שרצינו להעביר את הקיץ באירופה, ובהודו יכולנו לאזן את התקציב שלנו גם בעקבות ההוצאות הגדולות שהיו לנו בבנגקוק (רק הכרטיסים להופעה עלו לנו \$600), וגם לקראת בילוי של קיץ בסיציליה.

לכן התשובה לשאלה האם כדאי להתאים את היעד לתקציב, או כדאי להתאים את התקציב ליעד היא: כדאי את שניהם.

על מנת לחיות בחופש כלכלי כמעט מוחלט כל מה שצריך זה לדעת איך להזיז את הכלים נכון על הלוח 🧠.

מפנקס הטיפים: לכל טיול קחו אתכם מעט כסף קטן מהארץ או מהמקום ממנו הגעתם. והחזיקו בתיק. אנשים רבים מתעניינים או אוספים כסף מכל העולם וזו דרך נהדרת ליצור קשרים נחמדים. פעם אחת, כשהיינו בסין קיבלנו כרטיסים בחינם לכל המשפחה לכניסה לחומה, בזכות שטר של 5 רופי נפאלי שהיה לרני במקרה בתיק (השומר בכניסה היה אספן...). פעם אחרת, באמצע שומקום בווייטנאם, נתקענו עם האופנוע, ושטר של 10 רופי הודי הפך את הווייטנאמי שעזר לנו לתקן אותו למאושר.

← לכן אני ממליצה לכם:

אף פעם אל תוותרו על יעד בו אתם רוצים לבקר.

תחת זאת בדקו מה עליכם לעשות כדי לאפשר לעצמכם אותו.

אם הגעתם ליעד כלשהו והתברר לכם שהוא יקר יותר ממה שציפיתם עשו זאת: 1- בדקו איך תוכלו להוזיל עלויות. 2- קצרו את משך השהות בו 3- המשיכו אחריו ליעד זול, שיאזן אתכם כלכלית.

○ תכננו את המסלול שלכם תוך איזון בין שהות קצרה ביעדים יקרים יותר, ושהות ארוכה ביעדים זולים יותר.

בפעם הראשונה שהגענו לפיליפינים הייתי במצב כלכלי מורכב. תוך כמה שבועות למדתי להוזיל עלויות בצורה קיצונית, ובמקביל עבדתי קצת יותר. תוך חודש עברנו לגור בבית פרטי על החוף, בו השהות היתה באמת בעלויות מינימאליות. בגלל המקום המופלא, החוף הפרטי, והעלויות הנמוכות החלטנו להשאר שם תקופה ארוכה. נשארנו שם למעלה מחמישה חודשים מדהימים! בזמן הזה למדנו המון על החיים בכפר דייגים אוטנטי, על גאות ושפל ועל כל החיות שבים. הצלחתי להתרומם ולהתאזן כלכלית, וגם יצאנו כולנו לטיול מפנק ברחבי הפיליפינים, לפני שעזבנו.

איך להוזיל עלויות ביעד שהתגלה כיקר יותר ממה שחשבנו:

○ אכלו במסעדות מקומיות

○ צרו קשרים עם התושבים המקומיים ולמדו מהם על התרבות ועל פינות חמד לא מוכרות

○ וותרו על פעילויות ואטרקציות יקרות (למשל- במקום טרק של שבועיים, בחרו טרק של 3 ימים).

○ השארו במקום אחד ולקראת סוף השהות צאו ובקרו בזריזות במקומות בהם הכי רציתם לבקר.

4. כרטיסי אשראי, משיכת כספים ומט"ח:

אני מחזיקה באופן קבוע שלושה כרטיסי אשראי. אחד מהם נשמר לעתות חרום, ועוד שניים פעילים (יש לי אחד של העסק ואחד פרטי).

יש לכך שתי סיבות עיקריות:

1- זה מאפשר לי למשוך סכומים גבוהים במידה ואני צריכה הרבה מזומן.

2- במידה וכרטיס אחד נגנב, אובד, מתקלקל או נחסם (בדרך כלל בגלל שימוש במכשיר כספומט מפוקפק) אני רגועה שיש לי אלטרנטיבה עד שאקבל כרטיס חדש.

כל התקלות שאתם יכולים לדמיין בהקשר הזה קרו לי. פעם אחת, כשהיינו בפיליפינים, אפילו נשארתי בלי שום כרטיס ושום אפשרות למשוך מזומן. כמובן שזה קרה בדיוק בערב פסח, החג הכי ארוך בשנה (כן כן, כמה שעות לפני ליל הסדר), כך שלא ניתן היה לפתור את הבעיה עד סוף החג...

איך אני מתמודדת עם מצבים כאלה?

קודם כל- אני תמיד מחזיקה סכום כלשהו של מט"ח במזומן. במיוחד כדי שאוכל להשאר רגועה גם אם כל הכרטיסים שלי מפסיקים לעבוד בליל הסדר.

חוץ מזה- אנחנו תמיד יוצרים קשרים וחברויות עם התושבים המקומיים במקום בו אנחנו מטיילים, כך שאני אף פעם לא מרגישה לגמרי לבד ויודעת שאם אצדק לעזרה- יהיו מי שירתמו, יעזרו או יחכו בסבלנות לתשלום.

◇ אגב, למרות מה שנהוג לחשוב, אנחנו נתקלים הרבה פעמים בבעלי עסקים שסומכים עלינו ולא מתעקשים על תשלום מידי. אם גלי, למשל הולכת לקנות 'באבל-טי' וחסר לה 20 רופי, בעל המקום תמיד יגיד לה שזה בסדר, ושהיא יכולה להביא לו בפעם הבאה.

← לכן אני ממליצה לכם:

החזיקו שניים או שלושה כרטיסי אשראי. הקפידו שהתוקף שלהם הוא לפחות למשך כל התקופה בה אתם מתכוונים לשהות בחו"ל.

וסכום כלשהו של מט"ח במזומן, מוצפן.

5. מה אני עושה בנוגע לכסף לפני שאני מגיעה ליעד חדש

אני לא מתעסקת בכלל עם המרות או החלפת כספים מראש. את כל הכסף המקומי שנשאר לי אני מחליפה לפני ההמראה בשדה התעופה לדולרים.

וברגע שאנחנו נוחתים בשדה התעופה של היעד החדש, או חוצים גבול יבשתי כלשהו, אני ניגשת לכספומט ומושכת מטבע מקומי.

מפנקס הטיפים: אם נשאר לכם כסף מקומי בסכום קטן יחסית, ואין טעם להחליפו, צאו לפני הטיסה ומצאו אנשים הזקוקים לתרומה ותנו להם אותו. קחו את הילדים אתכם והפכו את זה למעין 'מסורת' נחמדה. אם לא הספקתם- תנו אותו לעובדי הניקיון בשדה התעופה.

פרק 2: איך לתכנן את המסלול

1. מתי בדאי לצאת?

זאת שאלה קצת מורכבת, כיוון שההגדרה 'מתי' יכולה להתאים למגוון רחב של שאלות. במקום לכתוב את השאלות, אני אכתוב לכם את התשובה הכי קצרה שאני יכולה.

1. לצאת בקיץ עדיף, למרות שלא כל כך משנה העונה, העיקר שתתאימו את היעד למזג האוויר.

2. כאשר לא מתוכנן הריון לשנה-שנתיים הקרובות.

3. כשאתם נמצאים בתקופה יציבה וחיובית במערכת היחסים הזוגית.

4. גילאי הילדים לא משנים כלל, כל עוד אתם שלמים עם ההחלטה ונרגשים לקראת ההרפתקה.

5. אל תצאו לפני שיש לכם את הסכום הדרוש (ע"ע) או לפני שביססתם לעצמכם הכנסה חודשית למשך המסע כולו (ע"ע).

מפנקס הטיפים: מתכננים את הצעד הבא במסלול? נפחו לילדים גלובוס מתנפח ושתפו אותם בהתלבטויות. כן, אני מכירה את כל האפליקציות. ובכל זאת.

2. סגנונות טיול:

(וגם: איך נמנעים מעייפות דרכים בקלות?)

החיים שלנו עובדים על שלושה עקרונות:

1. שילוב ואיזון בין שהיה לתקופה ארוכה במקומות מסויימים לבין מסעות הרפתקניים בהם זזים כל יום או כל כמה ימים.

2. שילוב בין ביקור במקומות אהובים ומוכרים, ובין גילוי ומפגש עם מקומות חדשים.

3. גיוון בעונות השנה- ביקור במקומות בהם כבר היינו, אבל בעונות אחרות ובתקופות שונות של השנה.

בכל שנה אנחנו למעשה חיים כמה חודשים בתנועה, כמה חודשים בתוך שגרה מוכרת וידועה, וכמה חודשים שוהים ולומדים מקומות חדשים. זאת לא נוסחה קבועה או מדעית ואין כאן מספר חודשים קבוע. אנחנו בודקים מה הצורך שמתעורר, ונותנים לו מענה. או במילים אחרות: אנחנו עושים מה שבא לנו.

וכך אנחנו חיים מצד אחד בחופשיות מקסימאלית, מצד שני לא מתעייפים ולא מרגישים עומס גדול מדי.

אנחנו יכולים להחליט שבא לנו לטוס לוייטנאם רק כי מתחשק לנו קפה וייטנאמי. או שאנחנו רוצים לבקר במיינמאר כי לא היינו שם עדיין וקראתי ספר שעשה לי חשק.

◇ למשל, בשנת 2019, אחרי שבילינו את החורף בנפאל, יצאנו למסע יבשתי מפוקרה, דרך צפון מזרח הודו ו'שבע האחיות', משם חצינו את הגבול היבשתי למיינמאר, שם טיילנו כחודש, ומשם חצינו לתאילנד והגענו לבנגקוק. את הכל עשינו בתחבורה ציבורית, ובלי לתכנן את המסלול. נקודת ההתחלה ונקודת הסיום היו ידועות, ואת כל השאר פשוט החלטנו תוך כדי תנועה. אפילו לא ידענו כמה זמן זה יקח לנו.

כלומר: היינו כמה חודשים שקטים ורגועים בנפאל, מקום מוכר עם שגרה ידועה, אחר כך יצאנו למסע מאתגר והרפתקני במקומות שמעולם לא ביקרנו בהם (כחודשיים רצוף) ואז הגענו לבנגקוק, מקום מוכר, שם נחנו ונרגענו למשך חודש.

בנגקוק, אגב היתה אמנם מקום שכבר ביקרנו בו בעבר מספר פעמים, אבל מעולם לא ביקרנו בה באותה תקופה של השנה, וזה היה מיוחד כיוון שבאותו ביקור זכינו לחוות ולחגוג את ראש השנה התאילנדי בפעם הראשונה.

סגנון טיול #1: נסטינג: שהיה לתקופה ארוכה במקום אחד

על הנסטינג כתבתי הרבה ואני ממליצה לכם [לקרא קצת כאן](#), כדי להחליט אם זה סגנון טיול שמתאים לכם או לא.

מיתרונותיו הבולטים של הנסטינג: שגרה נוחה ונעימה, למידה מעמיקה יותר של המקום, התרבות, השפה, האוכל. יצירת קשרים חזקים והזדמנויות לחוויות ייחודיות כמו השתתפות בחגים, בטקסים ובאירועים או ביקורים במקומות 'מקומיים' ולא תיירותיים. חסכון משמעותי בעלויות.

שתי סיבות מרכזיות לשילוב נסטינג בתוך המסע שלכם שעליהן אני רוצה לכתוב לכם כאן הן:

1 . הזדמנות ליצור לילדים שגרת לימודים- כך שיוכלו להדביק את החומר או לשמור על רמת למידה שתואמת את עמדותיכם בנושא.

2 . הזדמנות עבורכם ליצור מעט שגרת עבודה. ואם אינכם מתכננים לעבוד במהלך תקופת המסע- אז זוהי הזדמנות נהדרת להשתתף בסדנאות, חוגים וקורסים למיניהם.

מקומות בהם אנחנו אוהבים לשהות: פוקרה, נפאל. בوهול, פיליפינים, ואשישט- הודו, לאדאק- הודו, מואינה- וייטנאם, צ'אנגדו- סין. ולמעשה כל מקום, ממש כל מקום על פני הגלובוס יכול להתאים.

◇ אם אנחנו מתכננים לשהות במקום שבו איכות התקשורת והאינטרנט לא גבוהה (או לא קיימת בכלל..), למשל, בלאדאק, אנחנו נייערך ונתכונן בהתאם על מנת שהשהות תעבור בקלות, גם בלי אינטרנט.

מפנקס הטיפים: מטיילים רבים נמנעים ממרכזי תיירות מהסיבה שהם 'תיירותיים מדי' ו'לא אוטנטיים'. ואמנם זה נכון אבל אחד היתרונות של מקומות מהסוג הזה הוא שבמקום יחסית קטן אפשר לפגוש אנשים מכל העולם!! אל תמנעו תמיד ממקומות אלה ואם כבר הגעתם - נצלו את היתרון המקסים הזה לרכוש חברים ולשמוע סיפורים ושפות וצחוקים מכל קצות תבל...

סגנון טיול #2: מסעות הרפתקניים ובלתי מתוכננים:

אני משתדלת לצאת למסע אחד כזה לפחות בשנה. אין לתאר את הערך והתרומה הרבה של הרפתקאות כאלה לגוף, לנפש, לצמיחה האישית של כל אחד מבני המשפחה, ושל כל המשפחה כיחידה מגובשת.

מסעות כאלה דורשים מכל המשפחה להיות מעורבים, אחראיים ומתואמים.

הם מלמדים אותנו להתמודד עם מצבי קצה, לעבוד בשיתוף פעולה, ולשמור על גמישות מחשבתי מקסימאלית.

הם מרחיבים את האופקים שלנו ומגדילים את ארגז הכלים הרגשי והפנימי שלנו.

ומעצימים אותנו, ובכך תורמים לבטחון העצמי, לתחושת המסוגלות והיכולת האישית.

**“הרפתקאות יעשו לכם מה שאף שופינג לא יצליח לעשות. אז צאו להרפתקאות,
וקחו את הילדים אתכם.” ~ מתוך הבלוג.**

מפנקס הטיפים: את המסעות הללו אני ממליצה להכניס כחלק ממעבר ממקום למקום (אם אפשרי), או לקראת סוף השהות ביעד כלשהו.

לפני כמה שנים הצטרפנו למשלחת של רופאים טיבטיים שיצאה לטפל ולחלק תרופות לאנשי הכפרים הנידחים של חבל זאנסקאר בצפון הגבוה של הודו.

זאת היתה הרפתקה של כמעט שבועיים, בהם נסענו בדרכים לא דרכים, חצינו קרחונים, ביקרנו במוצא נהר הזאנסקאר, הלכנו במשך ימים בשבילים על קצה תהום (בגובה ממוצע של 3000-4000 מ'), חצינו גשרים רעועים במיוחד מעל מים סוערים, התארחנו בבתי הכפריים, ישנו איתם ואכלנו איתם, ביקרנו במנזרים חצובים בסלע בתוך מערות נישאות אי שם, קפאנו מקור ומתנו מחום, שתינו מי מעיינות ונחלים ופגשנו נופים, מנהגים, טעמים ותרבות מרתקת ואחרת לגמרי ממה שאנחנו מכירים.

גלי ורני, הודו

מפנקס הטיפים: היה יום נסיעה קשה. קר וגשום. גלשנו בדרכים בוציות, חצינו נהרות מוצפים. שום בית לא נראה באופק במשך שעות. לא היה מצב לקמפינג. לקראת חשכה כפר קטן. אנחנו שואלים אם יש מקום שנוכל לישון בו. כן. הם אומרים- בית הספר. וכך מצאנו את עצמנו ישנים במבנה בית ספר מונגולי. פגשנו את המורות שלקחו אותנו אליהן הביתה, וכיבדו ביוגורט טרי מחלב יאק. אחר כך הן פתחו מילונים וישבו עם הבנות על אנגלית וחשבון וציורים. באופן סימבולי זה קרה בדיוק ביום שבו ילדים בישראל חזרו לבית הספר. עכשיו, אם היתה לי ברירה, אין מצב שהייתי מוכנה לשמוע אפילו על לינה במבנה של בית ספר. אבל הנסיבות אילצו אותי ומצאתי את עצמי מעבירה ערב עליז עם משפחות מקסימות. ושוב זה הזכיר לי: אף פעם לא לשלול. כשמטיילים, תמיד תשמרו על ראש פתוח, תמיד תקבלו חוויות חדשות בזרועות פתוחות. קודם כל תגידו 'כן'. ברוב המקרים לא תצטערו, אלא להיפך.

סגנון טיול #3: חזרה למקום מוכר, בעונה אחרת:

את ואשישט, כפר קטן בהימלאיה ההודית אנחנו מכירים היטב. אנחנו נוהגים לבקר בו כמעט מדי קיץ. פעם אחת יצא במקרה שהגענו אליו דווקא בעונת האביב. זו היתה חוויה אחרת לגמרי! במקום שמש או גשם, ירד עלינו שלג, במקום הרים ירוקים סביב, היינו מוקפים בהרים לבנים, ובמקום

שהיה חם היה קר. גם החגים והפסטיבלים היו שונים וחדשים. כך גם הצמחים, הפרחים, הפירות ואפילו מראה הנהר וכמות המים במפל.

החזרה למקום מוכר, בעונה אחרת, מאפשרת לנו קצת שקט מצד אחד- שהרי אנחנו כבר יודעים איך הדברים עובדים שם, מכירים את האנשים, את הרחובות ואת העלויות, והרבה עניין חדש מצד שני. אנחנו לומדים קצת יותר על המקום, ומעמיקים את הידע שלנו במנהגיו ובגווניו השונים.

אגב, אם אתם רוצים לגוון עוד קצת נסו אזורי מחיה שונים באותו יעד/אותה עיר. למשל שתי שכונות שונות לחלוטין או שלושה רובעים מקצוות אחרים של העיר. התנסו בזה לאחרונה גם בסייגון, וייטנאם וגם בבנגקוק, תאילנד.

← לכן אני ממליצה לכם:

לשלב במסע שלכם כל מיני סגנונות טיול, כך שכל סגנון יביא לכם את הערך שבא איתו.

שלבנו אותם כך שיצרו איזון נוח בין 'מוכר' ל'לא מוכר' ובין 'רגוע' ל'סוער'.

לאלה שיוצאים לחצי שנה עד שנה: אני ממליצה לשלב לפחות שני מקומות ל'נסטינג'.

○ זכרו: אפשר לגוון וליצור שוני גם בתוך ה'מוכר'.

3. שגרה:

מקובל לחשוב שאם נמצאים בתנועה מתמדת, אז קשה לשמור על שגרה. בעקבות הנסיון היומיומי שלי עם הנושא הזה, אני מסתכלת על כל הנושא קצת אחרת:

[הנה וידאו קצר שעשיתי בנושא](#)

← לכן אני ממליצה לכם:

אל תחששו משינויים תכופים ומיציאה מהשגרה.

התייחסו אל זה כהזדמנות

תנו לשגרה להתהוות בכל מקום בהתאם לצרכים ולתנאי המקום.

4. מזג אוויר

אחד הגורמים המשפיעים ביותר על החוויה כולה הוא מזג האוויר. לכן חשוב מאוד בעיני להתייחס אליו מאוד בכבוד ומאוד בתשומת לב 😊.

← בשלב תכנון המסלול- תמיד לתכנן אותו נכון על פי עונות השנה הנוחות ביותר לשהיה. ותמיד לבדוק מה תחזית מזג האוויר ליעד אליו אתם מתכננים לנסוע.

וגם יש סרטון

5. תכנון המסלול הכללי

משפחות רבות מוצאות את שלב תכנון המסלול כשלב מסובך ומבלבל. הם מבזבזים המון זמן ואנרגיה בחיפוש באינטרנט, ויוצאים מהם רק יותר מבולבלים.

← לכן תנו לי לתת לכם את אחד הטיפים הכי גדולים שיש לי: תכננו כמה שפחות.

אבל ממש כמה שפחות.

כשאני עובדת עם משפחות על מסלול שמתאים להם, אני מבקשת מהם רשימת חלומות, וכל מה שאני עושה זה פשוט מסדרת להם את זה בצורה הגיונית, לפי עונות השנה, תקציב רצוי ומעברים נכונים ממקום למקום.

אני גם מתייחסת לכל מיני פרמטרים אחרים שחשוב בעיני להכניס למשוואה, כמו איזון נכון בין תרבויות שונות, איזון בין מקומות בהם קל למצוא חברה וכאלה שפחות, איזון בין פעילויות מסוגים שונים, איזון בין מקומות המתאימים לגילאי הילדים וכו' אבל את כל אלה אין לכם אפשרות לדעת מראש, ואפילו תחקיר באינטרנט לא ממש יכול לעזור, אז חבל יהיה להתעכב על זה.

← לכן אני ממליצה לכם לעשות אותו דבר. הכינו רשימת חלומות. ואז פשוט תסדרו אותה, בצורה מאוד ראשונית וכללית. עם אפשרות לגמישות מירבית.

אל תשכחו לשלב בין סגנונות טיול שונים 😊.

ולהתאים את המסלול לעונות השנה.

לא צריך יותר מזה.

למעשה, כל מה שצריך לדעת לפני שיוצאים לדרך, זה איפה מתחילים. כי ברגע שיוצאים, מליון דברים יכולים להשתנות, וחבל שתגבילו את עצמכם למסלול ידוע וקבוע מראש. הרבה יותר נכון יהיה לאפשר לעצמכם מסע אמיתי, בו ההחלטות נעשות צעד אחר צעד.

הודו כגיים צ'יינג'ר: עכשיו עם האופציה לחמש שנים ויזה להודו, אפשר גם לצאת לשנתיים, כלומר שנה אחת הודו ושנה אחת כל השאר. זה יכול ממש לשנות את כל כללי המשחק בגלל כמה סיבות: **1-** יאפשר לכם לשבת שנה ביעד שהוא זול בהרבה מכל מקום אחר ולבסס לעצמכם הכנסה פאסיבית/עסק אינטרנטי, ואחרי שנה לצאת למסע המבוסס על החסכונות והרווחים שתעשו. **2-** שהיה ארוכה בהודו תעלה לכם הרבה פחות ממסע בכל רחבי המזרח, וכך אם תגדילו את תקציב הטיול המקורי ב-30% תרוויחו עוד שנה שלמה, כלומר- שנתיים של חופשה, בהרבה פחות.

מפנקס הטיפים: שלושה ארועים במהלך השנה דורשים קצת יותר התייחסות בעיני, וחשוב להתכונן ולהקדיש מחשבה למקום בו תבחרו/תרצו לשהות בזמן האירוע. שלושת האירועים הם: **1- חג המולד 2- ראש השנה הנוצרי 3- ראש השנה בשאר המקומות (בעיקר ראש השנה הסיני והתאילנדי).**

יש לכך כמה סיבות: **1-** איפה תרצו להרגיש את החג ולחגוג אותו **2-** העלויות יכולות לזנק בתקופה זו, לכן מומלץ להגיע קצת קודם כדי להסתדר (ולסגור מראש עם המנהלים של מקום הלינה, למשל) על עלויות נמוכות **3-** קשה יותר למצוא מקומות לינה, כרטיסי טיסה/אוטובוס/רכבות ולכן יש להזמין מראש או, כאמור, להגיע קצת קודם. **4-** מליוני חוגגים (בעיקר בראש השנה הסיני) שיציפו את כל היעדים המרכזיים בכל רחבי המזרח.

6. באיזה יעד כדאי להתחיל?

כשאנשים חושבים על התחלה של מסע הם רוצים לדעת שהנחיתה תהיה 'רכה'. בשביל רוב האנשים נחיתה 'רכה' קשורה לתנאי המחיה. שיהיה נוח ונקי ומסודר וממוזג וכו'. לדעתי, הפרמטרים לנחיתה רכה הם אחרים לחלוטין.

בעיני יש ארבעה פרמטרים עיקריים שחשוב לשים לב אליהם:

- 1 . מזג האויר
- 2 . מקומיים שמדברים גם אנגלית
- 3 . מקום המאפשר מפגשים חברתיים בקלות וללא מאמץ
- 4 . מקום המציע פעילויות מגוונות כמו טרקים, טיולים רגליים, חוף ים או שייט וכו'.
- 5 . מי מכם שיש לו מתבגרים- רצוי שיהיה אינטרנט אמין).

התקופה הראשונה צריכה להיות תקופה של הסתגלות הדרגתית. לכן חשוב שהנחיתה לא תהיה לגמרי בואקום נטול אתגרים. אלא תאפשר לאתגרי ההסתגלות להופיע, יחד עם אפשרות לתמיכה וללמידה משפחתית.

← לכן אני ממליצה לכם:

בהתאם לתאריך ההגעה שלכם, מצאו יעד שמזג האויר בו נעים ונוח, אליו ממוקמים מטיילים ומשפחות מכל העולם שיש בו גם אפשרויות לפעילויות משפחתיות מגוונות.

אל תתפתו להקיף את עצמכם בישראלים. להיפך. כך הילדים ילמדו כבר בהתחלה לקשקש באנגלית וליצור קשרים עם אנשים מעולמות אחרים. זה יפתח בפניהם דלת מופלאה לעשרות הזדמנויות.

אנחנו התחלנו בנפאל, בה שהינו כמה חודשים רצוף. הילדים למדו לדבר אנגלית תוך שלושה חודשים. (מאז, הבנות למדו עוד שתי שפות נוספות והן מדברות היום 4 שפות באופן שוטף).

יעדים טובים להתחלה הם: צפון הודו (לחודשים יוני-ספטמבר), נפאל (אוקטובר), תאילנד- חופים או צפון (פאי, למשל) (נובמבר עד פברואר).

מפנקס הטיפים: יש לילדים שלכם תחביבים? כשאתם יוצאים איתם לטיול או לחופשה חפשו תמיד אפשרויות לשלב תחומים שמעניינים אותם. אל תטבעו ב'המלצות' הכלליות שמופיעות בספרי הטיולים, אלא בדקו דרך להפוך את החופשה לאישית יותר. למשל אצלנו חובבים טיפוס. אז בכל יעד שנגיע אליו תמיד נשתדל להגיע לקירות טיפוס. זו חוויה מרתקת ומעשירה כי כל מקום הוא ייחודי ופותח לילדים בעוד קצת את התחום וגם מאפשר להם לפגוש אנשים נוספים, מכל מקום, שיש להם תשוקה לנושא. לשמור איתם על קשר, לחלוק חוויות וידע ועוד.

← רכישת כרטיסי טיסה בחמישה צעדים פשוטים:

מיד אחרי שמחליטים מהו היעד הראשון, צריך לרכוש כרטיסי טיסה. כיוון שלרוב, רכישה מוקדמת תהיה זולה יותר.

1. גשו ל- [Google flights](#) ובדקו את כל האופציות העומדות לרכשותכם באזור וביעד אליו אתם רוצים לנחות (בדקו כרטיס לכיוון אחד)

2. גשו ל- [Momondo](#) והשוו מחירים בתאריכים גמישים. הרשמו לאתר ואשרו לו קבלת התראות על מחירים זולים לטיסות אותן חיפשתם.

3. בנתיים, בדקו מול סוכן או סוכנות נסיעות בארץ או במקום בו אתם נמצאים כרגע.

4. בדקו אם קבלתם הצעת מחיר אטרקטיבית מהאתר.

5. אל תחכו יותר מדי, פשוט רכשו את הכרטיסים.

7. תכנון נכון של מעבר ממקום למקום

למעברים נכונים והגיוניים ממקום למקום יש משמעות עצומה בכל הנוגע לתקציב. אולי זה לא יתבטא במעבר חד פעמי, אבל לאורך המסלול, סך כל התקציב שילך על מעברים יכול להיות גבוה מאוד או נמוך מאוד.

← לכן אני ממליצה לכם:

מעברים רחבי טווח: שני הצירים העיקריים של נתיבי התעופה במזרח (הרלוונטים לישראלים) הם דלהי ובנגקוק.

מצאו דרך זולה להגיע אליהם, ומהם ליעד הרצוי לכם (קחו טיסה בחברה מקומית)

מעברים קצרי טווח: בדקו דרכים מעניינות לעשות את המעבר באופן יבשתי

✧ נסו עד כמה שניתן ליצור מסלול טיסות מעגלי, שאינו מצריך טיסה מיותרת בין היעדים שלכם.

מפנקס הטיפים: יעדים נוספים שאפשר להכניס 'על הדרך' במסלול שלכם הם סינגפור והונג-קונג, גם אליהם מתנקזות טיסות רבות ויהיה לכם מעניין לעצור שם לכמה ימים, בדרך ליעד כלשהו או מיעד כלשהו.

אנחנו, למשל, אוהבים לעצור בסינגפור בכל פעם שאנחנו טסים מוייטנאם לפיליפינים או ההיפך. עלות הטיסה היא זזה, בין אם זו טיסה ישירה ובין אם עוצרים בסינגפור (ולעתים זול יותר לעצור!), כך שאנחנו בעצם פשוט מרוויחים עוד יעד מופלא בדרך 😊.

[כאן אני מסבירה הכל על השיטה.](#)

להורדת קובץ ובו המלצות למסלולים מעניינים (בתקציבים משתנים) - [הקליקו כאן](#). ב

◆ **ייעוץ אישי לתכנון המסלול - קבעו איתי שיחה אישית** ויחד, נתכנן לכם את המסלול המתאים ביותר לרצונות ולתקציב שלכם. זו שיחה בת 45 דקות, הממוקדת על המסלול בלבד, ועלותה (לרובשי המדריך הזה בלבד) - 70 ש"ח.

8 . אינטרנט

האינטרנט הוא ברכה וגם קללה. אנחנו נתלים בו כאשר אנחנו נמצאים בתחושה של חוסר אונים או חוסר ודאות. אנחנו נתלים בו שיפתור לנו את כל בעיותינו ושיענה על כל השאלות שיש לנו. זה מרגיע לדעת בדיוק איך הדברים הולכים להיראות, כאשר אנחנו יוצאים אל הלא נודע.

וכך אנחנו שוכחים את היופי ואת העוצמה שיש בלא נודע. את חדוות הגילוי. ואת החוויה האישית, הפרטית, האוטנטית שלנו.

לכן אני משתדלת להיעזר באינטרנט כמה שפחות. אני אוהבת לגלות מקומות בעצמי. בלי לדעת מראש איך הם יראו או מה הם צופנים בחובם. וגם לא ממש אכפת לי מה אחרים שהיו שם חשבו או הרגישו. כל אחד חווה את המקום אחרת.

אני לא משתייכת לאף קבוצה של מטיילים או יעדים. בכוונה 😊. (למרות שמבחינה שיווקית זה ממש לא נכון עבורי..)

והמשפחות איתן אני עובדת מקבלות תמיד את אותו נאום: אחרי שתגמרו לקרא את הבלוגים, ולהתרגש לקראת היציאה, ואחרי שתקנו כרטיסי טיסה ויהיה תאריך- עזבו את האינטרנט. הניחו וצאו למסע שלכם, הפרטי, האישי. צאו לדרך עם כל מה שאתם ומי שאתם וכל מה שתפגשו בדרככם. קבלו את המסע הזה כמתנה מופלאה שאתם נותנים לעצמכם, והפכו אותה לשלכם.

✧ אל תסתמכו על האינטרנט יותר מדי וקחו אותו בערבון מוגבל. בנושאים חשובים הצליבו בין שניים או שלושה מקורות שונים. זכרו: יש את האינטרנט ויש את המציאות בשטח. רוב הזמן, אלה שני דברים שונים.

שימו לב: הרבה מקומות במזרח הם עונתיים מאוד. זה אומר שמחוץ לעונת התיירות- בתי עסק רבים נשארים סגורים. זה אומר שהרבה מהמקומות מחליפים בעלים ומנהלים לעתים תכופות, ולפעמים כל עונה. לכן קחו בערבון מוגבל המלצות משנים קודמות. לכן כששואלים אותי על המלצות ספציפיות אני הרבה פעמים מעדיפה לא לתת, אלא אם אני מכירה ויודעת שהמקום נמצא בבעלות אחת בלבד לאורך השנים.

גלי וסבתא בורמזית

פרק 3: מעברים ממקום למקום

המעברים בין מקום אחד לשני מעוררים אצלנו מגוון רחב של רגשות. כמעט תמיד קשה להפרד- מהמקום, מהשכונה, ומהאנשים. זה מצטרף להתרגשות לקראת היעד הבא, חששות מפני המעבר עצמו- האם הכל ילך חלק? התמודדות עם בלת"מים, יציאה מאיזון ומשגרה (מה שעלול לגרום לסכסוכים וויכוחים) ועוד.

זאת הסיבה שמעברים הם חלק כל כך חשוב במסעות 😊.

בגלל שהם מאפשרים לנו למידה עצומה. על עצמנו, על הסביבה שלנו, על בני המשפחה שלנו. הם מלמדים אותנו שיתוף פעולה, גמישות, התמודדות עם מצבים בלתי צפויים ומאתגרים.

הם מלמדים אותנו איך להתמודד עם שינויים בצורה נכונה ובריאה.

איך להפרד ואיך להתחיל מחדש.

יש בהם הכל!

💡 **למעשה, מחקרים טוענים שאחת האינדיקציות לחיים מאושרים היא היכולת להתאקלם בסביבה חדשה בצורה נכונה וטובה.**

← לכן אני ממליצה לכם לא לחשוש ממעברים, להיפך.

מפנקס הטיפים: כל הדברים הגדולים האלה, שמעוררים בכם חששות ולחץ נפשי, במקום לחשוש מהם, אמצו אותם. קחו נשימה ותנו לעצמכם להתמודד עם כל מה שבא, בזרועות פתוחות. אל תתייאשו אם הפעם הראשונה היתה כולה מלאה בטעויות. למדו מהן והמשיכו הלאה. עשו זאת שוב ושוב. ותראו שבכל פעם תהיו בטוחים יותר, תדעו יותר, ותצאו עם תחושה של העצמה.

אני מאוד אוהבת מעברים. הם אף פעם לא קלים לי. תמיד (תמיד!) קשה לי להפרד. היום האחרון קשה לי במיוחד, אני הופכת לעיסה רגשנית אחת גדולה. אבל באותה מידה שקשה לי להפרד, אני גם נרגשת לקראת הבאות. כן, עדיין. אחרי כל כך הרבה שנים. אני לחוצה ויש הרבה דברים לעשות ולהספיק אבל בגלל שעשינו את זה כל כך הרבה פעמים, אנחנו כבר מכירים היטב ויודעים איך כל אחד מאתנו מתמודד ומקבל את המעבר. מה הנקודות החזקות של כל אחד, מה החולשה שלו, ואיפה הוא צריך תמיכה. לכל אחד התגבשו באופן טבעי תפקידים קבועים, ונושאים עליהם הוא אחראי וכך ההתארגנות עובדת ממש כמו מכונה משומנת. הכל מאורגן ומסודר וברור.

מפנקס הטיפים: שתפו אותם כמה שיותר.
אל תחסכו מהם את ההתלבטויות, הבלבול, השאלות. שלחו אותם לבדוק ולעזור לכם באיסוף המידע. מזג אויר, איזה מטבע ומה השווי שלו ביחס לשקל, אטרקציות ופרקים, מסעדות. ויזות, רשימות של 'מה לקחת'. כל ילד לפי גילו ולפי תחומי העניין שלו. תנו להם תחושה שאתם סומכים עליהם. ואפשרו להם לרכוש מיומנויות שישרתו אותם הלאה בהמשך החיים.

1. כסף

קחו בחשבון שההוצאות לפני ואחרי מעבר יהיו גבוהות יותר, וגלמו אותן מראש בתקציב שלכם. למשל, כמה שבועות לפני מעבר, אני אוהבת להעביר סכום כסף כלשהו לפקדון, בכל פעם קצת, כדי שיהיה לי קל למשוך אחר כך כסף לכרטיסי טיסה, ויזות, בתי מלון וכו'.

2. פרידות

כל אחד מתמודד עם פרידות קצת אחרת. וכל פרידה מביאה איתה שיעור. כל מה שאני עושה זה לאפשר. מה שהפרידה מביאה ומעוררת- הוא טבעי.

בשנים האחרונות אני גם מבינה שפרידה מאדם היא פיזית בלבד. כל האנשים היקרים שנכנסו לי ללב, נשארים שם וממשיכים להיות שם איתי. כך, עבורי, הפרידות קלות יותר. אני עצובה, אבל קצת פחות 😊. אני גם לא חסידה של מסיבות פרידה או טקסי פרידה ארוכים, לטעמי זה לא תורם ולא עוזר לתחושות עצמן. לכן מעדיפה פשוט לעזוב עם "הדרך קוראת לי אז יאללה ביי" מתוך מחשבה שבודאי נפגש שוב, איפשהו, מתישהו. ובמילא אני נרגשת לצאת לדרך שוב.

3. תעופה וביקורת גבולות

לכל מדינה יש תנאים להכנסת תיירים בגבולותיה. אנחנו הישראלים רגילים לאירופה, שם הכל מאוד פשוט ונוח. מגיעים לנקודת משטרת הגבולות, שומעים את צליל החותמת בדרכון וממשיכים הלאה למסוע המזוודות. אבל במזרח, באמריקה, ובכל מקום אחר- זה לא תמיד כל כך פשוט.

ויזות- אני תמיד בודקת מהם תנאי הויזה לישראלים מספר שבועות לפני שאני מגיעה ליעד חדש. לפעמים זה לוקח זמן ודורש ביקור בשגרירות. לפעמים זה הליך אונליין ולפעמים לא צריך כלום.

כרטיס יציאה- עוד דבר שחייבים לבדוק. האם המדינה מבקשת לראות כרטיס יציאה.

הוכחה להזמנת בית מלון / או כתובת מקומית- עוד דבר שאני תמיד מכינה מראש, כי לפעמים מבקשים.

טרנזיט- אם יש לכם קונקשיין חשוב שתודאו שאין צורך במסמכים עבור המדינה דרכה אתם עושים את הקונקשיין. בדרך כלל אם רכשתם את כרטיסי הטיסה ביחד, ובמיוחד אם מדובר בחברת תעופה אחת- לא יהיה צורך. אם תפרתם לעצמכם לבד את המסלול ורכשתם אותם בנפרד- זה יכול להיות קצת יותר מסובך. מאוד חשוב לבדוק את הכל מראש. ולהיערך בהתאם.

✧ את כל המסמכים הללו יבקשו מכם בשתי נקודות: בזמן הצ'ק אין בשדה התעופה ממנו אתם יוצאים, ובביקורת הגבולות במדינת היעד.

לחברת התעופה יש סמכות לא להעלות אתכם על הטיסה אם אין ברשותכם את המסמכים הדרושים לכניסה למדינת היעד. לכן חשוב מאוד שתדעו בדיוק מה הדרישות.

פעם אחת כמעט לא העלו אותי על טיסה מהארץ להודו, כי ביקשו לראות כרטיס יציאה מהודו. רק אחרי שקראתי לאחראית והסברתי לה שעם סוג הויזה שיש לי אין צורך בכרטיס יציאה, היא בדקה שוב ומצאה הערה אצלה במחשב שנוגעת בדיוק לנושא הזה.

בהודו, אגב, מעולם לא ביקשו ממני כרטיס יציאה. ולא משנה לכמה זמן או על איזה ויזה נכנסתי. מעולם.

4 . מה אני עושה לפני שאני עוזבת מקום כלשהו

אני יושבת עם הילדים וביחד אנחנו מחליטים מי אחראי על מה. קודם כל עושים רשימה של דברים שיש לעשות, אחר כך אני לא מטילה עליהם משימות, אלא מבקשת מהם לבחור מתוך הרשימה את הדברים שהם רוצים להיות אחראיים עליהם.

מה שנשאר מתוך הרשימה- אני לוקחת על עצמי.

אריזות:

- 1 . כל ילד אחראי על האריזה שלו.
- 2 . אנחנו מרכזים לשלוש ערימות: מה לוקחים, מה זורקים, מה אפשר לתת.
- 3 . רני היא האחראית על כל הדברים שאנחנו מעבירים הלאה למשפחות שזקוקות להם.

תיק תרופות:

רני ואני בודקות את תיק התרופות- איזה תרופות כבר פג תוקפן ואיזה תרופות חסרות. בודקות פלסטרים, תחבושות וחומרי חיטוי. אנחנו ניגשות לבית המרקחת ומשלימות את החוסרים.

מסמכים:

כל המסמכים נשמרים אצלי בתיק. אני בודקת שיש את כל המסמכים הדרושים לכניסה ליעד הבא שלנו. כרטיסים (טיסה/אוטובוס/רכבת), ויזות, הזמנת בית מלון, מספרי טלפון וכל הדרוש. מתעדת הכל גם בצילומים בטלפון.

בתי מלון:

אנחנו בדרך כלל מזמינים בתי מלון לימים הראשונים בכל יעד. הילדים אחראים בלעדיים על הזמנת חדרים וכל הכרוך בכך. הם מחפשים, מוצאים, מזמינים ומשלמים. אני אוהבת לשלם על הימים הראשונים מראש, זה נותן לי שקט. הם אחראים גם להכין מראש דרכי הגעה ודרכים ליצירת קשר עם מקום הלינה.

מט"ח:

לא מתעסקת עם זה בכלל. בשדה התעופה אני מחליפה את כל הכסף המקומי שברשותי לדולרים, ואחרי שאנחנו נוחתים ביעד החדש אני ניגשת לכספומט ומושכת כסף מקומי.

סגירת חשבונות:

אני מבקשת מראש חשבון מבית המלון ומכל מקום שבו יש לי חשבון פתוח (לפעמים מסעדה, חוג כלשהו וכו'). מכינה כמה ימים מראש את הכסף. יותם בדרך כלל עובר על כל החשבונות ומוודא שהכל נכון.

הסיבה שאני דואגת לכך כמה ימים מראש היא שאני לא רוצה שיהיו תקלות ברגע האחרון. בעיקר אם מדובר בסכומים גבוהים במזומן.

← לכן אני ממליצה לכם:

אמצו את המעבר כדרך נהדרת לרכישת מיומנויות חשובות

תנו לרגשות הפרידה מקום

קחו בחשבון שהמעבר ידרוש הוצאה נוספת

תנו לילדים תפקידים ותחומי אחריות קבועים, לפני שיוצאים, תוך כדי המעבר, ואחרי שמגיעים. כל ילד על פי תחומי העניין והחוזקות שלו.

5 . מה אני עושה אחרי שאני מגיעה ליעד חדש

לא מתפזרת. בימים הראשונים לומדת את השכונה, את הרחובות הקרובים למקום בו אנחנו ישנים. הולכים הרבה ברגל, מנסים כל מיני מסעדות, מתיידדים עם בעלי העסקים, ועם תיירים נוספים שנמצאים שם.

○ אנחנו לומדים את רמת המחירים, ומתרגלים לשער החליפין החדש.

○ לומדים על דרכי התחבורה הנוחות ביותר ואיך מתנהלים איתן ברחבי העיר/האזור/הכפר/החוף.

○ לומדים כמה מילים בשפת המקום.

6 . טיסות ושדות תעופה

לנו יש נוהל קבוע להתנהלות בשדות תעופה ובמהלך טיסות. הכל מאוד ברור, לכל אחד מאתנו יש תחומי אחריות ותפקידים מה שהופך את המבצע הצבאי הזה לחוויה פשוטה ונעימה (בדרך כלל..).

← לכן אני ממליצה לכם:

כחלק מההכנה לנסיעה לחו"ל שבו ובדקו בשדה התעופה ובמהלך הטיסה: מי יהיה אחראי על מה, מה יהיה התפקיד של כל אחד ואיך תגיבו או תתמודדו עם מצבים צפויים או בלתי צפויים.

למשל- בכניסה לשדה: מי הולך לבדוק באיזה דלפקים הצ'ק אין? מי דואג לטרולי של המזוודות? מי מנהל את הדו שיח עם דיילת הקרקע? מי מניח את המזוודות על המשקל? מי נושא איתו את

המכשירים החשמליים אותם צריך להוציא בבדיקה הבטחונית? איזה ילד הולך עם איזה הורה (המלצה- אמא עם הבנות, אבא עם הבנים. כיוון שיש שדות תעופה שעושים חלוקה מגדרית..)? אחרי שתעשו רשימת מטלות- חלקו את התפקידים גם לילדים, כל ילד על פי יכולתו ורצונו.

הפעם הראשונה תהיה תרגול, אבל אחר כך תראו שהכל יזרום ויהפוך לנוח ופשוט וחלק.

אחרי שנכנסים למרחב האוירי (הדיוטי פרי)- גשו לעמדת המודיעין ושאלו איזה פעילויות מציע שדה התעופה למשפחות ולילדים. בעיקר אם יש לכם כמה שעות להעביר בין טיסה אחת לשניה. אתם תתפלאו מאיכות ושפע הפעילויות המוצעות בשדות התעופה השונים. (בסינגפור למשל יש בריכה! וגם את המגלשה הארוכה ביותר בעולם! בדוחא מחלקים שוקולדים, בדלהי יש האגן דאז ובבנגקוק יש מתחמי ג'ימבורי).

מקבץ טיפים שימושיים תמצאו בלינקים האלה:

[איך לטוס עם ילדים ולהשאר בחיים](#)

[המדריך הלא אובייקטיבי בעליל לטיסה עם ילדים](#)

[איך למצוא טיסות זולות במזרח](#)

7. תקשורת

כל הנושא של תקשורת הפך להיות מאוד פשוט בשנים האחרונות. מה שאנחנו עושים זה שבכל פעם שאנחנו מגיעים ליעד חדש, אנחנו קונים סים כארד מקומי בשדה התעופה (או בנקודת מעבר הגבול היבשתית). יחד עם הסים כארד אנחנו רוכשים חבילת שיחות וחבילת גלישה. כבר בשדה התעופה מסדרים לנו את הכל ואנחנו יוצאים משם למעשה מסודרים לחלוטין.

זה חשוב לי מאוד, כיוון שכך אני יודעת שאני יכולה לתקשר עם הילדים בכל רגע נתון, וגם בגלל גוגל מאפס, שעוזר לנו במציאת בית המלון או הדירה ששכרנו מראש. במידה ואנחנו לוקחים מונית, זה גם עוזר לוודא שנהג המונית לא מנסה לרמות אותנו.

מפנקס הטיפים: כשאתם באים לרכוש סים קארד מקומי ביעד בו אתם מטיילים, תמיד תמיד כדאי להתייעץ עם המקומיים. איזה חברה הכי טובה באותו אזור, מה עם מקומות מרוחקים יותר, מה החבילות הכי משתלמות, מה לגבי אינטרנט. אל תחששו, אני פשוט פונה לאנשים מקומיים שנראה שיש להם רגע פנוי ושואלת. הם תמיד שמחים לעזור, ולפעמים אפילו נוצרות חברויות בזכות זה. 😊

← לכן אני ממליצה לכם:

1. בשדה התעופה לגשת לעמדות המכירה של כרטיסי הסיים. לבחור כרטיס עם תנאים טובים והיקף שירות ברמה ארצית.
2. לרכוש סים, יחד עם חבילת גלישה וחבילת שיחות
3. לוודא שהכל עובד

מפנקס הטיפים: לא בכל מקום קיימת רשת תקשורת ברמה גבוהה. לכן אני מציעה, לפני כל מעבר, לדאוג שכל הדברים פחות או יותר מסודרים לשבועיים קדימה, לפחות. לא רק בענייני תקשורת, אלא בכל דבר. זה יאפשר לכם נחיתה קלה יותר, ומספיק זמן כדי להתארגן על כל מה שצריך ביעד החדש. אני תמיד מקפידה על ביטוח, חשבונות בנק ותשלומים, ציוד (למשל מי מכס שמטייל עם תינוקות- להצטייד בכמות מספקת של חיתולים או אוכל), תרופות בסיסיות. באופן כללי- אם יש משהו שאתם צריכים לעזות, עשו אותו תמיד לפני המעבר, ולא אחריו.

8. מעברי גבול יבשתיים

אני אוהבת מעברי גבול יבשתיים. יש משהו מרגש בתחושה של חציית גבול פיזית בין שתי מדינות. וזה לרוב סוג של חוויה (אם לא הרפתקה ממש). 😊

יחד עם זאת- הגבולות היבשתיים יכולים להיות מאתגרים ומסובכים, במיוחד אם מצטרפים אליכם כמה ילדים קטנים, לכן אני ממליצה לשקול בכובד ראש אם אתם מוכנים לזה..

← בניגוד למה שאני ממליצה בדרך כלל, בכל הקשור לגבולות יבשה אני כן ממליצה לערוך תחקיר מקיף לפני כן, לחרוש את האינטרנט ולגייס כמה שיותר מידע: מתי נפתח הגבול, מה המסמכים הדרושים, מתי סוגרים את הגבול, מה המרחק בין שתי נקודות ההגירה, איך מתניידים בניהן, מה לגבי בדיקות של הכבודה, כמה זמן כל המעבר אמור לקחת, מתי הכי כדאי להתחיל. האם יש מקומות לינה בשני צידי הגבול. כמה כל זה אמור לעלות ומה לגבי כספומטים/החלפת כספים. לפעמים ניתן לקחת אוטובוס או רכבת מיוחדים שחוצים עבורכם את הגבול בקלות, ועוזרים לכם בכל המעברים והתחנות בדרך.

תקשורת - מאוד כדאי, מיד בתום המעבר לרכוש סים כארד מקומי עם חבילת גלישה, או לבדוק האם הסים כארד שברשותכם יכול לספק לכם שירות 'רואמינג' עד שתגיעו לעיר מסודרת בה תוכלו לארגן את הכל. כשמדובר במדינות שכנות (בעיקר אם מדובר בגבול ידידותי, בו עוברים מדי יום הלך ושוב אנשים מקומיים משתי המדינות) הסידור הזה הוא די שכיח.

מפנקס הטיפים: למדו את הערים והיעדים המרכזיים בהם אתם חולפים. דלהי, בנגקוק, מנילה, ומקומות רבים נוספים הם תחנות-מעבר בהם חולפים יותר מפעם אחת במהלך הטיול. למדו אותם ואת הערך שהם יכולים לתת לכם. אם זה מרפאת שיניים (בכל פעם שאנחנו בדלהי אנחנו מבקרים אצל רופאת השיניים הקבועה שלנו), מרפאת חיסונים (לנו יש אחת בבנגקוק), אם זו חנות מסויימת שבה אנחנו אוהבים לקנות נעליים, חזיות, או מכשירים דיגיטאליים, בית מרקחת (אני אוהבת למלא את המלאי שלי בבנגקוק או בווייטנאם) ואפילו קוסמטיקה.

כך אנחנו חולפים ומצטיידים בכל מקום בדברים שאנחנו הכי אוהבים, בלי לבזבז זמן רב בחיפושים בכל פעם מחדש.

פרק 4: אמצעי תחבורה ונסיעות

1 . מטוסים

שימוש במטוסים זו אופציה נוחה וזולה יחסית, לעתים זולה יותר מכל אופציה אחרת. שוק ה'לואו-קוסט' הפך את השימוש בטיסות לדבר פשוט ויומיומי.

בפיליפינים, למשל, הם קוראים ליום שישי **Flyday** במקום **Friday**, כי כולם טסים לסופ"ש איפשהו..

משפחות מטיילות אוהבות לקצר לעצמן את הזמן, את המרחק ואת הבלאגן הכרוך במעבר ממקום למקום ופשוט לעלות על טיסה.

הבעיה היחידה שיש לי עם זה היא שלפעמים המעבר חד מדי בשבילי. אני מרגישה שאני מפסידה המון נופים ומראות ומפגשים בדרך. לכן אני משתדלת לאזן בין מעברים אויריים לבין תנועה יבשתית.

מפנקס הטיפים: אם כבר עשיתם דרך מסויימת בטיסה, ועליכם לעשות אותה שוב (או לחזור בחזרה) נסו לגוון ולעשות אותה באמצעים אחרים.

2 . אוטובוסים/רכבות/מעבורות:

אני מאוד אוהבת מסעות יבשתיים בכלי תחבורה שונים. יש להם קסם בעיני ולכן בעשר שנים של תנועה, גמענו הילדים ואני אלפי קילומטרים בכל כלי תחבורה שאתם יכולים לדמיין.

אוטובוסים, רכבות מכל המינים ומכל הסוגים- רכבות מקומיות דחוסות עד אפס מקום בסין, ורכבות מהמהירות בעולם שמרגישות ונראות כמו מטוס, גם כן בסין 😊. רכבות של יומיים ושלושה ימים, רכבות שחוצות את הים במעבורת בסיציליה, ורכבות שחוצות את הג'ונגל בגובה מטורף במיינמאר. רכבות תחתיות ורכבות עיליות, מעבורות מכל הסוגים, מיני ואנים, ג'יפים, מוניות ריקשות וטוקטוקים, אופנועים, טוסטוסים, אופניים, קייקים וסירות, רכבלים ואומגות, סוסים איילים וגמלים...

הייתם מאמינים שפעם אחת, בפיליפינים, אפילו עלינו על מעבורת לילה של 15 שעות כטרמפיסטים? בלי שיהיה לנו אפילו מושב?

זאת הסיבה שהילדים כבר בכלל לא מתרגשים מנסיעה של 15, 22, או 36 שעות רצוף. הם יודעים בדיוק מה נוח להם ללבוש, מה הם צריכים שיהיה להם בתיק הקטן, מה הם אוהבים לשתות ולאכול. ומתארגנים ומתכוננים בעצמם.

מה אני עושה לקראת נסיעות ארוכות:

- הכי חשוב- מקפידה שהמושבים שלנו יהיו ביחד.
- בתיק הקטן אורזת את כל חפצי הערך, בגדים להחלפה לכל ילד, כפכפים, מברשות שיניים, ואוכל.
- בכיס יש לי ג'ל חיטוי ידיים, נייר טואלט וכסף בשטרות קטנים.
- שמיכת נסיעות קלה.
- סוללת גיבוי למכשירים אלקטרוניים.

מפנקס הטיפים: נמצאים במהלך טיול עם הילדים במזרח? מתכוננים לנסיעה ארוכה באוטובוס/רכבת? אז ככה: נעליים בלי שרוכים. כדי למנוע מעצמכם ובמיוחד מהילדים את הצירוף של שרוכים + שירותים ציבוריים. כפכפים, למשל. כי מליארד הודים וכאלה.

← לכן אני ממליצה לכם:

התחילו עם נסיעות של חמש-שמונה שעות ואל תבהלו אם הפעם הראשונה תהיה קשה. המשיכו וצאו שוב ושוב ואתם תגלו את הנוחות של נסיעות ארוכות.

תנו לילדים ללמוד מה הכי נוח להם ללבוש בנסיעות כאלה ומה חשוב להם לקחת איתם.

מפנקס הטיפים: במהלך מסע, כל מסע, קורות תקלות. דברים לא תמיד מסתדרים בדיוק על פי התכנית. אל תצפו למסע נטול תקלות. קבלו אותם כחלק מהמסע ולמדו לחיות איתן בשלום.

3 . אופנועים וטוסטוסים

בהרבה מקומות במזרח מקובל לשכור טוסטוס ולהתנייד בקלות באמצעותו. אני ממליצה לקחת כמה שעורי נהיגה לפני שיוצאים מהארץ.

יחד עם זאת קחו בחשבון שכללי התנועה הם שונים לחלוטין וחשוב מאוד שתכירו אותם ותתרגלו אליהם לפני שאתם עולים לנהוג בכלי רכב כלשהו במדינה אחרת.

נושא התחבורה לא היה משהו שהקדשתי לו מחשבה לפני שיצאנו, רק אחר כך הבנתי עד כמה זה יכול להיות חלק משמעותי וחוויתי מכל הרפתקאה. ועד כמה זה כף.. לכן אני הכי פחות מעדיפה טיסות... הן הכי פחות מעניינות בעיניי..

← לכן אני ממליצה לכם:

צאו עם הילדים למסעות ארוכים, מסעות ליליים או מסעות חוצי גבולות בכלי תחבורה יבשתיים. הפכו את כלי התחבורה לחלק מהחוויה ושלבו אותם בכל הזדמנות שנקרית בדרככם. אל תחששו ואל תהססו, אלא קפצו על ההזדמנות גם אם מדובר ברכבת יום איטית עמוסה ודחוקה בסין הכפרית.

דבר זה גם ילמד את הילדים המון וישפר את המיומנויות שלהם בהתמצאות, למידה של המרחב, קריאת מפות וטכנולוגיות שונות. היום לילדים שלי אין שום בעיה להבין איך ומה בכל תחנה שהיא, בין אם זה מטרו באיסטנבול, בין אם זה רכבת לילה באיטליה, בין אם זה מעבורת אוטובוס בפיליפינים ובין אם זה שילוב של הכל ביחד (רכבת אחריה מעבורת אחריה מטרו, למשל..). אין להם גם שום פחד מזה.

פרק 5: ילדים וחינוך

1 . התנדבות וערכים מוסריים:

משפחות רבות מבקשות להקנות לילדיהם ערכים מוסריים גבוהים ולכן מנסות לשלב במסע שלהם גם תקופת התנדבות כלשהי.

לי יש קצת בעיה עם תכניות ההתנדבות המובנות, כיוון שהן בעצם מסירות מאתנו את האחריות המוסרית האמיתית ובעיקר נותנות לנו להרגיש טוב שהנה עשינו מעשה למען היקום ואיזה חינוכיים אנחנו.

אני נוקטת בדרך קצת אחרת עם ילדי, ובמקום להרשם לתכניות מובנות, מאפשרת להם להקשיב לצורך שעולה מהסביבה שלהם, להקשיב ללב שלהם, ולפעול בהתאם, על פי יכולתם.

אני זוכרת את ראול, צייר ספרדי שנהג לשבת כל אחה"צ ליד השולחן הארוך בג'רמן בייקרי בואשישט (הודו). הוא היה מניח ניירות ציור וצבעים שונים, וכל ילדי השכונה היו מתקבצים סביבו ומציירים איתו. גם בנותי אהבו לקחת חלק. סביב השולחן היה מתפתח דו שיח, צחוקים, חברות ודיונים מרתקים בינו לבין הילדים.

רני נוהגת לאסוף בגדים וחפצים חיוניים ממשפחות שיש להן הרבה, ולהעביר את זה למשפחות שיש להן מעט. היא עושה את זה מגיל מאוד צעיר ובאופן מאוד טבעי. היא אפילו לא חושבת שזה משהו מיוחד.

גלי נוהגת לשבת עם ילדי הרחוב, לדבר איתם, לקנות להם פירות או לתת להם קצת כסף (מכספה הפרטי). גלי לא יכולה לעמוד מול ילד רעב בלי לעשות כלום.

יותם משחק שח מט וכדורגל עם ילדי בתי יתומים.

ואני כבר שנים תומכת ועוזרת למשפחות הגרות במחנה הפליטים הטיבטי בפוקרה, נפאל. לא מדובר כאן ב'צדקה', כי אני מרגישה שאני מקבלת מהם לפחות באותה מידה שאני נותנת, אם לא יותר.

← לכן אני ממליצה לכם:

1. לפני שאתם נרשמים לתכניות התנדבות מאורגנות ויזומות, פקחו עיניים והטו אזניים. בכל מקום קיים קושי, חוסר וצורך. בדקו איפה אתם יכולים להשתלב.
2. תנו דוגמא אישית.
3. תנו לילדים להביע את רצונם לעזור, ורק תמכו בהם ושתפו איתם פעולה. לא צריך יותר מזה.

2. סמים

מכיוון שאנחנו מסתובבים בעיקר במזרח, הילדים נחשפו מגיל מאוד צעיר לסמים. בעיקר קנביס על כל צורותיו ודרכי הצריכה שלו.

אני הגעתי עם גישה ישירה. כשהם שאלו עניתי, כשהם ביקשו הסבר הסברתי, ולא מנעתי מהם מלראות אנשים צורכים את זה. (אישית אני לא משתמשת).

הם יודעים בדיוק איך ג'וינט מריח, איך מגלגלים, איך מעשנים. הם יודעים מה זה צ'ילום ומה זה באנג. ואפילו ראו אנשים מעשנים מתוך דלי.

זה לא גרם להם לרצות לנסות בעצמם. ואולי להיפך.

הנה גם [סרטון](#) 😊.

המטרה שלי היתה לאפשר דו שיח פתוח בנושא, כך שגם אם הם ירצו לנסות- שיוכלו לפנות אלי, לשתף אותי ולערב אותי. שלא ירגישו שהם צריכים לעשות את זה בסתר.

כל משפחה שיוצאת למזרח צריכה להיות מוכנה להתמודד עם השאלות של הילדים, ולא משנה באיזה גיל הם.

← לכן אני ממליצה לכם:

לפני שאתם יוצאים, החליטו בניכם, ההורים, מה גישתכם לנושא. מה אתם רוצים לומר לילדים, ואיך אתם רוצים להתייחס לעניין, כשהוא יעלה. הגיעו מוכנים ומאוחדים בגישתכם.

גלי ורני, אגם צומורירי, הודו

3 . לימודים

כל הורה והאג'נדה החינוכית שלו. אני באופן אישי מאמינה שילדים שגדלו בבטחון עצמי, ובאמונה ביכולות שלהם, ורכשו השכלה מתוך סקרנות אמיתית ותשוקה- ימשיכו כך ויוכלו למעשה ללמוד כל דבר שרק ירצו.

אני גם בטוחה שכל ידע או מיומנות שהם ייחודיים ומקוריים, יהוו יתרון משמעותי בעתיד.

מעבר לכל אלה, אני מאחלת להם להיות בעלי ומנהלי העסק של עצמם, ולא להיות העובדים הקטנים במשרד שחייהם תלויים בהחלטות של מנהלים ובכירים ובעלי כוח אחרים. ואני מחזקת אצלם את התכונות הנדרשות לשם כך.

לכן אני כלל לא מודאגת מעתידם של ילדי. 😊

משפחות שיוצאות לשנה אחת או פחות ומעוניינות שהילדים ימשיכו עם תכנית הלימודים כרגיל- יכולות להביא איתן חוברות, לצלם או להוריד חוברות באינטרנט.

או להיעזר באתר [הזה והזה](#).

אני גם ממליצה לבדוק מראש תמיכה של מורה פרטי (בעיקר מתימטיקה) בעת הצורך.

ולמצוא דרך בה ניתן לשמור על שגרת לימודים כלשהי ולשלב אותה במהלך המסע.

אפשרות נוספת: בתום המסע, לחזור לארץ כמה שבועות לפני תחילת שנת הלימודים ולקחת את התקופה הזאת ותקופת החגים להדבקת הפער. זה גם יכניס את הילדים לשגרת לימודים מחודשת וירענן את הזכרון שלהם בזמן הנכון כדי להתחיל שוב.

ועד אז- התמקדו איתם על רכישת השפה האנגלית, כולל כתיבה וקריאה. דבר זה יתרום להם רבות בהמשך חייהם.

מה אני עושה: אני מאפשרת שילוב בין 4 סגנונות למידה שונים:

למידה מובנית: הבנות לומדות כבר שנים עם אותה מורה פרטית למשך מספר שעות בכל יום, כארבעה חודשים בכל שנה. הזמן הזה מספיק להן ללמוד את רוב מה שהן צריכות לכל השנה.

הלימודים הם באנגלית. ונעשים על פי תכנית הלימודים הבריטית, המאפשרת למידה מרחוק.

למידה ספונטנית: הן לומדות דרך המפגש שלהן עם אנשים, תרבויות ונופים. ככה, למשל, הן למדו לדבר 3 שפות חדשות באופן עצמאי, ויכולות להסביר לכם למה, למשל, הנפאלים אף פעם לא נותנים מתנה סכום כסף עגול, אלא תמיד מוסיפים לו עוד 5 או עשרה רופי (105/110).

למידה עצמאית מרחוק: קורסים והדרכות און ליין שהבנות בוחרות לעצמן על פי תחומי העניין שלהן ורצון להרחיב את הידע וההשכלה שלהן.

פרוייקטים מיוחדים שאמא מחליטה עליהם: כל מיני נושאים שחשובים בעיני לידע הכללי שלהן. אנחנו מחליטים על נושא או שאני שולחת להן כמה שאלות בכל יום בנוגע לנושאים שונים. פרוייקטים לדוגמא: נשיאים מרחבי העולם מכל הזמנים, סופרים, סוגי משטר וממשל וכו'.

בעיקר חשובה לי יכולת ההתנסחות שלהן, בכל מיני סגנונות כתיבה שונים.

הנה למשל עוד שני אתרים מגניבים: [האגף החינוכי של הנאשיונאל ג'יאוגראפיק](#) וגם [האגף החינוכי של נאסא](#)

4. חברים

אני יוצאת מנקודת הנחה שחברים יש בכל מקום. לא רק שהם נמצאים בכל מקום, אלא שבכל מקום מחכים לנו אנשים שיהפכו להיות חברים קרובים.

**“I'M IN LOVE WITH CITIES I'VE NEVER BEEN TO
AND PEOPLE I'VE NEVER MET.”**

~ JOHN GREEN

עקרון שאני מקפידה עליו הוא לאפשר לילדים שלי להתחבר בעצמם לכל מי שמתאים להם. אני אף פעם לא מתערבת להם, לא מנסה 'לשדך' בינם לבין משפחות אחרות, ונשארת פאסיבית לחלוטין.

אני עושה את זה מכמה סיבות:

1. אין זה מתפקידי לספק להם חברה או בידור.
2. אני רוצה לאפשר להם להחליט עם מי ואם בכלל מתחשק להם להתחבר.
3. אם אתערב להם כל הזמן הם לא ירכשו את המיומנות החשובה של יצירת קשרים חדשים וכך אני בעצם מנציחה את התלות שלהם בי כ'מתווכת'.
4. האנשים שאני חושבת שיכולים להתאים להם הם לא בהכרח האנשים שיתאימו להם. הייתי רוצה שהם לא יגבילו את עצמם ויתחברו עם כל אדם, בכל גיל, מכל סוג שהוא. כל אדם שהם נמצאים איתו בדו שיח יכול ללמד אותם המון.
5. לא תמיד בכלל בא להם להיות בחברה. לפעמים מתאים להם קצת לבד, קצת שקט, קצת להיות עם עצמם. בעיני זה בריא וחשוב לפחות כמו חברים.

מפנקס הטיפים: כשמתכננים טיול או חופשה יש דברים שפשוט אי אפשר לתכנן מראש. אחד מהם זה האנשים. אבל זה לא אומר שצריך לוותר עליהם. השאירו פתח רחב ככל הניתן למפגשים. לחברויות, לשיחות 'על הדרך'. פתחו את הלב ואת החיוך. וסחפו את הילדים יחד אתכם לחוויה. צרפו גם את המפגשים לתכנית הטיול הכללית, גם אם רק במחשבות שלכם. אני באופן אישי אוותר על כל אטרקציה שהיא, בעבור שיחה עם אדם, כל אדם, בעיקר אם הוא לגמרי שונה ממני. או לפחות נראה ככה 😊. כל אדם מרחיב ומגדיל לי את הלב באופן שקשה לתאר. השבוע נפגשנו עם חברים שהכרנו לפני שנה בלאדאק. אחת מהם, אישה מרתקת, סיפרה לי שהיא מרותקת לספר שהיא במקרה מצאה בגסטהאוס שלה. ספר שכתב אלי ויזל על השואה. היא לא יכולה להוריד את העיניים ממנו. ניהלנו שיחה מעניינת בנושא. עכשיו, זה לא היה מרגש כל כך אילולא העובדה שהיא לבנונית.

[#מתורפוסטיםשכתבתבייבויסבוק](#)

← לכן אני ממליצה לכם:

1. אפשרו לילדים שלכם קודם כל לזהות מה הצורך שלהם. האם מתאים להם קצת שקט או שהם רוצים חברה
2. אפשרו להם לתת מענה לצורך שעולה אצלם, ולמצוא אותו בעצמם. כך הם ירכשו מיומנות אדירה לחיים. אל תתערבו.
3. כל עוד לא מדובר בסוחר סמים או בשודד בנקים, אל תתערבו להם. להיפך, עודדו אותם לנהל שיחות עם אנשים מכל הגילאים, ולהתחבר איתם על בסיס שפה משותפת או עניין הדדי ולא על בסיס חלוקה גילאית או מגדרית. זהו אחד היתרונות הגדולים ביותר שיש במסע שכזה.

ילדים שלי יש חברים מכל העולם, בכל הגילאים, ומכל הסוגים. הם התחברו עם נזירים בודהיסטיים, עם סוחר סמים שישב בכלא התאילנדי (זה היה מזמן, ומדובר בסיפור משעשע למדי, הוא היום גבר מקסים וחכם בן 75..שמטייל כבר 30 שנה), עם מטפסי הרים שכבשו את פסגת האברסט, עם מסיונרים נוצריים שהקימו כנסייה ועוד ועוד.

איך יוצרים קשרים בקלות:

- 1 . חבילת קלפים, זה כל מה שצריך. שלפו אותה במסעדה בזמן שאתם מחכים לאוכל או אחר כך, עם הצ'אי שאחרי. בגסטהאוס, על המפרסת המשותפת. בשדה התעופה או במטוס.
עם כמה מחברינו הטובים ביותר נפגשנו כך, סביב שולחן במסעדה מקומית, כשהצענו להם (אם שהם ביקשו) להצטרף למשחק.
- 2 . אותו דבר תופס גם לגבי שח מט, מונופול, כמה דפים וצבעים, ועוד.
- 3 . הרשמו לחוג/קורס/סדנא
- 4 . צאו לפעילות קבוצתית כלשהי. אם זו קבוצת רכיבה על אופניים, טיול רגלי לאיזה מקדש, ביקור בחוות תבלינים. פעילויות שמציעים באיירבינבי (וייטנאם ותאילנד חזקות בזה). לא ממש משנה.
- 5 . צרו קשר עם מטיילים אחרים שפגשתם במהלך המסע, ובדקו איתם לאן פניהם מועדות והאם ניתן לקבוע מפגש במקום כלשהו על הגלובוס.

מפנקס הטיפים: אם תלכו למקומות המקומיים והקטנים (מסעדות, שווקים, סלון יופי, מסאז' וכו'), ותחזרו לשם באופן שגרת- תראו שכבר בביקור השני שלכם מיד יזהו אתכם, יזכרו מי אתם ויזכרו גם מה ביקשתם בפעם הקודמת. כיוון שאתם יוצאי דופן בנוף הלקוחות הרגיל שלהם. זאת תחושה נעימה שמאפשרת להמשיך את הקשר לכדי ידידות בקלות רבה במיוחד.

♦ שנתיים אחרי שגרנו בכפר דייגים קטן בפיליפינים, בו שהינו חמישה חודשים בפעם הראשונה, חזרנו לשם. כבר בביקור הראשון שלנו בשוק המקומי זכרו אותנו וזיהו אותנו וקיבלנו קבלת פנים חמה וידידותית במיוחד. זה קורה לנו די הרבה.. (בעיקר שואלים אותי בכל מקום מה שלום הבנות המתקוות שלך.. 😊).

5 . אנגלית ושפות אחרות

שפה ותקשורת הן אחד הדברים הכי חשובים כדי להכיר ולפגוש תרבות חדשה. אנחנו מאוד אוהבים להרחיב את אוצר המילים שלנו בכל שפה שבה מדברים ביעד בו אנחנו מבקרים.

אבל אנגלית היא הבסיס.

← לכן אני ממליצה לכם:

1 . שימו דגש על כך שהילדים ילמדו אנגלית מוקדם ככל האפשר במהלך המסע.

2 . אל תתבצרו ב'בסיס הבטוח' של משפחות ישראליות, אלא להיפך, אתגרו אותם כבר בהתחלה במפגשים עם אנשים מכל רחבי העולם ותנו להם לשמוע ולקשקש באנגלית הכי הרבה שניתן.

3 . איך לומדים אנגלית בקלות:

לפני הנסיעה- רכשו מנוי ל'אמאזון אודיו' והורידו מספר ספרים על פי תחומי העניין שלכם ושל הילדים. הקשיבו להם ביחד כך שהאוזן תתרגל קצת לאנגלית ולתחביר. לספרים יש יתרון על פני סרטים כיוון שבספרים יש יותר הקפדה על תחביר.

הנה [למשל ה'זחל הרעב' באמאזון אודיבל](#), וגם [הארי פוטר](#).

מה שעשיתי עם יותם (יותם כבר היה בן 11, לעומתו הבנות היו קטנות ולמדו אנגלית תוך זמן קצר מהגע שיצאנו) היה שרכשתי לו את אותם ספרים שהוא אהב בעברית, באנגלית. כיוון שהוא כבר הכיר את העלילה ואת הנפשות הפועלות, היה לו קל יותר ללמוד מההקשר, גם באנגלית ותוך זמן קצר הוא קרא והבין היטב את השפה. היום הוא מתנסח בצורה רהוטה לחלוטין באנגלית.

שפות נוספות - חשיפה למגוון רחב של שפות, בין אם שפות מקומיות ובין אם שפות בהן מדברים תיירים סביבכם היא נהדרת לפיתוח המוח, הלמידה וההשכלה.

אצלנו, לאחרונה שתי הבנות התחילו לגלות עניין בשפות נוספות וכל אחת מהן לומדת בעצמה שפה חדשה..כל זה כיוון שהן כבר הבינו בעצמן שהאפשרויות הנפתחות עם כל שפה נוספת שלומדים הן בלתי נגמרות.

6 . מעורבות חברתית:

כן אני יודעת, אתם רק רוצים קצת חופש מכל הבלאגן הפוליטי הסובב אותנו בחיי היום יום. אבל.. האפשרות לחוות סוגיות וקשיים חברתיים ופוליטיים היא בעלת ערך חינוכי עצום, לדעתי. אם תצאו מ'מצב תייר' ותכנסו ל'מצב הרפתקן' תוכלו ללמוד המון, רק ע"י צפייה בתהליכים החברתיים המתרחשים סביבכם.

אני אוהבת לחקור את העולם ואת גבולותיו יחד עם הילדים. כך למשל לקחתי את גלי, כשהיתה בת 10, לגבול פקיסטן, הכי קרוב שיכולנו להגיע לשם, מבלי להכנס (ניסינו, לא נתנו לנו.. 😊). שם שתינו צ'אי, שוחחנו עם הפקיסטנים וגלי שיחקה עם הילדים הקטנים. היא עצמה לא היתה מודעת למצב הפוליטי, ולא ממש עניין אותה. כל שהיא נתנה הוא חברות ואהבה. וזה כל מה שאנחנו יכולים לתת, בעצם...

היינו בנפאל בזמן שביתות, בחירות, הכרזת החוקה, והסגר שהודו הטילה על נפאל בעקבות כל אלה. אבל בעוד כל התיירים ברחו, אנחנו נשארנו והרגשנו על בשרנו, יחד עם חברינו הנפאלים, איך מרגיש סגר אמיתי. היינו בטורקיה בזמן הבחירות לנשיאות, היינו בפיליפינים בזמן בחירות, וגם בהודו.

אפילו התמזל מזלנו והיינו בלאדאק ברגעים ההסטוריים בהם היא הוכרזה רשמית כחלק מהודו.

בוייטנאם ובסין למדנו על קומוניזם. בתאילנד למדנו על המלך ואפילו זכינו לנסוע בחינם ברכבת הקלה יחד עם כל שאר התאילנדים שחגגו יחד עם המלך החדש את יום הכתרתו. (הידעתם שבתאילנד לפני כל סרט בקולנוע הקהל מתבקש לעמוד לשירת ההמנון?).

← לכן אני ממליצה לכם:

תנו למקום בו אתם מבקרים לספר לכם ולילדים את סיפורו. איך ההווה נראה עבור אנשים החיים שם? אפשרו לילדים להסתקרן ולשאול שאלות. בקשו מהמקומיים לספר את סיפורם. זה יעשיר אתכם ואת הילדים שלכם.

מפנקס הטיפים: חיות מחמד. אחד הקשיים הכי גדולים שהיו לי וילדים היתה העובדה שאנחנו לא יכולים לחלוק את חיינו עם חיית מחמד כלשהי. בארץ, תמיד חלקנו את חיינו עם כלבים וחתולים והם היו בני משפחה לכל דבר. בשנים האחרונות מצאתי פתרון חלקי לנושא הזה, ואנחנו יוצרים קשרים עם בעלי החיים הנמצאים בסביבתנו, ומעניקים להם אהבה וחברות. היתה לנו את ג'ני, כלבת כפר שגרה בבית איתנו בפיליפינים, את לואי שגרה איתנו בבית עם המשפחה הטיבטית בלאדאק, את ליאו ואעישה הכלבים של השכנים בדירה בפוקרה בנפאל, את ג'רי הכלב בושיטט שהיה יוצא איתנו לטיולים רגליים ארוכים ומבלה איתנו במפל.

הפתרון הזה לימד אותי שיעור משמעותי באהבה. אהבה כ'סטייט אוף מיינד', כמצב נתון. נתינת אהבה וידידות באופן כללי לעולם ולחיים שבו, ללא חשש, ללא תנאים וללא רכושנות. אני מתנהלת כך מאז, ומעבירה את זה גם לילדי, כערך מאוד משמעותי לחיים.

7. חגים וימי הולדת

אחד הנושאים שלהם הקדשתי לא מעט מחשבה הוא איך לחגוג ולציין ימי הולדת ואירועים מיוחדים בדרכים, גם שלנו וגם של אנשים אהובים שנמצאים במקום אחר על הגלובוס.

[הנה וידאו שבו הבנות מספרות קצת איך זה לחגוג יומולדת בתנועה 😊](#)

את ימי ההולדת שלנו אנחנו חוגגים פחות או יותר כרגיל, איך שיוצא לנו על פי המקום בו אנחנו שוהים. בדרך כלל נצא לפעילות מיוחדת כלשהי, לארוחה נחמדה, נעשה טקס כיבוי נרות ועוגה וניתן מתנות.

את ימי ההולדת והאירועים המיוחדים של אנשים הקרובים אלינו, בהם אנחנו לא יכולים להשתתף (חתונות, לידות או לוויית..), אנחנו מציינים בצורה קצת אחרת. אנחנו אוספים את הכסף אותו היינו מוציאים על האירוע (למשל על מתנה), ונותנים אותו לאנשים הזקוקים לו. לרוב נקנה למשפחה נזקקת כל מיני דברים חיוניים כמו בגדים, עצים לבישול ולחימום, מצרכים בסיסיים כמו תה, סוכר, מלח, אורז.

לפעמים נלך למקדש הטיבטי ונבקש ברכה מהלאמה עבור החוגגים.

זה תמיד משמח אותנו, מאפשר לנו לקחת חלק ולהרגיש תחושה מיוחדת באותו היום, וגם ובעיקר- זה משמח את העולם, ואפילו את חתני השמחה.

כך אני גם נוהגת לציין לעצמי אירועים משמעותיים בחיי, כמו ימי ההולדת של הורי, ויום מותם. אני אגש לנהר או לאגם, אשא ברכה, ואחר כך אתרום מעצמי עבור אלה שנלחמים לשרוד.

בזמן האחרון אני גם נוהגת [לתלות שרשראות תפילה עבור כל מי שמבקש](#) (וגם עבור משפחתי), במקומות מיוחדים- על גשרים מעל נהרות שוצפים או במעברי הרים גבוהים עם נוף מרהיב.

את החגים היהודיים אני מציינת באופן פרטי, מדברת עם הילדים על החג ונותנת להם משהו שמסמל אותו. אנחנו גם אוהבים לחגוג את כל החגים והטקסים במקומות בהם אנחנו מבקרים, ולפעמים יוצא לנו למשל לחגוג את ראש השנה שלוש או ארבע פעמים בשנה. 😊

← לכן אני ממליצה לכם:

1. לפני שאתם יוצאים הקדישו מחשבה בנוגע לדרך בה הייתם רוצים לציין את האירועים המשמעותיים בחייכם ובחיי היקרים לכם. אלה שאתכם ואלה שרחוקים.
2. שמרו על עקביות וכך תוכלו ליצור תחושת מסורת, וזכרונות שילוו אתכם ואת הילדים תמיד.
3. חגים יהודיים- כמובן שניתן לחגוג בקהילת היהודים הנמצאת כמעט בכל מקום, או שתוכלו לציין אותם כמוני, בצורה אישית, שתהיה סמלית אך רבת משמעות.

מפנקס הטיפים: 'נרתיק זכרונות'. אספו פריטים קטנים מכל מקום שבו ביקרתם, ושמרו אותם בנרתיק קטן וסגור אותו תקחו אתכם. לי יש עד היום אצטרובל קטן שלקחתי מיערות ה'טייגה' במונגוליה, שמור היטב והולך איתי במזוודה. האטרובל הקטן הזה צופן בתוכו המון חוויות וזכרונות

מפנקס הטיפים: שמרו מסורת. מצאו במהלך המסלול שלכם רגעים החוזרים על עצמם. למשל, הביקור בדיוטי פרי לפני טיסה, או השעות הראשונות ביעד חדש או רשת מסעדות עולמית הנמצאת בכל מקום. צרו לכם מסורת משפחתית קטנה, משהו שאתם עושים בכל פעם שאתם נמצאים בסיטואציה דומה. למשל, אצלנו תמיד ידגמו את סניף ה-KFC המקומי (אפילו במונגוליה!), ולפני שאנחנו עוזבים את שדה התעופה בארץ אנחנו תמיד קונים את אותו קרואסון..

8. ילדים קטנים

האם כדאי לצאת למסע שכזה עם ילדים קטנים או עם תינוקות? לדעתי גיל הילדים לא צריך להוות פרמטר כלשהו. השאלה היא האם אתם, כהורים שאתם, תרגישו טוב ותוכלו להינות. לכן זאת שאלה שאתם צריכים לשאול את עצמכם, ולא אף אחד אחר.

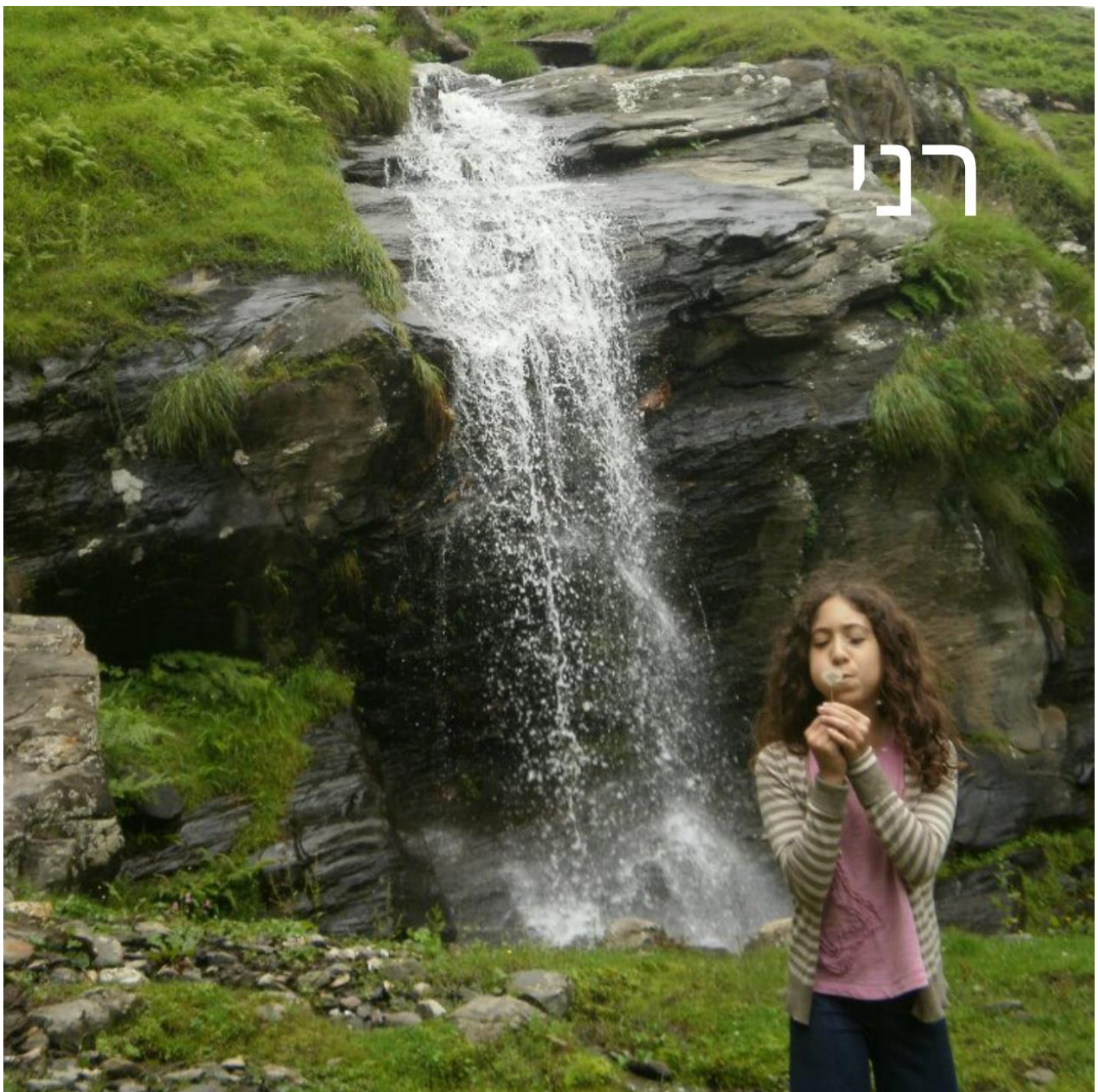
לטיול עם ילדים קטנים יש כמה יתרונות:

- 1- הם קטנים ואתם יכולים להחליט כל דבר עבורם. אין ויכוחים. אין "לא בא לי ללכת אתכם עכשיו לשלושה ימים בהרי וייטנאם. אני נשאר. ת. כאן!". קשה לתאר את ההקלה שיש בזה.
- 2- כולם ישנים באותו חדר, ואוכלים מאותה צלחת. מה שמאוד מצמצם את העלויות ולמעשה כשיוצאים עם ילדים קטנים עלויות הטיול נמוכות יותר.
- 3- אנחנו פחות מוטרדים מענייני חברה (ילדים קטנים הם חברים של כולם, בכל מקום בכל זמן..). ומענייני בית ספר.
- 4- ילדים קטנים קולטים שפות בקלות ובטבעיות. יש מצב שהם יקשקשו לכם בשלוש שפות תוך כמה חודשים. 😊

← לכן אני ממליצה לכם:

זהו נושא שלא כדאי להתייעץ לגביו. אלא לבדוק עם עצמכם בעיקר. מה שהתאים לשכנים שלכם או למשפחה ההיא מהקבוצת פייסבוק לא בהכרח יתאים למשפחה שלכם. ודאו שהשלמתם את כל החיסונים הדרושים, ואם לא – הקפידו להשלים אותם במהלך המסע, במרפאות המטיילים ברחבי העולם. קחו אתכם חפץ מעבר אליו הילד קשור, שמזכיר לו שגרה או בית. זה יקל עליו במעברים השונים.

מפנקס הטיפים: אם אתם מתלבטים מה לקחת לטיול בחו"ל - עגלה או מנשא, בדקו מה יותר מקובל בקרב המקומיים ביעד אליו אתם נוסעים. אם כולם הולכים שם עם עגלות - סביר שהתשתית תהיה נוחה, שיהיה קל עם תחבורה ציבורית ועם מסעדות. אם, לעומת זאת, אתם לא רואים אף אחד מההודים דוחק טיולון לריקשה בדלהי, זה כנראה אומר שממש לא יהיה נוח לטיולון שם.

מפנקס הטיפים: נוסעים לטיול עם הילדים? טיול ארוך או טיול קצר. לא משנה. אם הילדים בגיל שבו בכל רגע נתון יש לפחות שן אחת שמתנדנדת, אל תשכחו לקחת איתכם- לכל מקום- את קופסת השיניים הקיימת או להכין מראש קופסת שיניים למקרה הצורך. שישה שבועות בערבות מונגוליה והילדה איבדה חמש (!!) שיניים. הפיה עבדה קשה מאוד..

[#מתוך דף הפייסבוק](#)

מפנקס הטיפים: כשאתם מתכננים מסלול לטיול משפחתי, השאירו קצת מקום גם למשחקי ניווט עם הילדים. תנו להם לנווט באמצעות המפה של גוגל, או בלי שום אמצעי כלל. אפשר לעשות את זה ספונטני או להכין אותם מראש ולבקש שהם יבדקו, יחקרו ויובילו אתכם מחר למקומות אליהם אתם מתכננים להגיע. כשאנחנו נכנסים לקניון בבנגקוק, למשל, גלי (12) היא המבוגר האחראי. ברכבות עירוניות - רני (15) היא המובילה. ובמוניות, אוטובוסים, רכבות לילה בהודו, ריקשות ו'אובר', יותם הוא המנהל. וכשאנחנו ברגל - מדובר במבצע משפחתי משותף 😊.

9 . מתבגרים

מתבגרים זה כבר נושא אחר, הרבה יותר מורכב. ועד כמה שטיול שכזה יכול לתרום להם רבות, לחלקם קשה לראות את זה או להבין את הערך שיש בחוויה שכזאת.

במקרים רבים נוצר מצב מעניין שבו החברים שלהם מקנאים בהם על כך שהם בחו"ל ולא הולכים לבית ספר ונהנים מחופשה בלתי נגמרת, ואילו הם רק רוצים לחזור לשגרה ולחברים שבבית. זה יוצר אצלם מועקה כיוון שהם מרגישים שאין להם עם מי לדבר ושאינן מי שמבין. אפילו החברים שלהם אומרים להם כל הזמן "איזה כיף לך", והם עצמם מרגישים מבודדים ולא רק שהם מרגישים שהם לא מרוויחים משהו, אלא שהם מרגישים שהם מפסידים.

מתוך תחושת בידוד והפסד ואילוץ, עולה התנגדות ולכן קשה לראות את הרווח שקיים בחוויה הזאת. אני מנסה לקרב את שלושת המתבגרים הפרטיים שלי לחוויות דרך נושאי העניין שלהם, לתת להם מרחב וגם לאפשר להם עצמאות ולא ללחוץ עליהם להצטרף לפעילויות אליהן הם לא רוצים להצטרף.

← לכן אני ממליצה לכם:

1. קודם כל לתת מקום לתחושות העולות אצלם. גם אם הן חיוביות וגם אם הן קשות.
2. אם קיימת התנגדות- אל תנסו 'לפתוח' להם את העיניים. להיפך, תנו לה מקום. תנו להם להרגיש שהם לא לבד בתחושות שלהם. ולראות איך לפתור את זה בעצמם.
3. לפעמים דווקא שיחה עם חברה יכולה להשפיע לטובה על נקודת המבט.
4. נסו לחבר אותם לחוויה הזאת דרך תחומי העניין שלהם. למשל- קנו להם מצלמה ותנו להם קורס צילום לפני שאתם יוצאים. או ציור ואמנות, או מוסיקה (גיטרה?), כתיבה, או אפילו רכיבה על אופניים..
5. הקפידו לאפשר להם עצמאות רבה ככל הניתן.

עוד מלא טיפים מעשיים תמצאו כאן:

[טיול עם מתבגרים- מה זה נותן להם](#)

[טיול עם מתבגרים- כל הטיפים הכי שווים](#)

[איך אומרים 'סלפי' בטיבטית?](#)

10. קונסטלציה משפחתית:

רבות מהמשפחות חרדות מהאינטנסיביות המשפחתית הצפויה בסוג כזה של מסעות, אבל מעדיפות להתמקד בתכנון המעשי של המסלול ובהזמנת בתי מלון וטיסות.

בעיני זאת טעות, כיוון שלקונסטלציה המשפחתית יש תפקיד מכריע בהצלחת המסע, ובהנאה האישית של כל אחד מבני המשפחה.

מה אכפת לי אם החדר במלון הוא מעולה, אם הילדים לא מפסיקים לריב ובן הזוג שלי כבר יומיים דבוק לטלפון שלו ולא עוזר לי בכלל.

לכן אני חושבת שיש לתת לנושא הזה הרבה חשיבות בהכנות, כמו גם בשגרה היומיומית לאורך המסע. בתחום הזה אני מרגישה שיש לי הרבה מה לתת, בגלל משך הזמן הארוך שבו אנחנו למעשה מתנהלים כמשפחה במסע, וגם בגלל ההרפתקאות המוטרפות שעברתי עם הילדים ביחד.

40 יום של קמפינג ובישולי שדה בערבות הפרא של מונגוליה עם שלושה ילדים

יכולים ללמד אותך מספיק קונסטלציה לחיים שלמים 😊 .

מה אני עושה ביום יום כדי לשמור על מצב שפוי:

- 1 . אני מתייחסת לילדים שלי כאל שותפים מלאים. זה לא משהו שאני אומרת להם או מדברת איתם על זה. זאת תפיסת עולם ודרך התייחסות. זה מה שהם מרגישים ממני, ולכן ככה הם תופסים את עצמם.
- 2 . אני חסידה גדולה של תפקידים קבועים ושל תורנויות מסודרות. כדי שלא אצטרך לאכוף את זה ולהזכיר להם כל הזמן אני נותנת להם לבחור איזה תפקידים מתחשק להם למלא, והם אלה שקובעים את הדרך והתדירות ההגיונית לדעתם.
- 3 . אני יודעת ומכירה את הצרכים הרגשיים והפיזיים של כל אחד מהילדים שלי (כל אחד מהם הוא שונה כמובן), ומשתדלת למלא אותם (או את החלק החשוב ביותר) באופן שגירתי. אני ממש שמה לב, בכל יום, באיזה מצב 'צבירה' הם.
- 4 . אני משתדלת לחזות מצבים בהם יכול להתעורר קושי, ולפתור אותם מבעוד מועד. למשל: מי יושב מקדימה/ליד החלון.. לא מזמן עלינו לאוטובוס לילה (18 שעות) לכיוון גבול הודו - מיינמאר. הודעתי לילדים שיחליטו מראש מי יושב ליד החלון ומתי (הם עושים משמרות). לא מתאים לי לעלות לאוטובוס ולהתחיל את הנסיעה בוויכוחים.

← לכן אני ממליצה לכם:

1. תנו את הדעת לקונסטלציה ולחשיבות שלה להצלחת המסע ולהנאת כל בני המשפחה.
2. התייחסו לילדים כשותפים ותנו להם להחליט איזה תפקידים הם רוצים לקחת על עצמם.
3. שימו לב לצרכים השונים של כל ילד, והשתדלו למלא אותם
4. נסו לקבוע מדיניות ברורה, לגבי כל המצבים הקטנים שעלולים להגמר בפיצוץ, שתלווה אתכם לאורך כל החופשה ותמנע ויכוחים מיותרים: מי יושב ליד החלון, מי ראשון, מי לוחץ על הכפתור של המעלית וכו'.
5. השתמשו הרבה בהומור, ובררו היטב את רגעי הכעס, הביקורת והשיפוט.
6. השתדלו להמנע משני דברים עיקריים: 1-תחרות בין הילדים 2- השוואות בין הילדים.
7. לפני היציאה למסע- זמנו אותם לשיחת הכנה, ותיאום ציפיות. שאלו אותם איך הם חושבים שיהיה ומה היו רוצים שיהיה. ספרו להם מה הייתם רוצים מהם. דברו איתם על כללי התנהגות במקומות ציבוריים ובמסעדות. סכמו ביחד על תנאי השימוש בטלפון ובמסכים.

טיפוח:

קוסמטיקאיות ומספרות יש בשפע בכל מקום. ואחת מהחוויות החביבות על הבנות ועלי זה ללכת להתנסות קצת בדרכי הטיפוח המקובלות במקום בו אנחנו נמצאות.

אנחנו הולכות לסלון יופי, מקבלות טיפול לשיער או טיפול פנים או סידור גבות. מה שבא לנו. בכל מקום זה קצת אחרת, וזה תמיד כיף גדול. בנוסף, כשניגשים לבתי העסק המקומיים והשכונתיים- המחירים הם מאוד נמוכים.

אפילו כשהיינו בעיירה באמת שכוחת אל בצפון מיינמאר, מצאנו סלון יופי קטן אותו ניהלו שלוש נשים צעירות שלא דיברו מילה אחת באנגלית. נכנסתי עם רני וביקשנו רק חפיפה. קיבלנו חפיפה מקצועית וריחנית, בשכיבה מלאה, יחד עם מסאז' ראש של כמעט שעה! הקשבנו לשיחות שהתנהלו בין הצעירות ונהננו משמחת החיים שלהן. יצאנו ריחניות ומאושרות. וחזרנו לשם אחר כך עוד פעמיים או שלוש 😊.

קוסמטיקה:

המזרח מציע שפע בלתי נתפס של מוצרי קוסמטיקה. גם מוצרים וחברות מוכרות במערב, וגם מוצרים ייחודיים למזרח.

פרק 6: בריאות

נושא הבריאות היה הנושא שהכי חששתי ממנו לפני שיצאנו. לא ידעתי איך נסתדר אם וכאשר נצטרך טיפול רפואי וחששתי מרמת ואיכות שירותי הרפואה במקומות מסויימים.

בסופו של דבר, הבנתי שתמיד יש את מי לשאול.

בכל בעיה רפואית ניתן להתייעץ עם המקומיים, עם מטיילים אחרים, עם בעלי בית המלון או הגסטאהאוס ועם הרוקחים בבתי המרקחת. הם ידעו להמליץ על המקום שיתן את הטיפול הטוב ביותר. הרבה פעמים הם גם ירתמו ויעזרו.

בנוסף אני תמיד בקשר עם [סוכן הביטוח שלי](#), ועם רופאים בארץ.

מפנקס הטיפים: מתכננים נסיעה לחו"ל עם הילדים? חופשה קצרה או ארוכה, נושא התזונה הוא תמיד משמעותי.

לפני הנסיעה, שימו דגש מחשבתי על מה חשוב לכם שהילדים יאכלו, דרכים שונות לקבל חלבונים וברזל, סיבים תזונתיים וויטמינים. הכינו את עצמכם מראש, כך שבמהלך המסע תוכלו לרשום לעצמכם (בראש) בכל יום ולוודא שאכן הילדים מקבלים את הדרוש להם.

[כך אני עושה את זה](#)

← לכן אני ממליצה לכם:

- 1 . במקרה של צורך בטיפול או בדיקה רפואית שאלו את האנשים בסביבתכם לכן הכי כדאי לגשת.
 - 2 . זכרו שהרופאים המקומיים יודעים לטפל היטב במחלות המקומיות. הם פוגשים חולים כמוכם כמעט כל יום..
 - 3 . נצלו שהות בערים מרכזיות או במדינות עם רמת שירותים גבוהה לצורך ביצוע בדיקות או טיפולים שגרתיים. או לצורך השלמת חיסונים.
 - 4 . לפני שאתם יוצאים מהארץ צרו קשר עם רופא עליו אתם סומכים ובקשו ממנו לשמש כיועץ ותומך נוסף, בעת הצורך.
 - 5 . שמרו על קשר עם סוכן הביטוח שלכם
 - 6 . ושימו לב לתזונה שלכם. הקפידו לאכול אוכל בריא ומזין.
- ✦ **מפנקס הטיפים חשוב: לפני יציאתנו מהארץ עשינו קורס החייאה ועזרה ראשונה עם הילדים. הזמנו מדריך אלינו הביתה והוא התאים את הקורס במיוחד לצרכים שלנו. הוא הסביר על הכל, הדגים ואפשר לנו להתנסות, נתן לנו קצת ציוד וגם הוראות בכתב למקרי חירום.**
- 7 . אני מאוד ממליצה על קורס כזה, הוא יתן לכם קצת שקט וגם יהיה לכם לערך רב למשך שנים רבות. לכן ביקשתי מלינוי שתבנה עבורכם קורס מיוחד.

✦ בנוסף, בתקופת ההסתגלות הראשונה לאזור אקלים חדש (נגיד אסיה), אני תומכת במערכת העיכול עם כדורי פרוביוטיקה, כדור בכל יום, למשך כשבועיים.

מפנקס הטיפים: נוסעים עם הילדים למקום בו איכות המים ירודה? מלאו בכל בוקר חצי דלי עם מים רותחים. הוסיפו להם מעט נזל חיטוי. כך הילדים יוכלו לרחוץ ידיים/פנים לאורך כל היום ללא חשש. ניתן גם לשטוף פירות וירקות או כל דבר אחר.

חיסונים:

כחודשיים-שלושה חודשים לפני היציאה לחו"ל אני ממליצה לגשת לייעוץ במרפאת מטיילים ולקבל המלצות לחיסונים הדרושים.

כדאי להתחיל עם החיסונים כ- 8-10 שבועות לפני היציאה, ולא כפי שממליצים במרפאות (6 שבועות), כדי לאפשר לכם גמישות כלשהי עם מועדי החיסונים, למקרה שאחד הילדים חולה במהלך התקופה.

יחד עם זאת, גם אם לא הספקתם להשלים את כל החיסונים הדרושים- אל תחששו, תמיד תוכלו להשלים אותם בחו"ל. אלה הם חיסונים שכיחים ושגרתיים הנמצאים בכל מקום.

החיסונים המקובלים לקראת יציאה למזרח הם:

טטנס

פוליו

צהבות A, B (3 זריקות כל אחד)

טיפוס הבטן (לא חובה)

קדחת המוח היפנית (2 זריקות)

כלבת (אופציונאלי, 3 זריקות)

מלריה: נגד מלריה אין חיסון. מקובל לצאת עם חבילה של כדורי 'מלרון' שמשמשים גם למניעה וגם לטיפול.

מחלות נוספות שכדאי להזהר מהן ואין להן חיסון: דנגי וצ'יקונגוניה. אלה הן מחלות המועברות ע"י יתושים ולכן רצוי להשתמש בתכשירים נגד יתושים כשגרה, ובעיקר במקומות עם סיכוי הדבקה גבוה (=מקומות עירוניים, מתחת לגובה של 2000 מ', בעיקר בעונת המונסון וכמה שבועות אחריה).

ביטוח נסיעות:

נושא שאין להקל בו ראש, במיוחד בגלל שהוא גוזל נתח גדול מהתקציב הכללי. אני מבוטחת כבר כמה שנים אצל אותו סוכן, איתו אני יכולה ליצור קשר 24/7 דרך וואטסאפ, והוא גם נותן לי את הכיסוי הרחב ביותר בסכום הנמוך ביותר (משמעותית).

הוא מתמחה בביטוחי משפחות שנוסעות לתקופה ארוכה ואתם מוזמנים [ליצור איתו קשר לקבל הצעת מחיר](#). הנה גם [מאמר עם כל המידע והדברים שחשוב לדעת על ביטוח נסיעות](#).

גלי על החוף בווייטנאם

פרק 7: מקומות לינה

1. האם כדאי לשכור דירה או חדר במלון/גסטהאוס?

בעיני, יש רק שתי שאלות שצריך לשאול, כדי להחליט מה עדיף לכם:

1. מה התקציב שלכם, וכמה ממנו אתם רוצים להוציא על לינה
2. מה מטרת הנסיעה. אם מדובר בגיבוש משפחתי שבו חשוב לכם הביחד, רק אתם בעולם, או שמדובר בטויל / חופשה של גילויים ומפגשים והכרויות.

אחרי שתענו על שתי השאלות האלה, תהיה לכם התשובה.

דירות, באופן כללי יהיו **משתלמות וזולות יותר**.

שוק הדירות במזרח חזק במיוחד בתאילנד, וייטנאם, סינגפור, פיליפינים ויפן. אחד היתרונות הבולטים במזרח הוא האפשרות לשכור דירות מדהימות, עם בריכה וחדר כושר וכל הפסיליטיס במחירים נמוכים במיוחד. ואם אתם שוכרים את זה לתקופה ארוכה (למעלה משבועיים) אז זה ממש משתלם. תוכלו למצוא דירות בנות מספר חדרים, **במיקום מרכזי עם בריכה ב-\$300-\$500 לחודש**.

היום גם באתרי ההזמנות הרגילים כמו 'בוקינג' ו'אגודה' יש נישה שלמה של דירות. אני עדיין מעדיפה את 'airbnb', בעיני הוא האמין והזול ביותר אבל שווה לכם לבדוק.

החסרון היחיד של דירה, בעיני, הוא ה**בידוד**. אין מפגש בלתי מתוכנן עם אנשים, מטיילים, מקומיים, או צוות. כשיוצאים למסע יש הרבה אפשרויות להכרות, למפגש. למשל, קשה אולי לדמיין אבל המון קשרים נוצרים בין הילדים לאנשי צוות במלון. זה נשמע קצת מוזר אבל זה קורה ובעיני, כל מפגש שמשמח ומביא קצת אהבה הוא חיובי.

בגסטהאוסים **תמיד פוגשים מטיילים נוספים** ונוצרים קשרים וחברויות. כך גם במסעדה במלון ובמיוחד בבריכה 😊.

בקיצור: דירות יהיו זולות יותר, אך גם מבדדות חברתית. בתי מלון יעלו קצת יותר, אבל יאפשרו מפגשים וחברה.

💡 **נקודה למחשבה: אם אתם יוצאים עם מתבגרים, כדאי לשלב דירות במסלול שלכם, ולפנק אותם בחדר פרטי משלהם.**

טיפ שיכול לעזור: מיקס אנד מאץ'. הקדישו את תחילת השהות ל'airbnb' שווה, תנו בראש לגיבוש המשפחתי. ולקראת סוף התקופה, קחו יומיים, שלושה או ארבעה בבית מלון, באיזור מרכזי בעיר, שבו גם קל לצאת לראות הכל ולעשות שופינג. ויאללה הלאה 😊. חשבו על כל שילוב אחר בין השניים שיעבוד עם המשפחה שלכם.

עוד טיפ קטן: אם השהות שלכם היא ליותר משבוע, מומלץ לקחת דירה עם מכונת כביסה. אין לתאר עד כמה זה מפשט ומקל על החיים.

✦ הרשמו ל- Airbnb [דרך הקישור הזה](#), וכך, בפעם הבאה שתגשו להזמין מקום לינה **תקבלו הנחה יפה**.

✦ בנוסף, כדאי לכם **לקרא את הפוסט הזה** (שיכול לחסוך לכם הרים של כסף). איך אני מצליחה לטייל במקומות הכי יקרים בלי לשלם כמעט על לינה?

2. איך לבחור מקום לינה?

עבורי אחד הדברים הכי חשובים בבחירת מקום לינה הוא המיקום. אני אוהבת שהכל קרוב, או לפחות שיש תחבורה ציבורית קרובה ונוחה. זה גם מאוד תורם לתקציב.

במיוחד במזרח, כיוון שמזג האויר יכול להיות ממש קשה- או שחם ולוהט בשביל ללכת, או שגשום מאוד. לכן זה חשוב לי כפליים..

במקרים מסויימים אני אקח חדר במיקום פחות טוב, ואשכור טוסטוס.

מפנקס הטיפים: מאוד תלוי איזו חוויה אני רוצה מהמקום. אם אני מחפשת ללמוד על החיים המקומיים- אחפש מקום לינה בשכונה מקומית. אם אני מחפשת חוויה תיירותית יותר, או מפגשים עם תיירים מכל העולם- אחפש מקום לינה באחד ממרכזי התיירות.

✦ אחד הטריקים שלי להוזלת עלויות הוא להתחיל עם מקום לינה בשכונה מאוד מקומית וללמוד את רמת המחירים האמיתית של כל דבר. אחר כך, גם כשאני יוצאת לשכונות 'תיירותיות' יותר, אני יודעת איך להתמקח ואיך לזהות מיד כשמנסים לרמות אותי במחיר.

המוטו שלי בכל הקשור למקום לינה הוא: בלי פשרות.

לכן בדרך כלל אני שוכרת משהו לימים הראשונים, ובזמן הזה אני והילדים עושים הרבה עבודת רגליים בחיפוש אחר הבית ההולם ביותר עבורנו. הוא צריך לעמוד בשלושה קריטריונים: מיקום, איכות ועלות. אני לא מתפשרת על אף אחד מהם.

בתוך הימים האלה של החיפושים אני גם מקבלת תמונה ריאליסטית על העלויות הכלליות במקום אליו הגענו- בעיקר אוכל ותחבורה. וכך אני יכולה לדעת בדיוק מה מסגרת התקציב שיש לי עבור הלינה.

אם אני רואה שאני לא מצליחה למצוא משהו שעומד בשלושת הקריטריונים אני שואלת את המקומיים.

אם יש לי חלום בנוגע ליעד אליו הגענו (למשל...לגור תקופה על חוף פרטי עם נוף לים) אני אבדוק מה צריך לעשות כדי להגשים אותו. אני מגיעה עם הגישה שהכל אפשרי. ככה מצאתי את הבית הפרטי על החוף הפרטי שבו גרנו כמה חודשים בפיליפינים 😊

סדר הפעולות שאני עושה כדי למצוא את מקום הלינה האופטימאלי הוא הפוך ממה שכולם עושים:

- 1 . אני מתחילה עם עבודת רגליים.
- 2 . אחר כך/תוך כדי שואלת את המקומיים
- 3 . ורק בסוף, אם לא מצאתי, בודקת באינטרנט.

הנה רשימה של כל הדברים שאני רוצה שיהיו:

- אינטרנט
- מיטות נוחות (לבדוק מזרונים, ואיכות של השמיכות)
- מקלחת ושירותים נקיים ויפים ועובדים, מים חמים ודלתות שנסגרות כמו שצריך.
- חלונות (מצחיק, נכון? תתפלאו...)
- מזגן אם צריך או מאוורר- תמיד בודקת אם הם באמת עובדים
- נקיון כללי של החדר, כולל המצעים, הקירות והתקרה (שלא יהיו סימני עובש, למשל).
- אם יש בחדר חלונות גדולים או מרפסת- לבדוק שהחלונות באמת מאפשרים פרטיות מירבית.
- מלונות עם בריכה- אם יש ילדים קטנים חשוב לא לקחת חדר שהגישה ממנו לבריכה היא קלה מדי.

שני האתרים החזקים ביותר להזמנת בתי מלון הם:

[בוקינג](#)

[אגודה](#)

← לכן אני ממליצה לכם:

- 1 . להזמין חדר במיקום מרכזי לימים הראשונים
- 2 . בזמן הזה, להקדיש זמן לחיפוש פיזי
- 3 . תוך כדי החיפוש- ללמוד מהן העלויות המקובלות ביחס לרמת השירות שמקבלים
- 4 . ליצור קשרים עם המקומיים ולהתעניין אצלם

כל זה כמובן לא תופס לגבי הזמנת דירות מראש, באיירבינבי. אם אנחנו מגיעים ליעד מסויים לחודש או פחות, ויש אפשרות לדירה שווה, אני אזמין דירה לשבועיים הראשונים לפחות.

פרק 8: אוכל

1. שגרת מסעדות:

אנחנו אוהבים למצוא כמה מסעדות שבהן האוכל טעים, טרי ונקי, והמחירים מתאימים לתקציב שלנו, ופשוט לאכול בהן כל הזמן. לפעמים נעדיף מסעדה מסויימת לבוקר, ומסעדה אחרת לערב. לפעמים נבחר מסעדה על פי מנות ספציפיות (למשל אם בא לנו מוזלי בבוקר, נלך למסעדה מסויימת בה המוזלי מאוד טעים. אם בא לנו חביתה וטוסט, נלך למסעדה אחרת בה הלחם ממש טעים וכו'). ומדי פעם, כשבא לנו לגוון אנחנו מנסים גם מקומות אחרים אבל רוב הזמן זה מאוד נוח פשוט לחזור לאותם מקומות.

דבר זה נותן לנו תחושה של שגרה, ושל מוכרות:

1. אנחנו מכירים את התפריט ויודעים כבר מראש מה נזמין. לא צריך להתלבט כל פעם מחדש.
 2. אנחנו מכירים את אנשי הצוות, וזה נותן לנו תחושה נעימה, וידידותית בכל פעם שאנחנו באים.
 3. ואנשי הצוות מכירים אותנו ואת המנות שאנחנו מעדיפים.
 4. בנוסף, ההיכרות הזאת מובילה פעמים רבות לביקורים במטבח. כך אנחנו לומדים גם לבשל את האוכל המקומי, מבלי לקחת קורס בישול מיוחד.
- ◇ לפעמים אני אוהבת לקחת קורס בישול, כי זה מאפשר לי לפגוש ולהתיידד עם אנשים נוספים, אבל זה באמת תלוי במקום ובמצב הרוח שלי.

אנחנו גם מאוד אוהבים אוכל רחוב ושווקים של אוכל ונוהגים לבקר בהם לעתים קרובות. ובאופן כללי אנחנו מעדיפים לאכול את האוכל המקומי בכל יעד בו אנחנו נמצאים.

כך אנחנו לומדים וטועמים מאכלים מקומיים רבים וגם מצליחים לנהל את תקציב הארוחות בצורה מאוזנת. כי האוכל המקומי תמיד יהיה זול יותר.

מפנקס הטיפים: אם חשקה נפשכם לטעום גם מאכלים ממקומות אחרים- חפשו את שכונות המהגרים. בכל עיר יהיו שכונות בהם ריכוזים של מהגרים ממדינות רבות, ושם ניתן למצוא מאכלים מסורתיים אמיתיים ממדינות שכנות, במחירים נמוכים במיוחד. נסו גם את שכונות הצ'יינה טאון (כמעט בכל עיר במזרח יהיה אזור סיני), שכונת הקוריאנים, ההודים וגם האזור היפני.

שכונות מהגרים שאנחנו אהבנו: הצ'יינה טאון בבנגקוק ובמנילה, והשכונה היפנית בצ'נגדו, סין, שם אכלנו את הסושי הכי טעים בעולם. 😊

מפנק הטיפים: מטיילים במדינה שלא מדברים בה אנגלית? אם הזמנתם במסעדה מקומית מנה שהיתה לכם טעימה - צלמו את השם שלה כפי שהוא מופיע בתפריט. כך תוכלו להזמין אותה שוב, בקלות, בכל מסעדה מקומית אחרת וגם לדעת מה אתם הולכים לקבל. 😊

גלי
בווייטנאם

2 . בישולים בבית

אנחנו נהנים לפעמים גם לבשל לעצמנו. וביקור במכולת או בסופרמרקט השכונתי הוא חוויה מעשירה ומענגת לכולם.

מפנקס הטיפים: תקציב מאוזן בלי מאמץ(פוסט שפרסמתי בפייסבוק בזמן ביקור בקטמנדו עם גלי):

אז כאן בקטמנדו לא קל. הכל יקר מאוד וקשה לאזן את התקציב. אבל רק על פני השטח. בתכלס, הכל אפשרי.

אחרי שאכלנו ארוחת בוקר (אני קפה שחור ממש קטן וטוסט עם חמאה והיא מנת פנקייק עם מלא תוספות ופירות ותה נענע) ב-590 רופי (כמעט \$6, מחיר ממש מטרורף לנפאל) לקחתי אותה לצהריים באחת מהמסעדות המקומיות הפופולאריות בין המקומיים. זאת מסעדה שהמקומיים ממש מעריצים, והיא מוכרת מאוד באזור. תיירים לא מגיעים לכאן. אכלנו שתינו מנת דאל בהאט, שכוללת אורז עם הרבה תוספות בריאות ומילוי מחדש על פי רצונך ללא הגבלה. יצאנו שבעות במיוחד 😊. שילמתי 200 רופי (כ-2\$) על כל הארוחה, כולל קינוח ומי שתיה מינרליים חינם. כמו שאפשר לראות בתמונה הכל נקי ומוקפד. אין צורך להתפשר על איכות ועדיין להתאזן גם כשיש חריגות בתקציב. גם במקומות יקרים, שלבו ארוחות במסעדות מקומיות, התנהלו בחכמה ואל תלחצו. אל תתפשרו, תבררו.

3 . צמחונים וטבעונים:

אני צמחונית (למעשה חציבעונית כי אני גם לא שותה חלב ומעדיפה לא לאכול ביצים) מאז גיל 12. מעולם לא חשבתי שזה יכול להגביל אותי בשום צורה, גם כשיצאתי למסע. לא הקדשתי לכך מחשבה כלל. ידעתי שאסתדר ושתמיד אמצא פתרון. וכך היה. במקומות בהם התזונה מתבססת כמעט אך ורק על בשר ומאכלי ים, ואני מבינה שהמצב כבר קשה, אני מחפשת מסעדה הודית ומטעינה את מלאי החלבונים שלי בכמה ארוחות של ראג'מה (שעועית) וצ'ולה (חומס) 😊.

בשנים האחרונות המצב הרבה יותר נוח, כיוון שהמודעות לנושא מאוד גדלה והיום ברוב המקומות מבינים למה את מתכוונת כשאת אומרת "צמחונית" או "טבעונית". ויש אפילו מקומות שהתאימו את המנות המקומיות לגרסה טבעונית (למשל בקו פנגאן, תאילנד, זכיתי לטעום הרבה מנות שלא יכולתי לטעום עד אז). בנוסף, ניתן למצוא מסעדות טבעוניות וצמחוניות בכל מקום.

מפנקס הטיפים: אם אתם נמצאים ביעד שבו באמת לא מקובל לאכול קטניות (וייטנאם, מונגוליה) וקשה למצוא אותן גם בסופרמרקט, סעו לשכונת המהגרים, במיוחד לאזורים ההודיים. שם תמצאו הכל.

בנוסף, תמצאו שלל מסעדות צמחוניות זולות אם תשאלו את המקומיים לגבי מסעדות בודהיסטיות. או פשוט חפשו את הנזירים בתלבושתם הייחודית ואיפה הם יושבים לאכול. אלה הן מסעדות טעימות להפליא וצמחוניות למהדרין.

4. רגישות לגלוטן:

דוקא במדינות המזרח אין צורך לחשוש כלל. שהרי רוב התזונה מבוססת על אורז או תירס. וישנם מקומות בהם דווקא מה שהכי קשה למצוא זה כיכר לחם טריה 😊.

← לכן אני ממליצה לכם:

1. למצוא לכם מספר מסעדות העונות על חוש הטעם והתקציב שלכם. ולבקר בהן כשגרה.
2. עדיף מסעדות עם אוכל מקומי, כי הן יהיו זולות יותר ויאפשרו גם טעימה תרבותית.
3. צאו לשווקי האוכל וטעמו מכל מאכלי הרחוב (הפעילו שיקול דעת, כמובן, בנוגע לאיכות ולהגיינה של הדוכנים). סמנו לכם את המנות שכל אחד מבני המשפחה אהב במיוחד, כך יהיה קל יותר לדעת מה להזמין בפעם הבאה.
4. הקדישו לפחות ביקור אחד בשכונת המהגרים בה תוכלו לטעום גם מאכלים ממקומות אחרים בעולם.
5. לצמחונים וטבעונים- במידת הצורך- חפשו מסעדה הודית / בודהיסטית כדי לחדש לכם את מלאי החלבונים.

מפנקס הטיפים: על ארצות רחוקות, אוכל, וילדים...
נוסעים לחו"ל (כל חו"ל חוץ מאיטליה...) וחוששים שלילדים לא יהיה מה לאכול? אל תוותרו.
שבועיים לפני הנסיעה שבו איתם, דברו על מאכלים שהם אוהבים ומאיפה הם הגיעו, תנו להם
דוגמאות טעימות במיוחד (גלידה, שוקולד, פיצה, סושי, המבורגר...). תראו להם שהעולם מלא
בהפתעות טעימות ששווה לנסות ולטעום. שהטיול הוא הזדמנות לגלות עוד מאכל או משקה שהם
אוהבים.
אפשר לארגן לפני הנסיעה 'ארוחות נושא', בכל פעם לפי מדינה אחרת. כך הילדים יגיעו עם רצון
לטעום.
לא חובה שהם יאהבו את האוכל, אבל שלפחות יטיילו גם עם חוש הטעם.
בתיאבון!

פרק 9: זמן זוגי וזמן פרטי

אחד החששות הגדולים במסע שכזה הוא אבדן הפרטיות, ומחסור בזמן פרטי או זוגי. אבל למעשה אין כל טעם לחשוש מזה. טיול ארוך אינו דומה לחופשה קצרה באירופה, בה כל בני המשפחה מבילים 24 שעות יחד, ולמעשה כמעט ולא נמצאים בקשר עם אנשים אחרים. במסע שכזה, ההיפך הוא הנכון. נמצאים הרבה בחוץ, ופוגשים המון אנשים. וכמו בכל דבר כמעט, אני מנסה לזהות צורך, ואחר כך מחפשת לו את המענה הדרוש.

1. זמן פרטי איכותי

לכן, קודם כל אני לא מטרידה את עצמי בשאלה הזאת מראש. אלא יודעת שאם וכאשר אזדקק לזמן פרטי- אמצא לכך פתרון. והאמת היא שבכלל לא בטוח שזה יקרה, למעשה קיים סיכוי גבוה יותר שאמצא את עצמי בחברת עצמי באופן טבעי, ובמינון הולם. בנוסף, אני מקפידה בכל יום כמעט לצאת להליכה של חצי שעה- שעה. אני שמה לי מוסיקה באזניים, ומתנתקת.

מפנקס הטיפים: כשאתם באים לתכנן את המסלול של הטיול, הכניסו ללו"ז גם פעילות אחת או שתיים שמעניינת רק אתכם, כיחיד. בין אם זה מוזיאון מסויים, הרצאה, ספריה או אפילו חנות. שלבו במסלול פעילויות אותן אתם עושים לבד, כשבן הזוג השני נמצא עם הילדים בנתיים. זה יאפשר לכם לא רק אוורור הכרחי, אלא גם נקודת זמן **ידועה מראש** שבה אתם מקבלים 'זמן אמא/אבא'.

[#דברים שפרסמתי בפייסבוק](#)

2. זמן זוגי איכותי.

בדרך כלל תוכלו להתאוורר במהלך היום בכל מיני הזדמנויות כאשר הילדים יהיו עם עצמם או עם חברים מכל הגילאים. בילוי רומנטי זה כבר סיפור אחר ולכך הייתי מציעה שתי אפשרויות:

1- שכרו חדר נוסף ללילה או שניים, ליד החדר המשפחתי בו כולם ישנים. כך תוכלו גם להיות קרובים לילדים וגם להתפנק עם ארוחת ערב פרטית, מוסיקה או כל פעילות אחרת 😊.

2- נצלו מקומות בהם אתם שוהים לתקופה ארוכה ובקשו מאחד מהחברים או מתרמילאית צעירה איתה הילדים התחברו, שישמרו על הילדים לכמה שעות בעוד אתם יוצאים למסיבה, ארוחת ערב או טיול על החוף.

כשאנחנו שוהים בפוקרה, יש לגלי חברה טובה שאמה היא אם חד הורית. כמעט בכל סוף שבוע, מיום חמישי ועד יום שבת או ראשון, אנחנו מזמינים את החברה אלינו הביתה. הבנות מקבלות סופ"ש של מסיבה מתמשכת, ואני שמחה לאפשר לאמא שלה קצת זמן פרטי.

← לכן אני ממליצה לכם:

1. למדו לזהות מתי אתם זקוקים לקצת מרחב פרטי, ואל תחכו לרגע האחרון (או לרגע שאחריו... שבו אתם פקעת עצבים מהלכת)
2. פרגנו אחד לשני זמן שקט, בו כל אחד מבני הזוג מקבל את הזמן הדרוש לו. הכניסו את זה לשגרה שלכם. בלי פנקסנות, ובלי לחכות שהם יבקשו. אלא מתוך חברות ושותפות ואהבה. (זו גם דוגמא אישית חינוכית נהדרת!).
3. מצאו לעצמכם קורס או סדנא שיעשירו אתכם, טיול ראפטינג או אפילו טרק בהרים, ויתנו לכם את התירוץ לצאת להתאוורר לבד, ויאלצו את כולם להתארגן בהתאם.
4. גם זמן משפחתי איכותי ונעים יכול למלא מצברים. הקדישו זמן לשעת סיפור משפחתית, צפיה משותפת בסרט או בסדרה או משחק כדורגל סוער על החוף..

מפנקס הטיפים: לטייל זה חיים. לעולם אל תבלבלו 'חופש' עם 'בריחה'. כי לא משנה כמה רחוק תגיעו, כמה עמוק תצללו, כמה גבוה תתחפרו לא תוכלו לברוח מהשלדים בארון.

מהפחדים שלכם, מהאובדנים, מההפרעות הסודיות שלכם. ההתמודדות תמשיך. תחלמו על חיים שבהם פתאום לא תדאגו מי ומה חושבים עליכם, פתאום יהיה לכם זמן לסרוג. אבל שום מקום בעולם לא יעשה קסם ויביא לכם את זה. רק אתם. אתם הקסם. אל תתבלבלו.

פרק 10: תיעוד וצילום

אני ממש ממליצה לפני היציאה להשקיע במצלמה מעולה. ואפילו להשקיע בקורס צילום מיוחד (ואולי גם לקחת את הילדים יחד אתכם, לעשות משהו משפחתי כזה.. 😊). אילו הייתי יכולה לחזור חזרה לנקודת ההתחלה- זה אחד הדברים שהייתי משקיעה בהם.

לפני שיצאנו לא השקעתי בזה מחשבה. לא הבנתי עד כמה זה עושה את ההבדל. והיום אני ממש מצטערת על כך. כל כך הרבה רגעים, חוויות ונופים חד פעמיים שלא תועדו כראוי והתפספסו.

הדבר הכי משמעותי שאתם יכולים לעשות עם ההרפתקה המופלאה שאתם יוצאים אליה הוא להנציח אותה כמו שצריך. מדובר בחוויות חד פעמיות, בנופים מדהימים וברגעים ששווים זהב.

1. ילדים וצילום:

אני מאוד אוהבת לתת לילדים שלי להתנסות בצילום. בעיני זו מיומנות חשובה ומהנה. לפני שיצאנו קנינו מתנה לרני, שהיתה אז בת 8 מצלמה טובה. כמה שנים אחר כך קנינו לגלי (לגיל 10) מצלמה ממש שווה. וכמה שנים אחר כך קיבלתי ליום ההולדת שלי מתנה מיותרת מצלמה נהדרת.

2. תיעוד:

אני תמיד מחזיקה מחברת איתי. לא צריכה להיות מחברת מיוחדת או מעוצבת במיוחד, אבל אני כן משקיעה בבחירה שלה. אלה הן מחברות בעלות משמעות עבורי ואני אוהבת שהן נראות יפה או שהן משדרות לי מסר מעניין. בימים אלו, למשל אני כותבת במחברת שגלי קנתה לי במתנה..

← לכן אני ממליצה לכם:

1. להשקיע במצלמה מעולה לפני שאתם יוצאים, ואולי גם לרכוש לילדים מצלמה משלהם.

2. להשקיע [בקורס צילום](#) שיתן לכם מיומנויות בסיסיות שילוו אתכם אחר כך למשך תקופה ארוכה וינציחו את רגעי הזהב. עבשיו קיים [קורס מיוחד למשפחות לפני מסע](#) :-).

3. לחשוב מראש כיצד הכי נוח לכם לתעד את המסע- אם בטלפון, במחשב או במחברת, ולהיערך לכך בהתאם.

4. מבטיחה לכם שבכל הקשור לצילום ולתיעוד הטיול- לא תתחרטו על ההשקעה.

3 . בלוג-כן או לא?

פתחתי את הבלוג שלי לפני 10 שנים כי לא היה אף אתר שסיפק מידע בעברית בנוגע לטיולים ארוכי טווח או לשינוי כזה בסגנון החיים. את המידע שלי קטתי כדי ללמוד מעט איך עושים את זה קראתי רק בבלוגים באנגלית. הבלוג שאף לתת תקווה והשראה לחולמים כמוני.

לא תכננתי שיהפוך למקור פרנסה עבורי. לא חלמתי שבזכותו עשרות (או מאות) משפחות יצאו ויגשימו חלום, ולא דמיינתי שאקבל פניות לראיונות מכל ערוצי התקשורת בארץ. (או שיזהו אותי באמצע הרחוב בבנגקוק..).

רבות מהמשפחות האלה פתחו בלוג עצמאי משלהן ותרמו גם הן מהידע ומהנסיון שרכשו. כי למילים ולתוכן שתכתבו יש משמעות הרבה יותר ממה שאתם חושבים.

← לכן אני ממליצה לכם:

- 1 . השאלה הראשונה שאתם צריכים לשאול את עצמכם היא האם אתם רוצים לתעד את החוויות שלכם רק עבורכם ועבור המשפחה והחברים הקרובים, או שאתם רוצים לפנות לקהל הרחב.
 - 2 . האם אתם רוצים להפוך את הבלוג למקור רווח, או שהוא רק תחביב.
 - 3 . האם יהיה באפשרותכם לעמוד בפרסומים קבועים לאורך תקופה ארוכה?
 - 4 . האם תהיו מוכנים להשקיע קצת כסף וקצת יותר זמן ואנרגיה כדי לנהל אותו?
 - 5 . אחרי שתענו על השאלות הללו, יש לכם שלוש אפשרויות: לפתוח בלוג עצמאי, לפתוח בלוג על פלטפורמה מוכנה, או לא לפתוח בלוג.
 - 6 . אני תמיד ממליצה שאם החלטתם לפתוח בלוג ציבורי, מוטב להקים אותו באופן עצמאי, כי אם אתם כבר מתכוונים להשקיע זמן ומחשבה ואנרגיה בתכנים, עדיף שלא תהיו מוגבלים ושתוכלו לקצור את הפירות בעצמכם. וגם כי אתם לא יכולים לדעת מה יקרה ולאיזה כיוונים זה יתפתח.
- יש לי אפילו [מדריך להקמת בלוג](#), והוא לגמרי בחינם, אם אתם מעוניינים.

פרק 11: בטחון אישי

התחושה במזרח היא לרוב ידידותית ונעימה עד כדי כך שאנחנו לפעמים קצת שוכחים שצריך גם להזהר מדי פעם.

יש כמה דברים שאני מקפידה עליהם בנושא של בטחון אישי:

- 1 . כשהולכים ברחוב אני תמיד הולכת מאחורי הילדים, כך שאני יכולה לראות את כולם.
- 2 . אם יש צורך- נותנים ידיים
- 3 . במקומות סואנים אני קובעת עם הילדים מקום מפגש למקרה שאנחנו נעלמים אחד לשני.
- 4 . לא הולכת לבד אחרי רדת החשיכה, במקומות חשוכים או ריקים מאדם. כך גם הילדים.

1 . חטיפות תיקים, טלפונים, מצלמות וכיוסאים:

לא הולכת עם הטלפון ביד/תלוי על הצוואר באמצע הרחוב, הולכת עם תיק שיש לו שתי כתפיות על הגב. באוטובוסים/מטרו מחזיקה את התיק מקדימה. באופן כללי מעדיפה בכלל לא לקחת תיק.

כסף- בכיס פנימי של המעיל. ובכל מקרה לא מסתובבת עם הרבה כסף בכיסים, ומפזרת אותו על פני כמה מקומות. במקומות בהם אני ממש חוששת- שמה אותו בחזיה... 😊

2. רכבות/אוטובוסי לילה

כל דברי הערך והמסמכים נמצאים אצלי בתיק, אותו אני שומרת על הברכיים שלי, מתחת לרגליים או במקום מוגן אחר.

מפנקס הטיפים: רכשו לילדים משרוקיות שניתן לתלות על הצוואר, והשתמשו בהן כשאתם נמצאים במקומות הומים או סואנים. למדו אותם לשרוק אם וכאשר הם מרגישים במצוקה. עוד אופציה כייפית- ווקי טוקי.

3 . מקומות סואנים

- תינוקות ופעוטות- במנשא.
- שאר הילדים עם משרוקית או לתת ידיים.
- תיקים עם דברי ערך- ללבוש מקדימה.
- אם צריך ללכת לקנות כרטיסים, או לערוך סידורים כלשהם מוטב להשאיר את הילדים יחד עם הורה אחד במקום אחד מוגן כלשהו (מסעדה, מושבים למנוחה וכו') וההורה האחר יגש בעצמו לנהל את העניינים.

← לכן אני ממליצה לכם:

- 1 . נושא הבטחון האישי הוא לא שונה מכל מקום אחר. הפעילו שיקול דעת, תמיד תהיו קצת חשדניים, ולכו תמיד על הצד הבטוח. צמצמו ככל הניתן בדברים בעלי ערך רב ככלל. ועל דברי הערך שכן נותרו שמרו היטב, גבו הכל בענן.
- 2 . ילדים קטנים- מציעה לצייד אותם במשרוקית או ווקי טוקי וללמד אותם איך להשתמש בהם בעת מצוקה.
- 3 . בסף- אל תסתובבו עם סכומים גבוהים עליכם.
- 4 . בספומט- אחרי שאתם מושכים סכום גבוה מהכספומט מוטב שתחזרו למקום הלינה שלכם והצפינו אותו שם. אל תסתובבו עם זה יותר מדי זמן ברחוב.

פרק 12: איך לחסוך כסף

יש המון דרכים לחסוך כסף. לכן צירפתי כמה לינקים שמסבירים את זה בצורה מעמיקה. בכל זאת אתן כאן שלושה טיפים גדולים ועוד שלושה טיפים קטנים, שהם מאוד קלים ופשוטים ליישום ומתאימים ממש לכל אחד:

1. טיפים גדולים:

1. **איזון ובניה חכמה של המסלול**- העקרון לחסכון הגדול ביותר האפשרי הוא מצד אחד לאזן בין מקומות בהם שוהים לתקופה ארוכה ובין קפיצות ודילוגים ממקום למקום, ובניה נכונה של המסלול כך שהמעברים יהיו הגיוניים ויעלו הכי פחות כסף.

2. **צמצמו למינימום את ההוצאות השקופות שנשארות לכם בארץ**- בדקו היטב את כל התשלומים שאתם משלמים עכשיו, בטרם היציאה. ביטוחים, חובות, הלוואות, מנויים, אנשי מקצוע שעובדים על תשלום שנתי (למשל, רואה החשבון שלי..), וכו'. עברו על הכל הכל ובדקו איפה אפשר לצמצם, מה אפשר לבטל ומה אפשר להקפיא. דברו עם אנשי המקצוע איתם אתם עובדים וסגרו איתם על תשלום מינימאלי. עם הבנקים, צמצמו את מספר כרטיסי האשראי וסגרו אפליקציות בתשלום (חוץ מספוטיפיי, כי אי אפשר בלי).

3. **כשאתם עומדים לשהות תקופה במקום אחד- אל תפחדו מעבודת רגליים**. צאו וחפשו את מקום הלינה האידיאלי במחיר הטוב ביותר, קחו כמה ימים למטרה זאת. ואל תתפשרו. זה ישתלם לכם. אני חוסכת כך מאות דולרים בחודש.

כשהגענו בפעם הראשונה ללה, לאדאק (צפון הודו), התמקמנו בהתחלה בגסטהאוס פשוט במרכז. כבר בבוקר הראשון יצאנו רני ואני לחיפוש מקום לינה הולם. הלכנו די הרבה, למרות שהיה קשה לנשום (טרם התרגלנו לגובה של 3500 מ'). אחרי שהתרשמנו מהאיכות הממוצעת ומהמחירים הממוצעים, חזרנו למקום בו רצינו לגור, וביקשנו הנחה. קיבלנו הנחה כלשהי, אבל זה עדיין לא התאים לתקציב שלנו. המשכנו לחפש עוד קצת, ולמחרת חזרנו לאותו מקום. פנית למנהלת המקום ואמרתי לה בצורה מאוד כנה: "זה התקציב שיש לי. אנחנו אוהבים את הבית שלכם. אשמח אם תתאימי את העלות לתקציב". היא הלכה להתייעץ עם בני המשפחה שלה וחזרה אלי עם תשובה חיובית. המחיר שקיבלתי בסופו של דבר היה נמוך כמעט בחצי מהמחירים המקובלים, וזה התאים לי מאוד. אבל גם לה זה השתלם, כי חזרנו לשם עוד חמש פעמים אחר כך, לשכור 3 חדרים, למשך קייצים שלמים. ואפילו הפכנו לחברים טובים ואנחנו נפגשים ושומרים על קשר עמוק עד היום.

מפנקס הטיפים: בערים רבות במזרח תוכלו למצוא פרויקטים מעניינים, כמו ['שיחות עם נזירים'](#) [בצ'יאנג מאי](#). חפשו בגוגל 'סיורים מודרכים'. למשל בהוי אן יש פרויקט של [סיורי אופניים בחינם](#),

אותם מעבירים סטודנטים שרוצים לשפר את האנגלית שלהם. כך תוכלו לקבל סיור במקומות הפחות מוכרים, ולשוחח עם המקומיים ולשאול שאלות וכו', והכל לא רק בחינם, אלא אפילו למען מטרה חיובית. 😊

2. טיפים קטנים:

1. שתיה חמה: קחו אתכם [מכשיר של פרנץ' פרס \(French press\)](#). בעזרתו כל מה שאתם צריכים כדי להכין קפה או תה באיכות גבוהה הוא מים חמים. כך תרוויחו את האפשרות לשתות קפה בפיג'מה על המרפסת מול הים, וגם תחסכו מעט כסף בכל יום.
יש גם [ערכת טיולים מגניבה](#) :-).

2. אוכל מקומי: כשמגיעים לתאילנד או לוייטנאם זה די ברור. האוכל המקומי כל כך טעים ונגיש וזול שאין בכלל מה להתלבט. אבל יהיה נכון בכל יעד להעדיף תמיד את האוכל המקומי, והמסעדות המקומיות. ויש לכך שלוש סיבות עיקריות: 1- אוכל מקומי תמיד יהיה זול יותר. 2- עוד דרך לחוות וללמוד על המקום בו אתם מטיילים. 3- האוכל המקומי מותאם ב-100 אחוז למקום. גם מבחינת טריות ואיכות המצרכים, וגם מבחינת הערך התזונתי, תנאי הבישול והבריאות.

נכון שכולם אומרים שהאוכל המקומי עשוי לגרום למחלות ויש להזהר ממנו? בעיני זה הפוך לגמרי! כל עוד מפעילים שיקול דעת- אם אתם רוצים להקטין את הסיכוי למחלות- אכלו מקומי.

3. אטרקציות: אם יש לכם קצת זמן- צמצמו בפעילויות מאורגנות או פופולאריות, לפחות בהתחלה. חכו. סיכוי גבוה שאת חלקן בכלל לא תרצו לעשות בסוף, ולחלקן תוכלו לצרף חברים שתפגשו ותכירו בתוך כמה ימים, ולצמצם בכך את העלויות.

◇ החוויות הכי מופלאות שהיו לנו אירעו בזכות חברים שהכרנו ושהזמינו אותנו להצטרף אליהם לכל מיני הרפתקאות, שאילולא הם, בכלל לא היינו חושבים עליהן. כך יצאנו, למשל, לחמישה ימים בחבל מוסטאנג בנפאל, לשבועיים של משלחת רופאים טיבטיים בכפרים הנידחים של חבל זאנסקאר, צפון הודו, לשלושה ימים של ראפטינג מהנה על נהר הקאלי גאנדאקי בנפאל ואפילו לפעילות התנדבותית במרכז גמילה בעיר טאגאיטאי בפיליפינים. אגב, גם אנחנו הזמנו חברים להצטרף אלינו לכל מיני הרפתקאות כמו טיול אופנועים בווייטנאם או מסע כדי לפגוש את רועי היאקים בהימלאיה ההודית הגבוהה.

לינקים:

[איך לטייל בשיא העונה- במחירים של 'מחוך' לעונה.](#)

[איך לטייל בזול יותר לכל מקום בעולם- 7 דרכים שאולי לא הכרתם](#)

[ביטוח נסיעות לחו"ל- מה כדאי לכם לעשות כדי לחסוך לעצמכם הרבה זמן והרבה כסף](#)

אני במונגוליה

פרק 13: סוגים שונים של משפחות

1. חד הוריים:

מעולם לא נתתי לעובדה שהפכתי לחד הורית למנוע ממני מלחיות כפי שנכון לי. אפילו לא הקדשתי לכך מחשבה רבה ובודאי שלא שאלתי את עצמי אם זה בכלל אפשרי או אם אהיה מסוגלת.

היה לי ברור דבר אחד: כשיתעורר צורך כלשהו- נפעל כדי לתת לו מענה.

אם חששתי לצאת לדרך לא מוכרת לבדי עם הילדים- חברתי לאנשים נוספים ועשיתי את זה איתם. אם הרגשתי צורך בזמן לעצמי- ביקשתי מחברים שישמרו על הילדים. ואם הייתי זקוקה לעיצה או לתמיכה- פניתי לאותם אלה שידעתי שיוכלו לעזור לי.

אחד הדברים שהכי עזרו לי במהלך השנים היה הרצון לתת דוגמא אישית לילדי, לתת להם השראה ולהראות להם שהכל אפשרי, ואין מה לחשוש מהתמודדות, גם אם היא קשה לפעמים. אף אחד לא אמר שלהיות אמא/אבא זה קל ואף אחד לא אומר שהחיים קלים... 😊

← לכן אני ממליצה לכם:

1. אל תצפו או תקווו שיהיה תמיד קל. תחת זאת סמכו על עצמכם שתסתדרו, ותנו גם לילדים את התחושה הזאת.
2. אל תעשו משהו שהוא מעבר ליכולות שלכם או לגבולות שלכם.
3. אתם והילדים זה צוות. למדו לעבוד איתם יחד ובשיתוף פעולה. הם ילמדו המון מזה.
4. דאגו לכך שיהיה לכם מעגל תמיכה.
5. וקבעו עם משפחה/חברים להפגש בכל מיני מקומות בעולם. כך תוכלו להיעזר בהם, וגם תהיה לכם מסגרת זמן ידועה מראש של ביקורים מאווררים.

2. משפחות מקהילת הלהט"ב

ביקשתי משובל, שהיה איתי בקשר לאורך המסע שלו ושל משפחתו ואפילו יצא לנו להפגש בפוקרה (והם פינקו אותי והביאו לי קפה וייטנאמי במתנה!) שיכתוב קצת על החוויה שלהם במהלך הטיול.

"כשיצאנו לטיול, לא יחסנו חשיבות לעובדה שאנחנו משפחה של שני אבות. "זה לא מעניין אף אחד" אמרנו לעצמנו אך מהר מאוד התחילו השאלות והבנו שיש עניין במה עושים בטיול ארוך שני גברים ושני ילדים. לא פעם, התמודדנו עם השאלה הקבועה של המקומיים: "איפה האמא שלהם? מי מכם הוא האבא?" במדינות בהם המיניות היא דבר נזיל יותר, כמו הפיליפינים, יפן ותאילנד זה היה זניח אך בהודו למשל, הידועה בחוסר מרחב אישי ובישירות של תושביה, השאלה הזו חזרה בכל מקום חדש שהגענו או נכנסנו אליו. כל מסעדה, תחנת רכבת, גסטהאוס, מונית או ריקשה. לנו זה המצב הרגיל אך הרגיש לעיתים מוזר לנסות לענות על השאלה הזו. ניסינו את כל השיטות. לספר את הסיפור כיצד באו הילדים לעולם, להגיד שהאמא שלהן בארץ ולא רצתה לטייל, שאין להם אמא, לחלק את הילדים ביננו ועוד מעשיות. מתוך בחירה וכדי לחסוך בשאלות אינסופיות ואפילו אולי החשש לייצר אי נוחות בצד השני, התאמנו עצמנו לסיטואציה ולמקום ונתנו להם להבין לבד. מצחיק היה לראות את גלגלי המוח של המקומיים עובדים שעות נוספות מנסים לפתור את התעלומה. לעיתים הם היו מלחששים בשפתם ומצחקקים אבל מעולם לא גרמו לנו להרגיש לא בנוח או מאוימים.

במקומות בהם שהינו זמן רב יותר - סיפרנו את כל הסיפור - עלינו, על תהליך הפונדקאות, היכן נולדו הילדים, על החיים במשפחה חד מינית, על גידול ילדים ותמיד קיבלנו חיבוק גדול. התחושה המקבלת והנעימה של מוכר צ'אי שהזמין אותך לביתו, או המארחת בכפר הנידח בווייטנאם שמעולם לא חשבה על האפשרות של שני גברים שמגדלים ילדים היא דבר קסום. אני רוצה לחשוב שהמפגשים הקטנים שלנו עם אנשים רבים כל כך בעולם, אולי ייצר אדוות קטנות של שינוי במקומות בהם זוגות מאותו במין היא דבר פסול או לא מקובל".

שובל גם מספר שהם לא נתקלו בשום בעיות מיוחדות, לא במעברי הגבול וגם לא בהליכי הוצאת הויזה לכל מקום.

לעוד פרטים וסיפורים תוכלו להכנס לבלוג שלהם, "[תיכף נשוב](#)".

3. שומרי כשרות

מכיוון שאנחנו לא משפחה דתית, פניתי לחני בורשטיין, אותה ליוויתי לפני מספר שנים כשיצאה עם 4 ילדיה (כאם חד הורית..) למסע של שנה במזרח. ביקשתי שתספר קצת על החוויות שלה, כשומרת כשרות.

◇ מהם החששות לקראת יציאה לטיול כזה, אם יש כאלה, מהכיוון הדתי?

החשש העיקרי שלי היה האוכל.

איך נסתדר מבחינת אוכל.

נסעתי לבדי עם ארבעה ילדים קטנים.

הילדים היו רגילים מאבא שלהם לסגנון כשרות ברמה מאד מחמירה.

◇ ואיך הסתדרת עם האוכל?

כמעט ולא אכלנו בחוץ. מהר מאד במסע, הבנתי שאנחנו במסע משותף. זה לא הולך להיות רק כמו שאני רוצה. ואם אצמד לאיזושהי תמונה שיש לי על מה ועל איך אנחנו נסבול.

אז שחררתי ואפשרתי למסע להתפתח כמו שהוא.

בישלתי להם רוב המסע. והם למדו להסתפק במה שיש. בכל מעבר או נסיעה דאגתי שיהיו לי מצרכים לפחות לארוחה אחת או שתיים.

אכלנו הרבה פירות וירקות. כמעט ולא נשנשנו. והארוחות היומיות התבססו על קטניות, אורז, פסטות, תפוחי אדמה, ביצים ומעט דגים.

ברגע שאתה משדר לילד שזה מה שיש והכל בסדר, הוא זורם איתך.

מפעם לפעם כשמצאנו מוצרים כשרים התפנקנו איתם. לפעמים אפינו לחמניות, הכנו צ'אפטי או קרפים.

הסתובבנו עם קומקום חשמלי קטן, סיר חשמלי קטן, גזיה, סיר ומחבת.

כשהיו מסעדות כשרות, חגגנו בהם.

◇ איזה טיפים את יכולה לתת למשפחות שומרות כשרות שיוצאות לטיול ארוך?

להסכים להסתפק במועט, ליהנות ממה שיש, ליהנות מתזונה חיה (raw) זה גם בריא יותר.

אם אתם יודעים שאתם מגיעים למקום מסויים, תוכלו לבקש ממשפחה או חברים שישלחו לכם לשם מראש דברים שהם חשובים לכם.

לשחרר את התמונה שיש לכם על מה ואיך דברים צריכים להיות, ולהיפתח למה שהדרך תביא איתה.

לעשות ברור מראש מהם גבולות ההקפדה שלכם ולהיות ברורים לגביהם עם הילדים. הילדים יזרמו איתכם.

לקחת בחשבון שתפסידו חלק גדול מהחוויה וזה החלק הקולינרי ולצאת בכל זאת...!

לחפש גסטהאוסים או דירות אירוח עם מטבח. נוח יותר לבשל כשיש תנאים מיטיבים מאשר בתנאי שטח.

לסיום רק אספר שכשנתיים לאחר המסע חזרנו להודו לשלושה חודשים ואז הילדים זרמו יותר עם לאכול בחוץ. אין ספק שזה קל ונוח יותר.

אך הבישול כחלק מהמסע הארוך, הוסיף גם הרבה חוויות משפחתיות שלא היינו מוותרים עליהם. כל משפחה אורגת את המסע האישי שלה. ואם שמירת כשרות כלול בתוך המסע שלכם, הוא יוסיף יופי וכן מיוחדים למסע שלכם...!

אם לא מתפנקים זה אפשרי לטייל בכל רמת כשרות. ואם רוצים להתפנק, זה גם אפשרי. פשוט להשקיע יותר בבישולים

**“IT IS NOT THE DESTINATION WHERE YOU
END UP BUT THE MISHAPS AND MEMORIES
YOU CREATE ALONG THE WAY.”**

~ PENELOPE RILEY

פרק 14: תקלות, בלת"מים, פספוסים, ושאר ירקות

הדבר שהכי עוזר לנו במחשבה על ה'לא נודע' הוא שאנחנו בשליטה, שאנחנו מוכנים לכל מה שיקרה. הבעיה עם זה היא שאנחנו יודעים שאין לנו אפשרות להיות מוכנים לכל דבר, ולכן זה כל כך מפחיד אותנו. מה שאנחנו צריכים להבין זה:

1. אין דבר כזה 'חלק'

כמות התקלות, הבלת"מים והפספוסים שקרו לנו היא עצומה. למעשה, התקלות הן חלק בלתי נפרד מכל הרפתקה שיצאנו אליה. תמיד קורים אירועים בלתי מתוכננים ותמיד צריך להתמודד איתם ולחשב מסלול מחדש.

פספסנו טיסת המשך ונתקענו בשדה התעופה של דלהי, באזור ה'טרנזיט' בלי ויזה להודו, בלי סים כארד הודי, בלי אינטרנט, בלי אוכל. בבייג'ינג היינו צריכים לדחות טיסת המשך כי שכחנו את כל הכבודה שלנו בטרמינל אחד, בעוד הטיסה יצאה מטרמינל אחר, שהיה במרחק נסיעה של חצי שעה בתוך העיר. במונגוליה, מסע סוסים שהיה אמור להמשך 3 ימים בלבד, נמשך 6 ימים, והיינו צריכים להתמודד עם מחסור באוכל ובציוד. בלאדאק, סופת שלגים בלתי צפויה השאירה אותנו שבועיים מבוצרים בעיר לה, בלי אפשרות לצאת. יותם, באותו זמן היה בואשישט, מבוצר גם הוא, בלי חשמל במשך שבוע שלם. והסיפורים האלה הם באמת רק קצה הקרחון..

← לכן אני ממליצה לכם:

1. במקום לקוות שהכל ילך חלק ולפחד ממצבים בלתי מתוכננים- אמצו אותם כחלק מהחוויה וכחלק בלתי נפרד מהמסע שלכם. דעו שדברים לא ילכו כפי שציפיתם או רציתם, אבל אלה הם החיים והדבר הכי משמעותי שיצא מזה הוא שהילדים (וגם אתם..) ילמדו איך מתמודדים עם מצבים שונים ומגוונים. אין לתאר עד כמה אירועים כאלה יכולים לחזק את הבטחון העצמי.
2. מכל בלת"מ כזה למדו את הלקח, ואל תחזרו על הטעויות שלכם שוב, וכך לאט לאט תראו איך אתם מרגישים מיומנים יותר, ובכטוחים בעצמכם יותר.

פרק 15: בירוקרטיה

לפני שיצאנו מהארץ כמעט לא עשינו דבר מול הרשויות. טעות גדולה.

1. עדכון רשימת כל המוסדות

אני מציעה לכם לעבור על רשימת כל מוסדות וגופי הבירוקרטיה האפשריים ולדווח על כך שאתם יוצאים לחו"ל, ולהסדיר את העניינים מולם.

○ דואר ומכתבים

○ בנקים

○ חברת האשראי

○ ביטוח לאומי

○ בתי ספר (רק בנוגע לחינוך חובה)

○ מס הכנסה ומע"מ

○ חברות הסלולאר

○ חברות הביטוח והפנסיה

○ קופ"ח

○ רשיון נהיגה בינלאומי

2. מספר טלפון ישראלי ולמה הוא ממש חשוב:

אם אפשרי, שמרו לפחות מספר אחד פעיל לאורך התקופה בה תשהו בחו"ל. הסיבה היא פשוטה: גופים ומוסדות מסויימים נוהגים להשתמש בשליחת מסרון על מנת לאשר ולאבטח רכישות/שינויים בחשבונות וירטואליים/רענון ססמא/עדכונים באפליקציות/ניהול חשבונות באמצעות הטלפון או האינטרנט ועוד. אי אפשר לעשות את כל אלה בלי קיומו של מספר ישראלי פעיל. לכן מספר ישראלי יכול להקל עליכם מאוד את החיים.

אופציה נוספת- דברו עם חבר או קרוב משפחה שבמידת הצורך תוכלו לשלוח אליו מסרונים או נציגי שירות והוא יעזור לכם אם וכאשר.

סים קארד בינלאומי – מהרבה בחינות זה נשמע מאוד נוח, הוא פתוח ל- 4 שנים, מציע חבילות שיחות וגלישה נוחות ולא יקרות ושימושי בכ- 150 מדינות בעולם. יחד עם זאת הוא לא פותר את בעיית הסמס הנשלחים מהארץ. גם אם תרכשו אותו, עדיין תצטרכו לשמור מספר טלפון ישראלי פעיל לקבלת סמסים מהארץ.

אישית לא ניסיתי אותו. אני אוהבת דווקא להיות מחוברת לרשת התקשורת המקומית, לקבל מהם הודעות בכתב לא ברור, ולהרגיש קצת חלק מהחוויה המקומית. אני אוהבת את אוסף הסיים קארדים שיש לי במעטפה קטנה בנרתיק הדרכונים ואת רשימת הטלפונים ב'קונטקטס' שלי, שבה למשל רני מופיעה לי כ'רני נפאל 2020', 'רני מיינמאר 2019', 'רני לאדאק 2018' ועוד..

✦ לא משנה אם החלטתם לשמור מספר אחד פעיל או לבקש מחבר שיעזור בעת הצורך, הקפידו לעדכן את המספר שהוחלט מול כל הגופים הרלוונטיים: בנקים, חברת אשראי, פייפאל, גוגל, קופ"ח, וכו'.

3 . מיופי כח

מציעה לבקש מאדם שאתם סומכים עליו להיות מיופה כח שלכם, ולהסדיר את העניין חוקית.

4 . זכות חתימה

וכמובן לגרור אותו לכל סניפי הבנקים שלכם ולהפוך אותו לשותף זמני או בעל זכות חתימה. באותה הזדמנות גם בדקו שיש לכם אישור לבצע כל פעולה שהיא דרך הטלפון ודרך האינטרנט, גשו למנהלת הסניף, ספרו שאתם נוסעים לחו"ל לתקופה ארוכה וגם אם ניתן להקפיא חלק מהעמלות ולהפוך חלק מהחשבונות לחשבונות בניהול חינם.

5 . ברטיסי אשראי

בדקו את התוקף שלהם, וודאו שהם תקפים לפחות לתקופה שאתם מתכננים להיות בחו"ל, וקצת יותר. אם לא- הזמינו כרטיס חדש.

✦ אל תשכחו לקחת מחברת האשראי מספר טלפון למקרי חירום אליו ניתן להתקשר 24-7 בלי לחכות יותר מדי על הקו.

6 . רואה חשבון

במידה ותזדקקו לכך. שימו לב שהוא יודע ומוכן לעבוד בשלט רחוק. רואה החשבון שלי כל כך מעודכן ביתרונות האינטרנט שזה פשוט תענוג לעבוד איתו. אני חותמת על מסמכים, מגישה דוחות והכל בלי שפגשתי אותו אפילו פעם אחת..

דבר אחרון: צלמו את כל המסמכים החשובים והרשמיים, כולל פנקסי החיסונים, סרקו אותם ושמרו אותם בענן. גבו אותם גם על גבי כרטיס זכרון חיצוני שיישמר יחד עם הדרכונים.

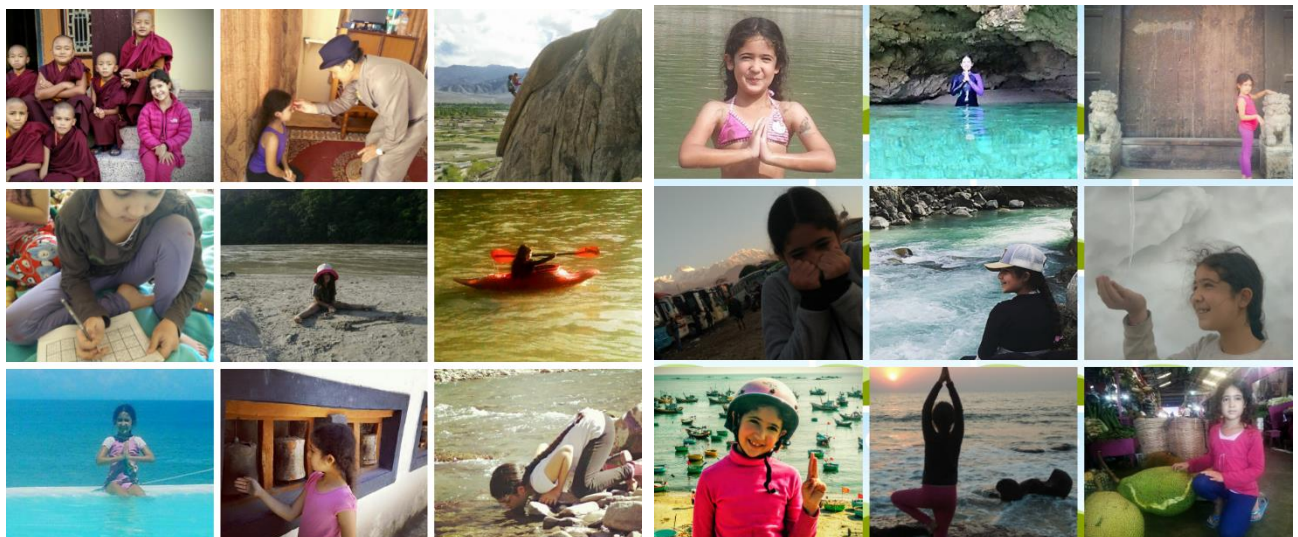
7 . נרתיק המסמכים:

הקדישו נרתיק מיוחד, נגד מים, כדי לשמור על מסמכי הנסיעה שלכם. שימו בו את הדרכונים, 4 תמונות פספורט של כל אחד מבני המשפחה, קצת כסף מזומן בדולרים, את אוסף הסיים קארדים שלכם, פין לפתיחת המגש של הסיים בטלפון, פנקסי החיסונים, רשימת טלפונים חשובים, כרטיסי הנוסע המתמיד אם יש לכם, כבל של USB וכרטיס זכרון חיצוני בו נמצאים כל המסמכים הרשמיים שלכם.

הייתי גם מדביקה עליו את [אחד מאלה](#) 😊 . וגם על המצלמה.

8 . מהו הזמן המתאים ביותר להתחיל להתכונן?

שלב גיוס הכסף או יצירת ההכנסה הוא השלב הארוך ביותר, לדעתי. אחרי שיהיה בידכם הסכום הדרוש, כל ההכנות האחרות לא אמורות לקחת זמן.

לסיכום אני ממליצה לכם:

← הכנות ב-10 שלבים:

◇ כחצי שנה לפני היציאה:

שלב 1- החליטו על יעד ראשון

שלב 2- רכשו כרטיסי טיסה

שלב 3- רכשו ביטוח (מיד אחרי רכישת הכרטיסים)

◇ כשלושה חודשים לפני היציאה:

שלב 4- התחילו עם חיסונים

שלב 5- הזמינו את כל מה שאתם צריכים מהאינטרנט

שלב 6- התחילו עם בירוקרטיה

שלב 7- הזמינו בית מלון לימים הראשונים

◇ כחודש לפני היציאה:

שלב 8- קורס צילום

שלב 9- קורס החייאה ועזרה ראשונה

שלב 10- אריזות וקניות אחרונות

פרק 16: מה לקחת

בגדול- לקחת כמה שפחות.

[הנה מאמר ממצה עם כל ההמלצות שלי ברשימה אחת](#)

תוכלו [להוריד את הרשימה גם בגרסת PDF](#), שתהיה נגישה.

בנוסף, אני מאוד ממליצה לקרא את הספרים האלה:

[The Subtle Art of Not Giving a F*ck](#)

[Vagabonding: An Uncommon Guide to the Art of Long-Term World Travel](#)

[What if There Is Nothing Wrong With You](#)

יותם ואני בסיון

פרק 17: איך לממן את זה?

אם אין לכם חסכוניות ו/או נכס שיכול להניב לכם הכנסה כלשהי בתקופת המסע, זה לא אומר שתצטרכו לוותר. היום, יותר מתמיד קיימות עשרות אפשרויות דרכן ניתן לממן וליצור הכנסה שתתמוך בחלומות שלכם.

ואני לא מתכוונת רק למסע משפחתי ארוך טווח. אני מתכוונת בכלל, כהכנסה נוספת בה ניתן להשתמש לכל דבר שתרצו.

1. יצירת הכנסה אותה ניתן לנהל מכל מקום

אני רוצה להציע כאן אפשרות אחת, קלה ופשוטה שאינה מצריכה ידע טכני או הבנה גדולה בשיווק ומכירות באינטרנט, וגם לא דורשת סכומי השקעה גבוהים. אפשרות באמצעותה תוכלו גם להתחיל לחסוך כסף (אם אתם נשאים בבית בארץ), וגם לחיות ממנה ולטייל בזכותה (אם אתם יוצאים).

בנוסף, זו הכנסה שתוכלו להמשיך ולהרוויח ממנה גם אחרי שתחזרו מהמסע, וזה יתרון מאוד גדול!

הדרך הכי נכונה בעיני היא יצירת ומכירת מוצרים דיגיטליים:

כל שעליכם לעשות הוא ליצור מוצר דיגיטלי כלשהו (מדריך, קורס, סדנא, סרטוני הסברה, תרגילים, מתכונים וכו') ולמכור אותו לקהל שיכול לקבל ממנו ערך ולהתרם ממנו.

אם אתם לא חושבים שיש לכם ידע כלשהו שיכול לתרום לאנשים אחרים, אתם אפילו יכולים לבחור למכור מוצרים דיגיטליים שמישהו אחר יצר.

ממש כמו המדריך שאתם קוראים עכשיו, וממש באותה דרך 😊.

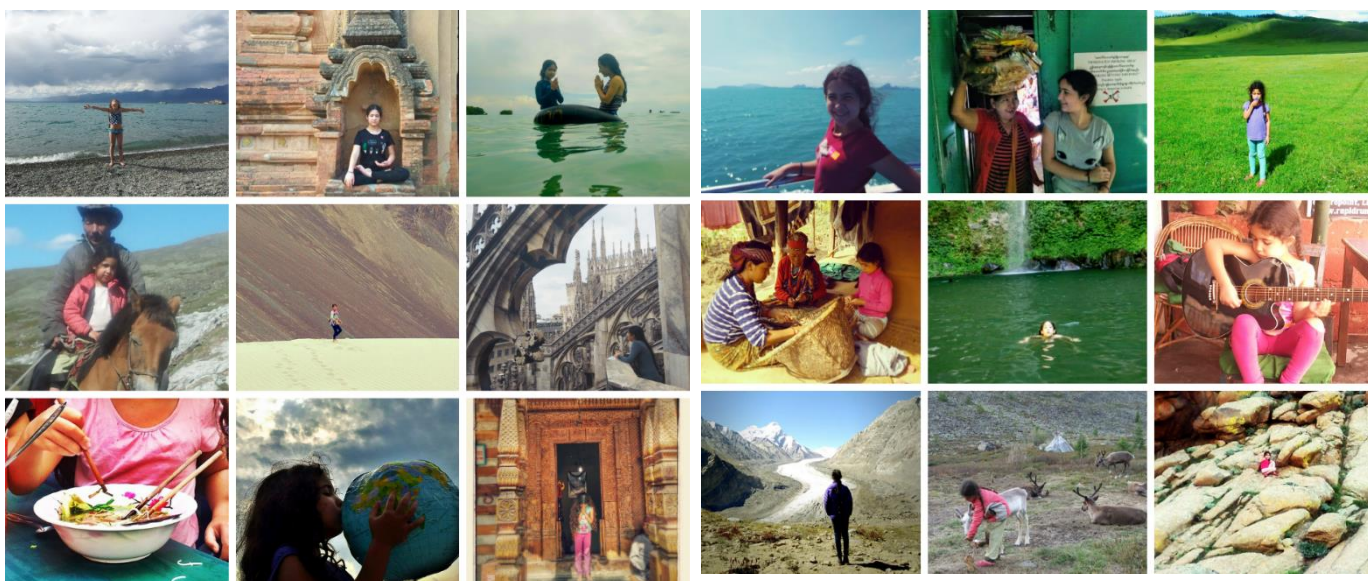
← לכן אני ממליצה לכם:

1. אם יש לכם קצת ידע- אתם יכולים להתחיל. זה מאוד קל!

2. אם אתם מרגישים שאתם לא מבינים בזה מספיק- אתם מוזמנים לפנות אלי ואני אעזור לכם- יחד נבנה לכם מערך כמעט אוטומטי של הכנסה שוטפת.

מפנקס הטיפים: איך לטייל ולהרוויח כסף בו זמנית?
אנדריאה היא חברה שלנו שמטיילת בעולם. באירופה מלמדת יוגה וחוסכת הרבה כסף ובמקומות אחרים היא מלמדת שזירת חוטים, יוגה, ספרדית או כל דבר שהיא יודעת ומישהו אחר לא. התלמידים משלמים לה כמה שהם יכולים וכך כולם מרוצים. היא לא מרוויחה מליונים אבל זה מספיק לה כדי לעשות את מה שהיא אוהבת..

פרק 18: היופי שבחופש

1. האם כדאי להתפטר מהעבודה בשביל זה?

זאת שאלה קצת מורכבת. במקומה אולי כדאי לשאול שאלה אחרת. מה הסיבה הכי טובה שבשבילה כדאי להתפטר מהעבודה?

כאן התשובה הרבה יותר פשוטה: הסיבה להתפטר מהעבודה היא בשביל משהו טוב יותר, או הזדמנות או סיכוי למשהו טוב יותר.

◇ אגב לפני שעושים צעד כזה, ניתן כמובן לבדוק אופציות אחרות כמו חל"ת, שבתון, המשך עבודה מרחוק, וכו'.

**** וזה למרות שהפיצויים עצמם יכולים לעתים לממן את כל המסע הזה..**

2 . מתי ומה ואיך כדאי לספר לילדים?

אני מעולם לא סיפרתי לילדים. לא היה רגע שבו הושבתי אותם ובישרתי להם על ההחלטה. היציאה שלנו למסע היתה מלווה בהרבה שנים של התלבטויות, גילויים, חיפושים של מידע ושאלות קיומיות. ומעולם לא הסתרתי את כל זה מהילדים. הם היו מעורבים בכל שלב ובכל נקודת ציון, הרבה זמן לפני שקבענו תאריך סופי ליציאה. למעשה, כשכבר נקבע התאריך, זה היה כל כך ברור בשבילם, שאפילו הופתעתי מהטבעיות שבה הם קיבלו את זה והתמודדו עם השינוי העצום המתקרב אל חייהם. כאילו שבשיתוף שלי אותם, עזרתי להם לעבור תהליך אישי בעצמם, שהכין אותם לדרך לאט ובשקט ולעומק.

← לכן אני ממליצה לכם להתחיל לשתף את הילדים עוד בשלבים הראשונים של המחשבה לצאת. המשיכו ושתפו אותם בהתלבטויות, בשאלות ובגילויים. אל תסתירו מהם. היו גלויים.

לפעמים אני מרגישה שה'הסתרה' בנושא הזה נובעת למעשה מהפחד שלנו, ההורים, מתגובה שלילית של הילדים. מחוסר הרצון או היכולת שלנו להתמודד איתה..ממש כמו שאנחנו מסתירים את זה מהמשפחה שלנו ומהחברים ומחכים לרגע הנכון לבשר להם.

כל זה תופס כל עוד אנחנו לא שלמים לחלוטין עם ההחלטה ומרגישים שכל תגובה לא תומכת-תערער אותנו.

כשבעצם כל מה שאנחנו צריכים לומר למפקפקים הוא: "זה החלום שלי. לא שלך. ואני הולכת להגשים אותו".

3 . האם כדאי להתנתק לגמרי לשנה, או להשאר מחוברים לכל העניינים בארץ?

אני פוגשת במסעותי הרבה משפחות שיצאו לטיול של שנה. שנה הפסקה מהחיים. עם תאריך יציאה ידוע ותאריך חזרה ידוע פחות או יותר. סוג של 'השארנו את החיים בארץ על הולד'.

לצאת קצת לחופשי, בלי לקחת יותר מדי סיכונים.

למעשה, אלה הם רוב לקוחות הייעוץ שלי.

אחד המכשולים הגדולים ביותר של המשפחות הללו הוא, לדעתי, העובדה שהם לא באמת עוזבים. הם חוששים להתנתק יותר מדי, ובעצם נשארים במשך שנה שלמה על חצי-חצי. חצי בתוך המסע וחצי עדיין בארץ, כדי שיהיה קל יותר לחזור.

הם לא מתכוונים לעשות שינויים דרסטיים. לא בחינוך, לא בפרנסה ולא בתפיסות העולם.

למה זה מכשול? כי אני מרגישה אותם בתוך מאבק פנימי תמידי. כי אי אפשר באמת לצאת לחופשי בלי לשנות תבניות בסיסיות בתפיסת העולם, וזה יוצר המון דיסהרמוניה בחיים היומיומיים שלהם במהלך המסע.

הם נאלצים למעשה להתמודד עם הרבה יותר קשיים ממה שאני הייתי צריכה.

← לכן אני ממליצה לכם, מכל הלב:

1 . השאירו את הארץ בארץ.

2 . וצאו נקיים, צאו כאילו אין תאריכים בעולם, ואין את המילה 'חזרה' אלא רק את המילה 'המשך'. כאילו גם כשתגיעו לארץ אחרי שנה של מסע, זה יהיה פשוט הצעד הבא. לא חזרה אחורה.

3 . תנו לעצמכם להתפלש בתחושת החופש, וללמוד ממנה.

4 . וקחו את עצמכם למסע החוויתי הזה שהוצאתם את עצמכם אליו, עם כל מה שהוא יביא לכם.

**”MAN CANNOT DISCOVER NEW OCEANS
UNLESS HE HAS THE COURAGE TO LOSE
SIGHT OF THE SHORE.”**

~ANDRE GIDE

4. החופש הוא שלכם

מה שנתתי לכם כאן הוא דוגמא לדרך חיים ולסגנון טיול שמתאימה לי ולמשפחתי. אני ממליצה לכם לחשוב ולהחליט יחד איזה סגנון טיול הכי נכון ומתאים לכם, ופשוט להתנהל בהתאם. זהו היופי שבחופש לבחור! אתם הרי יכולים לבחור בכל דרך, אפילו דרך שאף אחד עדיין לא חשב עליה 😊. אז גלו את יופיו של החופש וסגנונו לכם מסע פרטי משלכם.

לסיום: אם אחרי שקראתם הכל, אתם עדיין מרגישים שאתם צריכים ייעוץ אישי, והתאמה מיוחדת של המסלול לצרכים ולרצונות שלכם - [צרו איתי קשר](#) ונקיים פגישה ייעוץ אישית. הייעוץ עולה בד"כ 120\$ (לליווי ארוך טווח), אבל לרובשי המדריך תנתן הנחה של 50%.

משפחה במסע

קורס עזרה ראשונה:

לינוי מ"מלאכי הדרכ" ואני, יצרנו עבורכם קורס ייחודי הנקרא "מלאכים בדרכים", והוא בנוי במיוחד עבור משפחות המתכננות לצאת לטיול ארוך בעולם.

בחרתי את לינוי כי היא התנסתה בטיפולים במתארים שונים בעולם, מטיפול בגובה של הרי פרו, נפאל ובוליביה, דרך תאונות גלישה ותאונות דרכים בסרי לנקה ועד טיפולים בקור המקפיא בפינלנד. בנוסף, ליוותה כחובשת טיולים של קבוצות גיל שונות בארץ במשך כארבע שנים.

חוץ מזה, מלאכי הדרכ מעבירים הדרכות קבועות במאמי ליס (ביה"ח לילודות של איכילוב) ובמרכזי הורים וילדים רבים ברחבי הארץ- טיפ-טף (חולון), חרוזים (ר"ג), אתגר (שוהם), הפלטפורמה (רחובות) ועוד.

היא מעבירה הדרכה מקצועית ומדוייקת, המתמקדת בעיקר בפרקטיקה, תוך הדגמות מאירועים אמיתיים וכל זאת באווירה כיפית וחוויתית.

מה תלמדו?

הקדמה: למי להתקשר, מה חשוב לקחת איתנו, מה חשוב לבדוק מבחינה רפואית.

החייאה- בוגר, ילד ותינוק.

מצבי חירום: עילפון, טביעה (מניעה וטיפול, התנהלות בטוחה ברפטינג ומקווי מים), פגיעות בעלי חיים (הכשה, עקיצות, נשיכות ועוד), חנק מגוף זר ואלרגיה.

מחלת גבהים: היערכות, סמפטומים ונורות אזהרה, דרכי טיפול.

פגיעות אקלים: מכות קור והיפותרמיה, התייבשות ומכת חום.

טראומה: תאונות דרכים, רעידת אדמה, דימומים ושברים (עצירה וקיבועים).

נושאים נוספים: התקפי חרדה, כוויות.

משך ההדרכה: כשעתיים וחצי, באופן פרטי.

עלות ההדרכה: 720 ש"ח, וזה כולל גם פנקס עזרה ראשונה וליווי בשעת אמת בעת הצורך.

צרו קשר עם לינוי בטלפון- 03-9037017, או במייל. או הזמינו את הקורס ישירות דרך כאן.

סדנת צילום- הכנה למסע:

אם יש משהו שאני מתחרטת עליו הוא שלא לקחתי כמה שעורים בצילום לפני שיצאתי למסע. זה בכלל לא היה משהו שחשבתי עליו. והיום אני יודעת עד כמה התמונה הנכונה יכולה להיות משמעותית ובעלת ערך שאי אפשר בכלל למדוד אותו בכסף.

לכן פניתי לשרון, חבר ילדות שלי, שהוא גם [הצלם הכי מוכשר שאני מכירה](#) וגם בעל נסיון בהעברת סדנאות ברמה גבוהה (ואפילו סדנאות מיוחדות לבני עשרה 😊). שרון הוא אמן וצלם מקצועי בינלאומי, שחי הרבה שנים בחו"ל.

ביקשתי ממנו לבנות לכם **סדנא שמותאמת בדיוק למשפחות לקראת מסע**. יחד, הגדרנו את מה שהכי חשוב לדעת כדי שהרגעים המשמעותיים שתעברו יוצנחו כמו שצריך.

הלימוד מתמקד בארבעה נושאים עיקריים:

1. צילומי נוף

2. צילום פורטרטים

3. צילום ותפיסה נכונה של רגעים אנושיים מרגשים.

4. צילום לילה

שרון יבדוק וילמד אתכם את כל הפונקציות האפשריות בציווד הצילום שאתם מתכננים לקחת אתכם (כולל טלפונים 😊), וגם ימליץ על ציוד חדש, אם תרצו.

הוא יסביר מונחים בסיסיים בצילום- כמו חשיפה, צמצם וקומפוזיציה.

וגם יראה לכם תוכנות מדליקות לעיבוד תמונה ואתרים נוספים שיקלו עליכם את החיים.

הסדנא תיערך אצלו בסטודיו וגם תצאו לתרגול בשטח.

אורך הסדנא והעלויות משתנים על פי הצרכים האישיים של כל משפחה, ומספר המשתתפים. אתם מוזמנים **ליצור איתו קשר** ולקבל הסבר מפורט.

דרך הוואטסאפ- +972528604243

או [השאירו פרטים כאן](#) והוא כבר יחזור אליכם

לינקים ואפליקציות:

טיסות:

[Google flights](#)

[Momondo](#)

[Sky scanner](#)

בתי מלון:

[Booking.com](#)

[Agoda](#)

ויזות:

[התנאים לישראלים בכל יעד בעולם](#)

בריאות:

[ביטוח נסיעות](#)

[ארגון הבריאות העולמי](#)

[מספרי חירום בכל העולם](#)

מזג אוויר:

[העונות הטובות לביקור בכל יעד בעולם](#)

[מאמר על העונות הטובות לביקור ביעדים במזרח](#)

שדות תעופה:

[Seatguru - האתר](#)

[Seatguru - האפליקציה](#)

[Flio - האפליקציה](#)

המרות:

[אפליקציית המרות כספים](#)

[אפליקציית המרות כספים ויחידות מדידה שונות.](#)

צ'וד:

[רשימת 'מה לקחת'.](#)

כמה בלוגים מעניינים של משפחות מטיילות:

[משפחת אילן](#) - תשע שנים בקראוואן בארה"ב.

[משפחת גפני](#) - שנה במזרח ובעוד מקומות בעולם

[משפחת בנגלס](#) - שנה במזרח

רשימת הטבות לרוכשי המדריך:

◇ אל תשכחו להצטרף לקבוצת הוואטסאפ הייחודית רק לרוכשי המדריך, בה תוכלו לשתף, לחלוק, ולקבל מענה לשאלות רבות:

משפחה במסע- הקבוצה.

◇ בנוסף, יצרתי עבורכם הדרכה ממוקדת בת 3 דקות על כל הנושא של ילדים ולימודים. לצפיה הקליקו כאן.

◇ מעבר לכל אלה, מזכירה לכם שאתם זכאים להנחה של 50% על כל עלויות הייעוץ האישי.

מקווה שנתראה איפשהו, מתישהו, ונשתה איזה צ'אי בשקיעה :-)

ולסיום- נספחים: החיים הקלים (או: cheat sheet).

◇ יצרתי לכם כאן כמה רשימות בקיצור ולעניין, שיהפכו לכם את החיים לקלים יותר. כל רשימה אפשר גם להוריד לטלפון, בגרסת PDF, שתהיה נגישה.

1 . [נספח חיים קלים- לפני שיוצאים.](#)

2 . [נספח חיים קלים- אחרי שיוצאים](#)

3 . [נספח חיים קלים- מעברים ממקום למקום](#)

4 . [נספח חיים קלים- איך לתכנן ולבנות מסלול](#)

1 . נספח חיים קלים- לפני שיוצאים:

כחצי שנה לפני היציאה:

1 . בדקו את הדרכונים של כולם, ודאו שהם לא פגומים, שיש להם הרבה דפים ריקים ושהתוקף שלהם הוא לפחות לשנה וחצי מתאריך היציאה שלכם.

2 . החליטו על יעד ראשון

3 . רכשו כרטיסי טיסה כיוון אחד

4 . [רכשו ביטוח](#)

(5.)- קבעו עם מורה לנהיגה לקבל כמה שעורי נהיגה ברכב דו גלגלי.

6 . אנגלית- התחילו להקשיב עם הילדים לספרי אודיו באנגלית. התחילו עם ספרים שהם כבר מכירים ואוהבים בעברית והמשיכו משם.

[למשל ה'זחל הרעב' באמאזון אודיבל](#), וגם [הארי פוטר](#).

7 . הזמינו [בית מלון](#) לימים הראשונים אחרי הנחיתה.

רכישת כרטיסי טיסה בקלי קלות:

מיד אחרי שמחליטים מהו היעד הראשון, צריך לרכוש כרטיסי טיסה. כיוון שלרוב, כרכישה מוקדמת תהיה זולה יותר.

1 . גשו ל- [Google flights](#) ובדקו את כל האופציות העומדות לרכשותכם באזור וביעד אליו אתם רוצים לנחות (בדקו כרטיס לכיוון אחד)

2 . גשו ל- [Momondo](#) והשוו מחירים בתאריכים גמישים. הרשמו לאתר ואשרו לו קבלת התראות על מחירים זולים לטיסות אותן חיפשתם.

3 . בנתיים, בדקו מול סוכן או סוכנות נסיעות בארץ או במקום בו אתם נמצאים כרגע.

4 . בדקו אם קבלתם הצעת מחיר אטרקטיבית מהאתר.

5 . אל תחכו יותר מדי, פשוט רכשו את הכרטיסים.

בשלושה חודשים לפני היציאה:

כספים:

1 . הקצו כסף נגיש להכנות ורכישות לקראת הטיסה: כ- 10 אלפים שקלים.

2 . סכום כסף נגיש לשלושת החודשים הראשונים של המסע- שיהיה גדול יותר ממה שנדמה לכם: כ-30 אלף שקלים

3 . וסכום שאתם שומרים בצד למקרה חרום בלבד.

בריאות:

1 . גשו למרפאת מטיילים לקבל ייעוץ וקבעו מועד לתחילת תהליך החיסונים.

2 . אל תשכחו לבדוק את הזכאות שלכם לקבלת החזר מהקופה אליה אתם שייכים.

בתי ספר:

1 . הודיעו למסגרות החינוך ובדקו האם יש צורך להסדיר את העניין בצורה פורמאלית.

2 . התחילו לארגן את חומרי הלימוד בהם תרצו להיעזר במהלך המסע

ציוד:

1. מוצ'ילות (אני ממליצה על שתיים: אחת שתהיה לפחות 70-80 ליטר, והשניה שתהיה 50-60 ליטר).

2. נעליים - התחילו ללכת איתן כבר עכשיו, כדי להתאים אותן לכף הרגל שלכם ולמנוע יבלות וחתכים במהלך המסע.

3. מצלמה - אני משתמשת במצלמה הזאת, והיא מעולה.

◇ הערה לגבי המוצ'ילות: במידה ויש לכם ילד בגיל מנשא, הייתי ממליצה להשאיר גב אחד פנוי. זה אומר לקחת מוצ'ילה אחת גדולה ועוד מזוודה קטנה, וילד אחד שעולה על הגב.

כשישה שבועות לפני היציאה:

ויזות:

1. בדקו את תנאי הויזה ליעד הראשון שלכם.

2. בדקו את תנאי הויזה ליעדים נוספים אליהם אתם רוצים להגיע - והאם עדיף להכין את המסמכים בעודכם בארץ.

לנוסעים להודו - כדאי יותר להוציא ויזה מהארץ (לשנה-חמש שנים). מוטב להתחיל את התהליך כבר עכשיו.

שתי דרכים להוציא ויזה להודו:

◇ ש.מ. אשרות באחד מהמרכזים בארץ

◇ VISA2 (אינטרנט).

ציוד:

1. הזמינו באינטרנט את כל שאר הציוד הרצוי לכם

הכשרות ותמיכה מקצועית:

1. קבעו מועד לפגישה עם מטפלת משפחתית (אופציונאלי).

2. קבעו מועד לקורס צילום משפחתי ייעודי ליוצאים למסע. (בעיני חובה).

3. קבעו מועד לקורס עזרה ראשונה (אופציונאלי, אך מומלץ מאוד).

בריאות:

- 1 . קבעו עם רופא המשפחה וקבלו ממנו מרשמים לתרופות שאתם רוצים לקחת איתכם בתיק התרופות.
- 2 . ומרשמים לתרופות שגרתיות אם יש כאלה.
- 3 . מצאו רופא שיסכים להיות יועץ מרחוק למקרה שתצטרכו יעוץ במהלך המסע.

אוכל:

ילדים שלא אוכלים כלום חוץ מפסטה:

לפני הנסיעה שבו איתם, דברו על מאכלים שהם אוהבים ומאיפה הם הגיעו, תנו להם דוגמאות טעימות במיוחד (גלידה, שוקולד, פיצה, סושי, המבורגר..). תראו להם שהעולם מלא בהפתעות טעימות ששווה לנסות ולטעום. שהטיול הוא הזדמנות לגלות עוד מאכל או משקה שהם אוהבים. אפשר לארגן לפני הנסיעה 'ארוחות נושא', בכל פעם לפי מדינה אחרת. כך הילדים יגיעו עם רצון לטעום.
לא חובה שהם יאהבו את האוכל, אבל שלפחות יטיילו גם עם חוש הטעם.

כחודש לפני היציאה:

כרטיסי אשראי: הקדישו טלפון אחד לחברת האשראי:

- 1 . שמרו שלושה כרטיסים פעילים, הקפיאו את כל השאר. 2 כרטיסים לשימוש פעיל, ואחד למקרה חירום.
- 2 . בדקו תאריכי תפוגה של הכרטיסים.
- 3 . העבירו את כל התשלומים הקבועים או הפרוסים לתשלום באמצעות הבנק או אחד מהכרטיסים הפעילים.
◇ החברות הטובות ביותר: ויזה או מאסטרקארד.
- 4 . שמרו מספר טלפון של מוקד חירום שעובד 24/7
- 5 . עדכנו מספר טלפון ישראלי שיהיה אפשרי לשימוש גם כשאתם בחו"ל.
- 6 . בדקו שכל האפיקציות מעודכנות, הססמאות ודרכי הגישה.

בנקים: גשו לביקור אחד בבנק:

- 1 . תנו יפוי כוח וזכות חתימה וביצוע פעולות בחשבונות שלכם למישהו קרוב.
- 2 . ודאו שיש לכם אפשרות לביצוע כל דבר בחשבון דרך הטלפון
- 3 . עדכנו מספר טלפון ישראלי שיהיה נגיש לכם גם מחו"ל.
- 4 . עדכנו אפליקציות, וססמאות.

ביטוחים שגרתיים: טלפון/ביקור אצל סוכן הביטוח

בדקו מה הסטטוס, מה אפשר להקפיא או להסדיר לקראת הנסיעה

ביטוח לאומי: טלפון אחד

עדכנו את המערכת שאתם יוצאים לטיול בחו"ל לתקופה ארוכה (מעל 3 חודשים).

דואר/רשיון נהיגה: טלפון+ביקור

- 1 . העבירו זמנית את המכתבים לכתובת של חבר/קרוב משפחה
- 2 . הזמינו רשיון נהיגה בינלאומי אם אתם רוצים

גוגל ואפליקציות חשובות:

עדכנו את פרטי מספר הטלפון הישראלי בכל חשבונות המייל והגלישה שלכם. אל תשכחו את פייפאל.

תיעוד:

אם החלטתם [לפתוח בלוג](#) - זה הזמן להקים אותו.

ימים אחרונים לפני היציאה:

מסמכים:

1 . העלו את כל המסמכים החשובים שלכם לענן (כולל אם יש מסמכי אימוץ או תעודות לידה, הסכם גירושין וכו').

2 . הכינו תיק מסמכים- נרתיק מיוחד, נגד מים. ושימו בו:

○ דרכונים

○ 4 תמונות פספורט של כל אחד מבני המשפחה

○ קצת כסף מזומן בדולרים,

○ את אוסף הסיים קארדים שלכם,

○ פין לפתיחת המגש של הסיים בטלפון,

○ פנקסי החיסונים,

○ רשימת טלפונים חשובים,

○ כרטיסי הנוסע המתמיד אם יש לכם,

○ כבל של USB

○ וכרטיס זכרון חיצוני בו נמצאים כל המסמכים הרשמיים שלכם.

○ הייתי גם מדביקה עליו את [אחד מאלה](#) 😊 . וגם על המצלמה. ועל הארנק.

מזכרות מהארץ:

רכשו כמה מזכרות המאפיינות את הארץ שלא תופסות הרבה מקום בתיק. ושמרו גם כמה מטבעות ישראלים אצלכם בארנק. את אלה תוכלו לתת לחברים מכל העולם שתפגשו בדרך.

שיחת הכנה ותיאום ציפיות:

קחו את הילדים לשיחה. הקשיבו להם. מה הם החששות שלהם, ומה הם היו רוצים שיהיה. דברו איתם על הציפיות שלכם, קבעו כללים ברורים להתנהגות בחוץ ולשימוש במסכים/בטלפון.

שיחת הכנה בין ההורים:

סמים – לפני שאתם יוצאים, החליטו בינכם מה גישתכם לנושא. מה אתם רוצים לומר לילדים, ואיך אתם רוצים להתייחס לעניין, כשהוא יעלה. הגיעו מוכנים ומאוחדים בגישתכם.

אותו כנ"ל עשו גם לגבי נושאים אחרים כמו למשל- ילדי רחוב ומקבצי נדבות, אנשי דת ובאבות, טקסי דת מיוחדים (כמו שריפת גופות). וכו'.

אירועים מיוחדים וימי הולדת – לפני שאתם יוצאים הקדישו מחשבה בנוגע לדרך בה הייתם רוצים לציין את האירועים המשמעותיים בחייכם ובחיי היקרים לכם. אלה שאתכם ואלה שרחוקים.

ילדים קטנים:

ודאו שהשלמתם את כל החיסונים הדרושים, ואם לא – הקפידו להשלים אותם במהלך המסע, במרפאות המטיילים ברחבי העולם.

קחו אתכם חפץ מעבר אליו הילד קשור, שמזכיר לו שגרה או בית. זה יקל עליו במעברים השונים.

מתבגרים:

הכי חשוב: צרו רשת תמיכה או אדם שיהיה נגיש ורגיש לשיחה למקרה שהנער.ה יזדקקו לאוזן קשבת. אפילו הידיעה שיש אופציה כזאת תגרום להם להיות רגועים יותר, וכמובן ששיחת אוורור מדי פעם תעשה פלאים, לא רק להם אלא לכל המערך המשפחתי.

הגיעו איתם להסכם המקובל על שני הצדדים לגבי שימוש במסכים ובטלפון. מתי כן, מתי לא, וכמה זמן בכל יום.

[הנה הנספח גם להורדה בגרסת PDF לנוחותכם.](#)

קורס עזרה ראשונה:

לינוי מ"מלאכי הדרך" ואני, יצרנו עבורכם קורס ייחודי הנקרא "מלאכים בדרכים", והוא בנוי במיוחד עבור משפחות המתכננות לצאת לטיול ארוך בעולם.

בחרתי את לינוי כי היא התנסתה בטיפולים במתארים שונים בעולם, מטיפול בגובה של הרי פרו, נפאל ובוליביה, דרך תאונות גלישה ותאונות דרכים בסרי לנקה ועד טיפולים בקור המקפיא בפינלנד. בנוסף, ליוותה כחובשת טיולים של קבוצות גיל שונות בארץ במשך כארבע שנים.

חוץ מזה, מלאכי הדרך מעבירים הדרכות קבועות במאמי ליס (ביה"ח לילודות של איכילוב) ובמרכז הורים וילדים רבים ברחבי הארץ- טיפ-טף (חולון), חרוזים (ר"ג), אתגר (שוהם), הפלטפורמה (רחובות) ועוד.

הניסיון הרב והידע בעזרה ראשונה הסתכמו להדרכת מקצועית ומדוייקת, המתמקדת בעיקר בפרקטיקה, תוך הדגמות מאירועים אמיתיים וכל זאת באווירה כיפית וחווייתית.

מה תלמדו?

הקדמה: למי להתקשר, מה חשוב לקחת איתנו, מה חשוב לבדוק מבחינה רפואית.

החייאה- בוגר, ילד ותינוק.

מצבי חירום: עילפון, טביעה (מניעה וטיפול, התנהלות בטוחה ברפטינג ומקווי מים), פגיעות בעלי חיים (הכשה, עקיצות, נשיכות ועוד), חנק מגוף זר ואלרגיה.

מחלת גבהים: היערכות, סמפטומים ונורות אזהרה, דרכי טיפול.

פגיעות אקלים: מכות קור והיפותרמיה, התייבשות ומכת חום.

טראומה: תאונות דרכים, רעידת אדמה, דימומים ושברים (עצירה וקיבועים).

נושאים נוספים: התקפי חרדה, כוויות.

משך ההדרכה: כשעתיים וחצי, באופן פרטי.

עלות ההדרכה: 720 ש"ח, וזה כולל גם פנקס עזרה ראשונה וליווי בשעת אמת בעת הצורך.

צרו קשר עם לינוי בטלפון- 03-9037017, או במייל. או הזמינו את הקורס ישירות דרך כאן.

סדנת צילום- הכנה למסע:

אם יש משהו שאני מתחרטת עליו הוא שלא לקחתי כמה שעורים בצילום לפני שיצאתי למסע. זה בכלל לא היה משהו שחשבתי עליו. והיום אני יודעת עד כמה התמונה הנכונה יכולה להיות משמעותית ובעלת ערך שאי אפשר בכלל למדוד אותו בכסף.

לכן פניתי לשרון, חבר ילדות שלי, שהוא גם [הצלם הכי מוכשר שאני מכירה](#) וגם בעל נסיון בהעברת סדנאות ברמה גבוהה (ואפילו סדנאות מיוחדות לבני עשרה 😊). שרון הוא בוגר בצלאל בהצטיינות והוא אמן וצלם מקצועי בינלאומי, שחי הרבה שנים בחו"ל.

ביקשתי ממנו לבנות לכם **סדנא שמותאמת בדיוק למשפחות לקראת מסע**. יחד, הגדרנו את מה שהכי חשוב לדעת כדי שהרגעים המשמעותיים שתעברו יוצנחו כמו שצריך.

הלימוד מתמקד בארבעה נושאים עיקריים:

1. צילומי נוף

2. צילום פורטרטים

3. צילום ותפיסה נכונה של רגעים אנושיים מרגשים.

4. צילום לילה

שרון יבדוק וילמד אתכם את כל הפונקציות האפשריות בציוד הצילום שאתם מתכננים לקחת אתכם (כולל טלפונים 😊), וגם ימליץ על ציוד חדש, אם תרצו.

הוא יסביר מונחים בסיסיים בצילום- כמו חשיפה, צמצם וקומפוזיציה.

וגם יראה לכם תוכנות מדליקות לעיבוד תמונה ואתרים נוספים שיקלו עליכם את החיים.

הסדנא תיערך אצלו בסטודיו וגם תצאו לתרגול בשטח.

אורך הסדנא והעלויות משתנים על פי הצרכים האישיים של כל משפחה, ומספר המשתתפים. אתם מוזמנים ליצור איתנו קשר ולקבל הסבר מפורט.

דרך הוואטסאפ- **+972528604243** או [השאירו פרטים כאן](#) והוא כבר יחזור אליכם

2. נספח חיים קלים אחרי שיוצאים:

התנהלות יומיומית עם כסף:

1. בדקו את התקציב היומי שלכם

2. התאימו את ההוצאות היומיות לתקציב הרצוי, על פי 4 הסעיפים:

לינה, אוכל, תחבורה, ושונות. (ואל תשכחו את ההוצאות ה'שקופות').

3. אזנו את המסלול שלכם בין מקומות שעולים פחות מהתקציב, לבין מקומות שעולים יותר מהתקציב.

אם הגעתם ליעד כלשהו והתברר לכם שהוא יקר יותר ממה שציפיתם עשו זאת: 1- בדקו איך תוכלו להוזיל עלויות. 2- קצרו את משך השהות בו 3- המשיכו אחריו ליעד זול, שיאזן אתכם כלכלית.

איך להוזיל עלויות ביעד שהתגלה כיקר יותר ממה שחשבנו:

○ אכלו במסעדות מקומיות

○ צרו קשרים עם התושבים המקומיים ולמדו מהם על התרבות ועל פינות חמד לא מוכרות

○ ותרו על פעילויות וארטקציות יקרות (למשל- במקום טרק של שבועיים, בחרו טרק של 3 ימים).

○ השארו במקום אחד ולקראת סוף השהות צאו ובקרו בזריזות במקומות בהם הכי רציתם לבקר.

נסיעות ארוכות:

1. התחילו עם נסיעות של חמש-שמונה שעות ואל תבהלו אם הפעם הראשונה תהיה קשה. המשיכו וצאו שוב ואחר כך שוב.

2. תנו לילדים ללמוד מה הכי נוח להם ללבוש בנסיעות כאלה ומה חשוב להם לקחת איתם.

לקראת נסיעות ארוכות:

הכי חשוב- הקפידו שהמושבים שלכם יהיו ביחד.

בתיק הקטן ארזו את כל חפצי הערך, בגדים להחלפה לכל ילד, כפכפים (או נעליים בלי שרוכים), מברשות שיניים, ואוכל.

בכיס: ג'ל חיטוי ידיים, נייר טואלט וכסף בשטרות קטנים.

שמיכת נסיעות קלה.

סוללת גיבוי למכשירים אלקטרוניים.

ילדים חינוך וערכים:

התנדבות:

- 1 . פקחו עיניים והטו אזניים. בכל מקום קיים קושי, חוסר וצורך. בדקו איפה אתם יכולים להשתלב.
- 2 . תנו דוגמא אישית.
- 3 . תנו לילדים להביע את רצונם לעזור, ורק תמכו בהם ושתפו איתם פעולה. לא צריך יותר מזה.

לימודים:

- 1 . שלבו בין כמה שיותר סגנונות ודרכי לימוד:
למידה מובנית, למידה ספונטנית, למידה עצמאית מרחוק, פרוייקטים מיוחדים.
- 2 . נושא הלימודים צריך להיות לכם בראש כל הזמן, אבל לא מתוך פחד מהשגים נמוכים, אלא מתוך רצון להרחיב את עולמם של ילדיכם עד כמה שניתן.
- 3 . קפצו על כל הזדמנות ללמוד דבר חדש או לרכוש מיומנות כלשהי, אפילו אם זה רק התנסות קצרת מועד.

◇ שני אתרים ללימודים בעברית: [מט"ח](#) - הילקוט הדיגיטאלי, [קלאסוס](#) - ספרי לימוד דיגיטאליים

◇ עוד שני אתרים מגניבים: [האגף החינוכי של הנאשיונאל ג'יאוגראפיק](#) וגם [האגף החינוכי של](#)

[נאסא](#)

חברים:

- 1 . אפשרו לילדים שלכם קודם כל לזהות מה הצורך שלהם. האם מתאים להם קצת שקט או שהם רוצים חברה

2 . אפשרו להם לתת מענה לצורך שעולה אצלם, ולמצוא אותו בעצמם. כך הם ירכשו מיומנות אדירה לחיים. אל תתערבו.

3 . כל עוד לא מדובר בסוחר סמים או בשודד בנקים, אל תתערבו להם. להיפך, עודדו אותם לנהל שיחות עם אנשים מכל הגילאים, ולהתחבר איתם על בסיס שפה משותפת או עניין הדדי ולא על בסיס חלוקה גילאית או מגדרית. זהו אחד היתרונות הגדולים ביותר שיש במסע שכזה.

איך יוצרים קשרים בקלות:

1 . חבילת קלפים, זה כל מה שצריך. שלפו אותה במסעדה בזמן שאתם מחכים לאוכל או אחר כך, עם הצ'אי שאחרי. בגסטהאוס, על המפרסת המשותפת. בשדה התעופה או במטוס.

2 . אותו דבר תופס גם לגבי שח מט, מונופול, כמה דפים וצבעים, ועוד.

3 . הרשמו לחוג/קורס/סדנא

4 . צאו לפעילות קבוצתית כלשהי. אם זו קבוצת רכיבה על אופניים, טיול רגלי לאיזה מקדש, ביקור בחוות תבלינים. פעילויות שמציעים באיירבינבי (וייטנאם ותאילנד חזקות בזה). לא ממש משנה.

5 . צרו קשר עם מטיילים אחרים שפגשתם במהלך המסע, ובדקו איתם לאן פניהם מועדות והאם ניתן לקבוע מפגש במקום כלשהו על הגלובוס.

אנגלית:

1 . שימו דגש על כך שהילדים ילמדו אנגלית מוקדם ככל האפשר במהלך המסע.

2 . אל תתבצרו ב'בסיס הבטוח' של משפחות ישראליות, אלא להיפך, אתגרו אותם כבר בהתחלה במפגשים עם אנשים מכל רחבי העולם ותנו להם לשמוע ולקשקש באנגלית הכי הרבה שניתן.

מעורבות חברתית:

תנו למקום בו אתם מבקרים לספר לכם ולילדים את סיפורו. איך ההווה נראה עבור אנשים חיים שם? אפשרו לילדים להסתקרן ולשאל שאלות. בקשו מהמקומיים לספר את סיפורם.

זה יעשיר אתכם ואת הילדים שלכם.

קונסטלציה משפחתית:

- 1 . תנו את הדעת לקונסטלציה ולחשיבות שלה להצלחת המסע ולהנאת כל בני המשפחה.
- 2 . התייחסו לילדים כשותפים ותנו להם להחליט איזה תפקידים הם רוצים לקחת על עצמם.
- 3 . שימו לב לצרכים השונים של כל ילד, והשתדלו למלא אותם, באופן יומיומי.
- 4 . נסו לקבוע מדיניות ברורה, לגבי כל המצבים הקטנים שעלולים להגמר בפיצוץ, שתלווה אתכם לאורך כל החופשה ותמנע ויכוחים מיותרים: מי יושב ליד החלון, מי ראשון, מי לוחץ על הכפתור של המעלית וכו'.
- 5 . השתמשו הרבה בהומור, ובררו היטב את רגעי הכעס, הביקורת והשיפוט.
- 6 . השתדלו להמנע משני דברים עיקריים: 1-תחרות בין הילדים 2- השוואות בין הילדים.

לינה:

מיקום: החליטו מראש איפה תרצו להתמקם כדי להכיר את המקום בימים הראשונים.
שני המקומות המומלצים הם: מיקום מרכזי/איזור התיירים- או- שכונה מקומית מאוד.

- 1 . הזמינו חדר במיקום מרכזי/מקומי לימים הראשונים
- 2 . בזמן הזה, הקדישו זמן לחיפוש פיזי
- 3 . תוך כדי החיפוש- למדו מהן העלויות המקובלות ביחס לרמת השירות שמקבלים
- 4 . צרו קשרים עם המקומיים ושאלו אצלם.

שני אתרים להזמנת לינה באינטרנט:

[בוקינג](#)

[אגודה](#)

אתר להזמנת דירות:

[איירבינבי](#)

איך לבחור מקום לינה:

אינטרנט - התחברו ובדקו שהוא אכן עובד כמו שצריך. יוטיוב הוא פרמטר טוב לבדיקת תקינות ומהירות.

מיטות נוחות - לבדוק מזרונים, כריות ואיכות של השמיכות.

מקלחת ושירותים נקיים ויפים ועובדים, מים חמים ודלתות שנסגרות כמו שצריך.

חלונות (מצחיק, נכון? תתפלאו...)

מזגן אם צריך או מאוורר - תמיד לבדוק אם הם באמת עובדים

נקיון כללי של החדר, כולל המצעים, הקירות והתקרה (שלא יהיו סימני עובש, למשל).

אם יש בחדר חלונות גדולים או מרפסת - לבדוק שהחלונות באמת מאפשרים פרטיות מירבית.

תאורה - שהמנורות בחדר עובדות כראוי.

שקעים - שיש כאלה (כן כן), ושהמיקום שלהם נוח ונגיש להטענת כל המכשירים הדרושים לכם.

מלונות עם בריכה - אם יש ילדים קטנים חשוב לא לקחת חדר שהגישה ממנו לבריכה היא קלה מדי.

אוכל:

1 . מצאו לכם מספר מסעדות העונות על חוש הטעם והתקציב שלכם. ולבקר בהן כשגרה.

2 . עדיף מסעדות עם אוכל מקומי, כי הן יהיו זולות יותר ויאפשרו גם טעימה תרבותית.

3 . צאו לשווקי האוכל וטעמו מכל מאכלי הרחוב (הפעילו שיקול דעת, כמובן, בנוגע לאיכות ולהגיינה של הדוכנים). **סמנו לכם את המנות** שכל אחד מבני המשפחה אהב במיוחד, כך יהיה קל יותר לדעת מה להזמין בפעם הבאה.

4 . הקדישו לפחות ביקור אחד בשכונת המהגרים בה תוכלו לטעום גם מאכלים ממקומות אחרים בעולם.

5 . לצמחונים וטבעונים - במידת הצורך - חפשו מסעדה הודית כדי לחדש לכם את מלאי החלבונים.

טיפ: ביעדים בהם לא מדברים אנגלית, השתמשו בתמונות, במקום במילים. שמרו תמונות של מוצרים ומאכלים שאתם לא אוכלים (רגישות/אלרגיה/כשרות או סיבות אחרות) כך שתוכלו להראות אותן במסעדה ולסמן שאתם לא יכולים לאכול את זה. למשל- חלב, ביצים, חזיר, חיטה, בוטנים וכו'.

זמן זוגי זמן פרטי:

1. למדו לזהות מתי אתם זקוקים לקצת מרחב פרטי, ואל תחכו לרגע האחרון (או לרגע שאחריו... שבו אתם פקעת עצבים מהלכת)
2. פרגנו אחד לשני זמן שקט, בו כל אחד מבני הזוג מקבל את הזמן הדרוש לו. הכניסו את זה לשגרה שלכם. בלי פנקסנות, ובלי לחכות שהם יבקשו. אלא מתוך חברות ושותפות ואהבה. (זו גם דוגמא אישית חינוכית נהדרת!).
3. מצאו לעצמכם קורס או סדנא שיעשירו אתכם, טיול ראפטינג או אפילו טרק בהרים, שיתנו לכם את התירוץ לצאת להתאוורר לבד, ויאלצו את כולם להתארגן בהתאם.
4. גם זמן משפחתי איכותי ונעים יכול למלא מצברים. הקדישו זמן לשעת סיפור משפחתית, צפיה משותפת בסרט או בסדרה או משחק כדורגל סוער על החוף..

בטחון אישי:

1. נושא הבטחון האישי הוא לא שונה מכל מקום אחר. **הפעילו שיקול דעת**, תמיד תהיו קצת חשדניים, ולכו תמיד על הצד הבטוח.
 2. צמצמו ככל הניתן בדברים בעלי ערך רב ככלל. ועל דברי הערך שכן נותרו שמרו היטב.
 3. גבו הכל בענן.
- ילדים קטנים- מציעה לצייד אותם במשרוקית או ווקי טוקי וללמד אותם איך להשתמש בהם בעת מצוקה.
- כסף- אל תסתובבו עם סכומים גבוהים עליכם.
- כספומט- אחרי שאם מושכים סכום גבוה מהכספומט מוטב שתחזרו למקום הלינה שלכם והצפינו אותו שם. אל תסתובבו עם זה יותר מדי זמן ברחוב.

חד הוריים:

- 1 . אל תצפו או תקווו שיהיה תמיד קל. תחת זאת סמכו על עצמכם שתסתדרו, ותנו גם לילדים את התחושה הזאת.
- 2 . אל תעשו משהו שהוא מעבר ליכולות שלכם או לגבולות ששלכם.
- 3 . אתם והילדים זה צוות. למדו לעבוד איתם יחד ובשיתוף פעולה. הם ילמדו המון מזה.
- 4 . דאגו לכך שיהיה לכם מעגל תמיכה.
- 5 . וקבעו עם משפחה/חברים להפגש בכל מיני מקומות בעולם. כך תוכלו להיעזר בהם, וגם תהיה לכם מסגרת זמן ידועה מראש של ביקורים מאווררים.

בלת"מים:

- 1 . במקום לקוות שהכל ילך חלק ולפחד ממצבים בלתי מתוכננים- אמצו אותם כחלק מהחוויה וכחלק בלתי נפרד מהמסע שלכם. דעו שדברים לא ילכו כפי שציפיתם או רציתם, אבל אלה הם החיים והדבר הכי משמעותי שיצא מזה הוא שהילדים (וגם אתם..) ילמדו איך מתמודדים עם מצבים שונים ומגוונים. אין לתאר עד כמה אירועים כאלה יכולים לחזק את הבטחון העצמי.
- 2 . מכל בלת"מ כזה למדו את הלקח, ואל תחזרו על הטעויות שלכם שוב, וכך לאט לאט תראו איך אתם מרגישים מיומנים יותר, ובטוחים בעצמכם יותר.

הנה הנספח להורדה בגרסת PFD לנוחותכם

3. נספח חיים קלים מעברים ממקום למקום:

כסף:

1. קחו בחשבון שמעבר יעלה לכם לא מעט כסף
2. שימו כסף בצד, בכל פעם קצת, כדי להתכונן למעבר הבא

זכרו:

◇ מעברים רחבי טווח: שני הצירים העיקריים של נתיבי התעופה במזרח (הרלוונטים לישראלים) הם דלהי ובנגקוק.

מצאו דרך זולה להגיע אליהם, ומהם ליעד הרצוי לכם (קחו טיסה בחברה מקומית)

◇ מעברים קצרי טווח: בדקו דרכים מעניינות לעשות את המעבר באופן יבשתי

◇ נסו עד כמה שניתן ליצור מסלול טיסות מעגלי, שאינו מצריך טיסה מיותרת בין היעדים שלכם.

תעופה וביקורת גבולות:

ויזות- בדקו מהם תנאי הויזה הנדרשים לישראלים.

כרטיס יציאה- עוד דבר שחייבים לבדוק. האם בכניסה למדינה מבקשים לראות כרטיס יציאה.

הוכחה להזמנת בית מלון- תמיד הכינו מראש, כולל כתובת וטלפון.

טרנזיט- אם יש לכם קונקשיין חשוב שתודאו שאין צורך במסמכים עבור המדינה דרכה אתם עושים את הקונקשיין. בדרך כלל אם רכשתם את כרטיסי הטיסה ביחד, ובמיוחד אם מדובר בחברת תעופה אחת- לא יהיה צורך. אם תפרתם לעצמכם לבד את המסלול ורכשתם אותם בנפרד- זה יכול להיות קצת יותר מסובך. מאוד חשוב לבדוק את הכל מראש. ולהיערך בהתאם.

◇ את כל המסמכים הללו (כולל מסמכי טרנזיט אם צריך) יבקשו מכם בשתי נקודות: בזמן הצ'ק אין בשדה התעופה ממנו אתם יוצאים, ובביקורת הגבולות במדינת היעד.

לחברת התעופה יש סמכות לא להעלות אתכם על הטיסה אם אין ברשותכם את המסמכים הדרושים לכניסה למדינת היעד. לכן חשוב מאוד שתדעו בדיוק מה הדרישות.

לפני שאתם עוזבים:

1. שבו עם הילדים, עשו רשימה של דברים שצריך לעשות.
2. חלקו בניכם את המשימות: תנו לילדים לבחור מה מהמשימות שהם רוצים לקחת על עצמם, ואת כל השאר- קחו על עצמכם.

אריזות:

1. כל ילד אחראי על האריזה שלו.
- ילדים קטנים- שתי אפשרויות: אתם אורזים עבורם, או שהאחים עוזרים להם לארגן את הדברים ואז אורזים בצ'יק.
2. רכזו הכל לשלוש ערימות: מה לוקחים, מה זורקים, מה אפשר לתת.
 3. שימו אחראי על כל הדברים שאתם מעבירים הלאה למשפחות/מטיילים שזקוקים להם.

תיק תרופות:

1. בדקו את תיק התרופות- איזה תרופות כבר פג תוקפן ואיזה תרופות חסרות. כולל פלסטרים, תחבושות וחומרי חיטוי.
2. גשו לבית המרקחת והשלימו את החוסרים.

מסמכים:

כל המסמכים בתיק אחד: בדקו שיש את כל המסמכים הדרושים לכניסה ליעד הבא שלכם: כרטיסים (טיסה/אוטובוס/רכבת), ויזות, הזמנת בית מלון, מספרי טלפון וכל הדרוש.

◇ לגבות הכל גם בצילומים בטלפון.

בתי מלון:

1. הזמינו [מקום לינה](#) לימים הראשונים.
2. הכינו מראש דרכי הגעה אליהם, ודרכים ליצירת קשר.

מט"ח:

1. בשדה התעופה ביציאה: החליפו את כל מה שנשאר לכם מהמטבע המקומי לדולרים.
2. בשדה התעופה בכניסה: גשו לכספומט ומשכו כסף במטבע המקומי החדש.

סגירת חשבונות:

- 1 . בקשו מראש חשבון ממקום הלינה, מסעדות וכו'.
- 2 . הכינו את כל הסכום כמה ימים מראש, כדי למנוע תקלות של הרגע האחרון.
- 3 . הכינו מראש גם סכום כסף למונית ולמשך הזמן עד הטיסה.

○ אמצו את המעבר כדרך נהדרת לרכישת מיומנויות חשובות

○ תנו לרגשות הפרידה מקום

○ קחו בחשבון שהמעבר ידרוש הוצאה נוספת

○ תנו לילדים תפקידים ותחומי אחריות קבועים, לפני שיוצאים, תוך כדי המעבר, ואחרי שמגיעים. כל ילד על פי תחומי העניין והחוזקות שלו.

מה לעשות אחרי שמגיעים ליעד:

טיסות ושדות תעופה

- 1 . אמצו לכם נוהל קבוע להתנהלות בשדות תעופה ובמהלך טיסות.
 - 2 . תנו לכל אחד מבני המשפחה תחומי אחריות קבועים וברורים. מה יהיה התפקיד של כל אחד ואיך תגיבו או תתמודדו עם מצבים צפויים או בלתי צפויים.
- ◇ הפעם הראשונה תהיה תרגול, אבל אחר כך תראו שהכל יזרום ויהפוך לנוח ופשוט וחלק.
- 3 . אחרי שנכנסים למרחב האווירי (הדיוטי פרי)- גשו לעמדת המודיעין ושאלו איזה פעילויות מציע שדה התעופה למשפחות וילדים. בעיקר אם יש לכם כמה שעות להעביר בין טיסה אחת לשניה.

[איך לטוס עם ילדים ולהשאר בחיים](#)

[המדריך הלא אובייקטיבי בעליל לטיסה עם ילדים](#)

תקשורת

- 1 . בשדה התעופה לגשת לעמדות המכירה של כרטיסי הסיים. לבחור כרטיס עם תנאים טובים והיקף שירות ברמה ארצית.
- 2 . רכשו סיים, יחד עם חבילת גלישה וחבילת שיחות
- 3 . וודא שהכל עובד

מפנקס הטיפים: לא בכל מקום קיימת רשת תקשורת ברמה גבוהה. לכן אני מציעה, לפני כל מעבר, לדאוג שכל הדברים פחות או יותר מסודרים לשבועיים קדימה, לפחות. לא רק בענייני תקשורת, אלא בכל דבר. זה יאפשר לכם נחיתה קלה יותר, ומספיק זמן כדי להתארגן על כל מה שצריך ביעד החדש. אני תמיד מקפידה על ביטוח, חשבונות בנק ותשלומים, ציוד (למשל מי מכם שמטייל עם תינוקות- להצטייד בכמות מספקת של חיתולים או אוכל), תרופות בסיסיות. באופן כללי- אם יש משהו שאתם צריכים לעשות, עשו אותו תמיד לפני המעבר, ולא אחריו.

מעברי גבול יבשתיים

בניגוד למה שאני ממליצה בדרך כלל, בכל הקשור לגבולות יבשה אני כן ממליצה לערוך תחקיר מקיף לפני כן:

- באיזה שעה נפתח הגבול
- מה המסמכים הדרושים
- באיזה שעה סוגרים את הגבול
- האם ישנם ימים בהם הגבול סגור או עובד חצי יום (ימי חג, למשל).
- מה המרחק בין שתי נקודות ההגירה
- איך מתניידים בניהן
- מה לגבי בדיקות של הכבודה
- כמה זמן כל המעבר אמור לקחת

○ מתי הכי כדאי להתחיל

○ האם יש מקומות לינה בשני צידי הגבול

○ כמה כל זה אמור לעלות ומה לגבי כספומטים/החלפת כספים

◇ לפעמים ניתן לקחת אוטובוס או רכבת מיוחדים שחוצים עבורכם את הגבול בקלות, ועוזרים לכם בכל המעברים והתחנות בדרך.

תקשורת- מאוד כדאי, מיד בתום המעבר לרכוש סים כארד מקומי עם חבילת גלישה, או לבדוק האם הסים כארד שברשותכם יכול לספק לכם שירות 'רואמינג' עד שתגיעו לעיר מסודרת בה תוכלו לארגן את הכל. כשמדובר במדינות שכנות (בעיקר אם מדובר בגבול ידידותי, בו עוברים מדי יום הלך ושוב אנשים מקומיים משתי המדינות) הסידור הזה הוא די שכיח.

רכישת כרטיסים:

1 . כרטיסי טיסה:

עלויות: בדקו תמיד גם באינטרנט וגם מול סוכנות.

התחילו עם [google flights](#)

אחר כך המשיכו ל-[Momondo](#)

אם החיבור שלכם לאינטרנט מהיר מספיק- הזמינו דרך האינטרנט.

זכרו: אתרים רבים מבטחים את הרכישה באמצעות שליחת סמס למספר הטלפון המעודכן אצל חברת האשראי. הכינו את כל אלה מראש.

אם החיבור לאינטרנט לא אמין- הזמינו דרך סוכנות. סוכנות גם תחסוך מכם את כאב הראש הכרוך לפעמים בהזמנה דרך האינטרנט.

אתרים להשוואת מחירי טיסות:

[Momondo](#)

[Sky scanner](#)

[Google flights](#)

רכישת כרטיסי טיסה בחמישה צעדים פשוטים:

1. גשו ל- [Google flights](#) ובדקו את כל האופציות העומדות לרכשותכם באזור וביעד אליו אתם רוצים לנחות (בדקו כרטיס לכיוון אחד)
2. גשו ל- [Momondo](#) והשוו מחירים בתאריכים גמישים. הרשמו לאתר ואשרו לו קבלת התראות על מחירים זולים לטיסות אותן חיפשתם.
3. בנתיים, בדקו מול סוכן או סוכנות נסיעות בארץ או במקום בו אתם נמצאים כרגע.
4. בדקו אם קבלתם הצעת מחיר אטרקטיבית מהאתר.
5. אל תחכו יותר מדי, פשוט רכשו את הכרטיסים.

2. כרטיסי רכבת/אוטובוס/מעבורת:

לפחות בתחילת המסע עדיף להזמין כרטיסים במשרדי הכרטיסים הרשמיים בתחנות המרכזיות. או להזמין דרך סוכנות מקומית.

זה יאפשר לכם לשאול את כל השאלות וללמוד את כל הפרטים שיש לדעת לפני שיוצאים.

אתרי אינטרנט- לחלק מחברות התחבורה ביעדים שונים במזרח יש אתרי אינטרנט דרכם ניתן להזמין כרטיסים אונליין. הכי קל יהיה להתעדכן בנושא בזמן שאתם שוהים באותם מקומות.

[הנהה הנספח להורדה בגרסת PDF לנוחותכם.](#)

4 . נספח חיים קלים: איך לבנות מסלול:

◇ זכרו: על מנת לאפשר לעצמכם גמישות מירבית, כדאי לבנות מסלול בסיסי ככל הניתן, ולרכוש ברטיסי טיסה רק ליעד הראשון.

שלב א:

- 1 . צרו לעצמכם רשימת חלומות. זאת יכולה להיות רשימה של יעדים שאתם חולמים לבקר בהם, או רשימה של פעילויות שאתם חולמים לחוות או אפילו רשימת סוגי נופים שאתם רוצים לראות.
- 2 . פתחו מפה וסדרו את היעדים על פי סדר הגיוני
- 3 . בדקו את עונות השנה המתאימות לביקור בכל יעד.
- 4 . החליטו על היעד הראשון.
- 5 . צרו תרשים זרימה חדש, הכולל את נקודת ההתחלה וממנה זרימה הגיונית לשאר היעדים, על פי מרחקים ומזג אויר.

שלב ב:

- 1 . החליטו אילו מבין היעדים יהיו ראויים לשהות ממושכת (על בסיס התאמה לעונות השנה, עלויות, כ ומשך הויזה הניתנת לישראלים)
 - 2 . החליטו אלו מבין היעדים יהיו ראויים לשהות קצרת מועד
- ◇ לתקופה של שנה אני ממליצה למצוא כשלושה-ארבעה מוקדים לשהות ארוכת טווח של למעלה מחודש.

שלב ג:

הכניסו קצת פלפל למסלול:

- 1 . בדקו איפה ניתן לערוך מסעות הרפתקניים. או השאירו פרקי זמן מיוחדים לצורך זה.
- 2 . בדקו איזה מבין המעברים אפשר לשבור באמצע לטובת יעד פינוק לשהות של כמה ימים בלבד.

פרמטרים שאני אוהבת לבדוק לפני הגעה לכל יעד:

- מצב תברואתי כללי
- האם יש התפרצות של מחלות מסויימות (דנגי, מלריה טיפוס בעיקר)
- עונות השנה.
- אנגלית כשפה מדוברת או לא.
- משך הזמן המקסימאלי לשהות באותו יעד (עח פי תקני הויזה).

פרמטרים אותם חשוב לגוון לאורך הסלול:

- גובה עלויות משוערות (נמוך, ממוצע, גבוה)
- אנגלית כשפה שניה
- איזון בין תרבויות שונות
- איזון בין מקומות בהם קל למצוא חברה וכאלה שפחות
- איזון בין פעילויות מסוגים שונים
- איזון בין מקומות המתאימים לגילאי הילדים השונים, ולתחומי העניין שלהם.
- גיוון בין סוגי שהות שונים- מקומות אורבניים לעומת מקומות כפריים
- גיוון בין סוגי נופים שונים- הרים, מדבר, חופים.

← להורדת קובץ ובו המלצות למסלולים מעניינים (בתקציבים משתנים)- [הקליקו כאן](#).

◇ **ייעוץ אישי לתכנון המסלול**- אם אתם בכל זאת מתקשים, אל תבזבזו זמן. [קבעו איתי שיחה אישית](#) ויחד, נתכנן לכם את המסלול המתאים ביותר לרצונות ולתקציב שלכם. זו שיחה בת 45 דקות, הממוקדת על המסלול בלבד, ועלותה (לרוכשי המדריך הזה בלבד)- 70 ש"ח.

